

ANUL X

APRILIE

1957

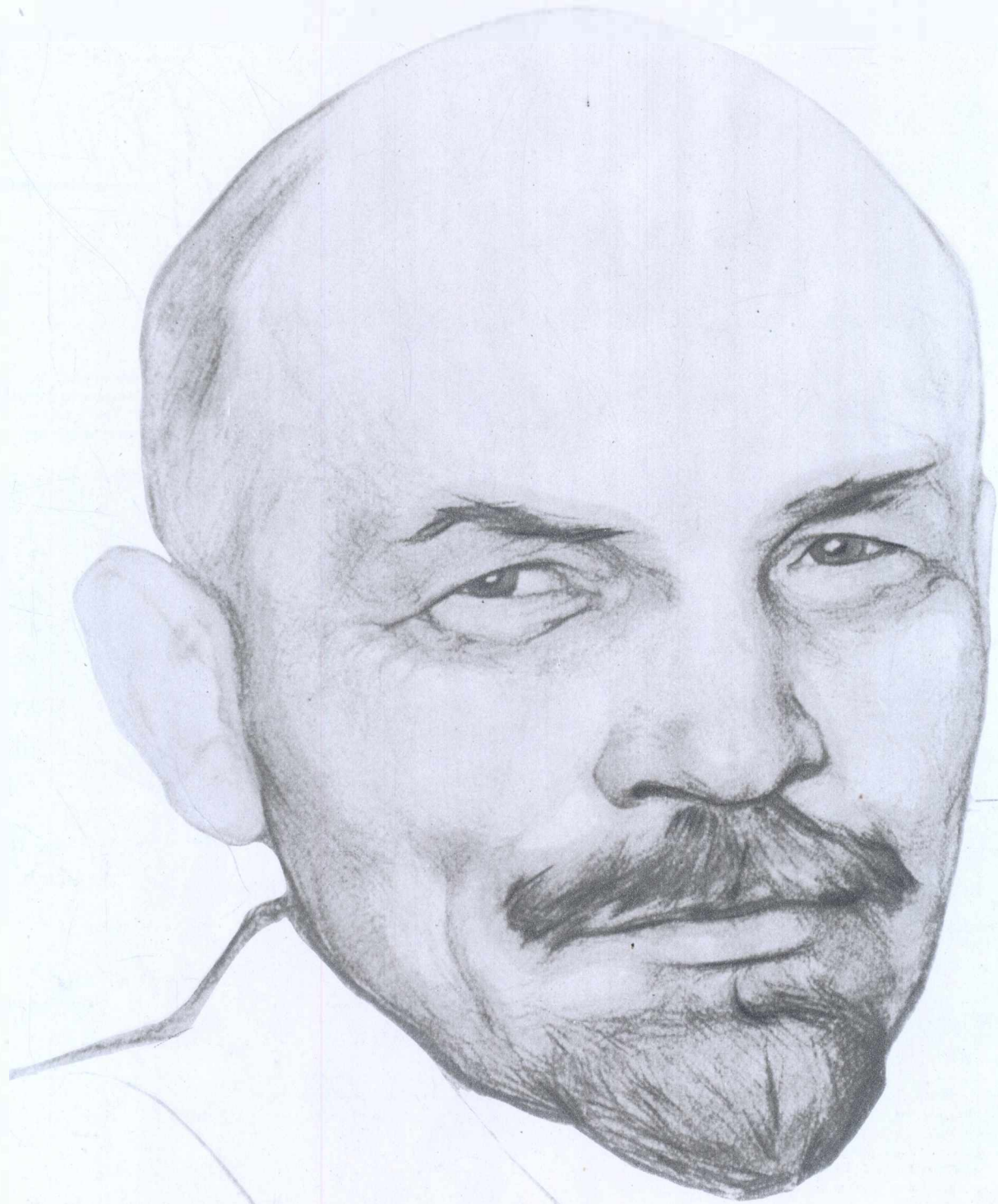
Lemeia

B
De fa
Peg onă
Fum doară-Deva

*„Asta-s eu? Și sînt voinică!
Cine-a zis că eu sînt mică!”*

(Nu e țărăncuța lui Coșbuc, e Angela Moldovan, cunoscuta interpretă a cîntecului „La oglindă”. De vrei s-o cunoașteți mai bine, citiți reportajul din pagina 3)

LENIN AL NOSTRU

— Însemnări la o dată aniversară —

„Mina vînjoasă a milioane de oameni ai muncii se va ridica, și jugul despotismului, apărât de baionetele soldaților, va fi sfărîmat!”, Nici Piotr Alexeev, muncitorul-revoluționar, cel ce a rostit cuvintele de mai sus, nici judecătorii de tribunal țarist care au fost nevoiți să le asculte la 10 (22) martie 1877 n-aveau cum să știe cine va fi conducătorul acelor milioane care într-adevăr aveau să se ridice și să sfărîme lanțurile robiei.

Exact peste o lună, la 10 (22) aprilie, copilul Vladimir Ulianov din Simbirsk avea să împlinească doar 7 ani. Trebuia să mai treacă timp. Urma ca la vârsta de 15 ani să primească din mîna lui Alexandru, fratele său mai mare, „Capitulul” și să înceapă de pe atunci să-l studieze pe Marx. La vârsta de 17 ani, zguduit de vestea că Alexandru, membru al organizației teroriste „Narodnaia volea”, a fost executat, tînărul Vladimir avea să înțeleagă, cu toată frăgezimea vârstei sale, că lupta teroristă nu va fi în stare să dărîme absolutismul din Rusia și avea să hotărască: „Noi nu vom urma această cale!”.

Scinteind de spirit revoluționar, energic și cult, avea să atragă curînd de tot asupra sa atenția poliției țariste.

— Nu te mai răzvrăți, tinere! Doar în fața voastră se ridică un zid...

— Zid, da, dar putred. De-l atingeți, se prăbușește.

Ne amintim: e schimbul de cuvinte ce l-a avut studentul Vladimir Ulianov cu comisarul de poliție care l-a condus la prima închisoare din viața lui.

Comisarii de poliție, închisorii, exilării n-au putut apăra zidul putred.

Dar a trebuit o muncă titanică teoretică — smulgerea forilor imaginare care împodobeau orînduirea moșierilor și capitaliștilor — pentru ca proletariatul să înțeleagă „ce lanțuri încătușează pretutindeni pe omul muncitor, să înțeleagă cum se făuresc aceste lanțuri și să știe să se ridice împotriva lor pentru a le sfărîma și a culege adevăratele flori”.

A trebuit o muncă titanică organizatorică pentru a crea partidul stat-major care să ridice și să conducă armata muncitorilor la lupta de clasă conștientă de interesele și rolul său în istorie.

A trebuit îndrăzneală, tenacitate, jertfă: „Noi mergem în grup compact pe un drum răpos și anevoios, ținîndu-ne strîns de mînă. Sîntem înconjurați din toate părțile de dușmani și sîntem nevoiți să mergem mai totdeauna sub focul lor...”.

A trebuit... Lenin a dat, a insuflă, gîndire marxistă genială, pasiune revoluționară, a educat curaj eroic.

Și s-au adevărit cuvintele muncitorului Alexeev: mîna vînjoasă a milioane de oameni ai muncii s-a ridicat. Bătuse ceasul în care Lenin, stegarul primei revoluții proletare victorioase, a rostit: „Soldați, muncitori, funcționari, soarta revoluției și soarta păcii democratice este în mîinile voastre! Trăiască revoluția!”.

... După mulți ani am intrat în sala de la Smolnîi. Era goală, mai bine zis plină de liniște. Nici o undă de ecou al multîmii de deputați ai sovietelor care au smuls puterea din mîinile burgheziei în Octombrie 1917, nici o undă de ecou al glasului lui Lenin. Și totuși în amintire ne răsuna: „Soarta revoluției și a păcii democratice este în mîinile voastre, trăiască revoluția!”. În sala aceasta, solemnă cum ne apar toate locurile pe unde a călcat istoria, Lenin a deschis și calea destinului nostru. Întii și întii pentru aceasta îl simțim pe Lenin *al nostru*.

★

Lenin este al nostru. Toate realizările minunate de pînă acum, care au schimbat înfățișarea țării și viața noastră, sînt rodul aplicării învățăturii lui Lenin de către discipoli devotați ai lui Lenin — partidul comuniștilor.

... Se aud glasuri care cîntesc împotriva felului nostru de a înțelege democrația, de a o lega de principiul centralismului democratic. Dar noi ținem

seamă de cuvintele lui Lenin: „Prin expresia de «stat», noi sîntem de acord să înțelegem numai ceea ce sfărîmă împotrivirea capitaliștilor, ceea ce dă întreaga putere majorității poporului...”.

În prezentul acesta, luminos ca însăși primăvara în al cărei anotimp sîntem, pășim pe o treaptă mai înaltă a dezvoltării statului nostru democrat-popular. Partidul a trasat un nou program de sarcini ale construcției economice și de stat; mandatarii oamenilor muncii au dat o lege nouă a sfaturilor populare, care înseamnă: lărgirea democratismului socialist, lărgirea participării nemijlocite a maselor la conducerea tuturor treburilor țării.

★

Cîteodată ni se pare că avem prea multe greutăți. Venim acasă, luăm unul din volumele în scoarțe sobre cu litere aurii, ca și cum ne-am adresa conducătorului încercat:

— Tovarășe Lenin, muncim, facem pași înainte, dar, iată, aici o greșeală, dincolo o piedică...

Viu, înțelept, nu doar ca un simplu text tipărit, primim răspunsul care ne dă perspectiva:

— Lipsurile, greșelile și erorile sînt inevitabile cînd e vorba de un lucru atît de nou, atît de greu, atît de mareț... Făurirea unei discipline noi în muncă, făurirea unor forme noi de legături sociale între oameni, făurirea unor forme și metode noi de antrenare a oamenilor în muncă, — aceasta este o muncă care necesită mulți ani și multe decenii. Aceasta este o muncă dintre cele mai nobile, o muncă ce-ți dă o mare satisfacție.

★

Era o vreme cînd Lenin remarca: muncitori flămînzi, înconjurați de furibunda agitație contrarevoluționară a burgheziei, organizează «subotnice comuniste», lucrează suplimentar, fără nici o plată și obțin o creștere uriașă a productivității muncii, cu toate că sînt oboseți, chinuți, sleiți din pricina subalimentării. În acele timpuri grele, la Congresul al III-lea al Comsomolului, un tînăr l-a întrebat pe Lenin: „E adevărat că noi vom vedea comunismul? Răspunsul îl cunoașterîm: „Nu numai că îl veți vedea, dar îl veți și construi!”.

Iar noi sîntem contemporanii construcției grandioase a comunismului în Uniunea Sovietică. Nu, nu sîntem numai contemporanii, ci și beneficiarii (poporul nostru și popoarele celorlalte țări de democrație populară) ai acestei construcții. Iată, ajutați de sovietici, lucrăm la instalarea primului reactor atomic în țara noastră. Dacă ar fi să pornim numai de la acest fapt... tehnic și tot putem să vedem ce timpuri ni se deschid înainte. Peste plaiurile Miorîței legendare, peste țărîna îmbibată de singele miilor de răsculați de la începutul acestui veac, peste soarta poporului coborîtor din neamul bătuților de biciul „domnilor” romîni, nemți, americani etc., peste toate va străluci soarele comunismului încă înainte de a se sfîrși veacul în care ne aflăm. Visăm la aceasta. Oare nu i-a învățat Lenin pe luptătorii pentru comunism să viseze? Să visezi și să crezi serios în visul tău, să lucrezi conștient la realizarea visului tău — așa spune Lenin să visăm.

Ne-am adresa tot lui:

— Cum să facem, tovarășe Lenin, ca să realizăm mai iute ceea ce dorim?

— ... La muncă, tovarășii, să nu pierdem timp prețios!

Cuvinte scrise demult, atunci cînd autorul lor era tînăr de tot și căuta căile pentru organizarea primului partid de tip nou al clasei muncitoare. Cuvinte de îndemn simplu pentru fiecare om hotărît să-și dea energia și activitatea celei mai nobile cauze — comunismul.

Lenin ne sfătuiește, ne îndeamnă, merge înainte cu noi. Lenin este al nostru.

E. EDROIU

Proletari din toate
țările, uniți-vă!

Femeia

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI
CULTURALĂ EDITATĂ DE COMI-
TETUL FEMEILOR DEMOCRATE
DIN R.P.R.

Anul X Nr. 4 aprilie 1957

DIN CUPRINS:

8 MARTIE ÎN ANUL ACESTA
CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI
CHIVU STOICA

EXTRAS DIN CUVÎNTUL TOVA-
RĂȘEI E. LIVEZEANU
pag. 16-17

VEȘTI DE LA CORESPONDENTE
pag. 18-19

PE MUREȘ — NOTE DE DRUM
de Ștefan Luca
pag. 4-5

D'N CARNETUL UNUI PEDAGOG
de Agneta Vas
pag. 6

SPOR LA MUNCĂ NOILOR
DEPUTATE
pag. 11

FEMEIA CU PĂRUL ALB DE LA
TATABĂNYA
de Eugen Pop
pag. 14

ANCHETA NOASTRĂ
RĂSPUND:

Coralia Călin, profesor, Eremia Ilciuc,
milițian, Un vînător din Turda
pag. 20

MODĂ

ÎN SUPLIMENT: ROCHIA DE
● PRIMĂVARĂ
GRĂDINA MEA

„Parva domus, magna quies” — casă, mică, liniște mare — spuneau latinii oftând, se vede, după o viață tihnită.

Nu știu de ce mi-a venit în minte acest străvechi dicton intrând în halele uzinei „Dacia”. Poate fiindcă aici totul trepidează, frământă. Și poate, pentru că știu că aici oamenii nu râvnesc de fel la o viață placidă, anostă, numai liniștită să fie!

Colectivul a înfiat chemarea uzinelor „I. C. Frimu” din Sinaia: „Fiecare produs cu un preț de cost mai redus”. Situația aceasta nu presupune de fel liniște. Căci nu s-au făcut investiții speciale; nu s-au adus mașini noi de o înaltă productivitate. Numai oamenii, numai ei, din căutări și neliniște creatoare cheazăuiesc izbînda.

M-am așteptat de aceea să descopăr pe fruntea oamenilor, în ochii lor acea lumină care îmi pare mie — ar trebui să-i deosebească pe cei care creează. Mă-ntîmpină însă fețe calme, mișcări ritmice, pline de siguranța caracteristică celor care știu cu mult înainte ce au de făcut.

Și-atunci o apuc pe-un drum jalonat: de la conducere mi-am notat cîte ceva. O caut pe Maria Coman. E instructoare cu metodele înaintate pe acest schimb. Hotărîrea de a instrui pe cîteva din cele mai bune frunțe și de a le încredința apoi lor calificarea superioară a muncitoarelor e o primă măsură luată în bătălia care a început.

Maria Coman are o față ovală și dulce și gesturi delicate. Stau în capul ringului și-aștept să-i vorbesc. Ea explică unei tinere miciuțe și oacheșe cum să lege firul.

— Ce mai e nou... sub soarele

Maistorița Florica Gheorghe s-a angajat să coboare banca în așa fel ca în momentul cînd ea va fi complet coborîtă fuzele să se învîrtească numai de cîteva ori. În felul acesta se depune mai puțin filet și se obține o economie de fire

DIN CAUTARI ȘI NELINIȘTI CREATOARE...

„Daciei”? deschid eu vorba cînd ea se apropie.

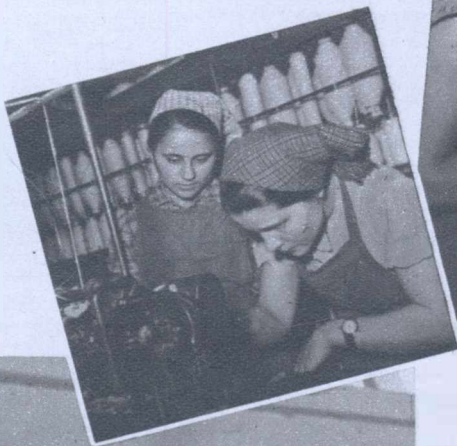
— Prețul de cost și calitatea, zîmbește ea, mereu și mereu calitatea. Mînuiri corecte și apoi să-ți păstrezi mașinile curate. Așa obții și calitate și reduci și prețul de cost.

— Am observat cum o dădăceai pe față — oare o firăreasă nu știe lega corect firul? E operația cea mai obișnuită!

— Da, afirmă Maria, numai că nu toate leagă după metoda Zaițeva.

— Cum, dar de asta am auzit de-o „veșnicie” exagerez eu. Nu mai departe de anul trecut la F.R.B.

Maria Coman a ținut să se fotografieze cu o muncitoare frunțasă. Ioana Bîscoveanu privește atent de atent la felul cum Maria lipește firul... numai de dragul de a leși o fotografie bună. Că de mult a învățat de la Maria să prindă corect firul

am văzut cum se deprindeau firăresele cu sistemul acesta.

— Sigur, și la noi multe lucrează în felul acesta, îmi răspunde Maria. Dar sînt în fabrică nenumărate fete tinere care abia se califică. Și des-tute muncitoare vechi cărora nu le este la îndemînă noua manieră de lucru.

Cu un ochi pe o mașină, Maria întrerupe discuția și se repede să lege un fir. Depănîndu-se în gol pe valțul ringului se înfășurase un inel gros de bumbac. Maria îl desprinde cu mîini iuți și și-l viră în buzunarul halatului:

— Iată izvoarele deșeurilor, mi se adresează ea din nou. Nu e des-

mititele din capătul halei de ringuri. O văd pe Tereza Stoleru cu chipul ei frumos de madonă; pe Paula Tomescu cu nelipsitu-i zîmbet moale; pe Ioana Bîscoveanu, micuță și delicată; pe Florica Gheorghe cu șuvițele ei crețe scăpîndu-i de sub basma. Multe, multe fete tinere.

— Rămîneți la consfătuirea noastră? mi se adresează președinta comitetului de întreprindere care sosește fuguța-fuguța. Fetele își vor spune cuvîntul în privința reducerii prețului de cost.

— Mai e vorbă? Primesc întrebarea ca pe o invitație. Dar acum în care grupă să rămîn?

Socoteam că reușisem să cunosc cît de cît din firea acestor fete. Dar m-am înșelat. În consfătuirea de producție mi s-au dezvăluit ca alți oameni. Nu li se părea nimic deosebit să pună întrebări, să mustre tehnicienii care nu le ajută. Voința lor e să lucreze și mult, și bine și să ajute la reducerea prețului de cost. Or, pentru asta au nevoie să fie ascultate, ajutate. Nu folosesc vorbe mari, răsunătoare. Unele sînt chiar foarte timide, dar dincolo de vorbele lor se simt gîndurile, preocupația pentru bunul mers al muncii — conștiința că au dreptul să pretindă și de la ele și de la ceilalți.

Iat-o pe Paula Buzilă, o fetișcană bălană, șefa echipei de levată. O văzusem la lucru mînuind țevile cu dexteritate de prestidigitator. În clipe de acalmie vorbea și rîdea cu fetele.

Acum, tovarășa Buzilă, organizator de grupă sindicală nu-i iartă unei muncitoare mai vîrstnice faptul că din neatenție i se rup adesea firele.

— Cum o să reducem prețul de cost dacă se fac atîtea deșeuri? O rog pe maistorița să o mute la alte mașini...

Elisabeta Buzilă, subțirică și cu ochi drăcoși, face o propunere care, venită din partea ei pare de necrezut:

— Să nu lăsăm pe firărese să-și curețe rastelul singure. Echipa de levată poate face o parte din rastel... de ce să le vedem cum se chinuie, iar noi să stăm pe lîngă ele fără treabă?

Elisabeta, harnică, iute, e adesea criticată pentru că se sustrage de la îndatoriri care-i revin pe linie de U.T.M. Ce s-a întîmplat cu ea? Nimic deosebit. Vrea să contribuie la reducerea prețului de cost. Căci dușmanul cel mai mare al filaturilor e scama, necurătenia.

Pînă și timida Ioana Matei care de obicei scoate abia trei cuvinte șopteste din colțisorul ei:

— Mă angajez să dau peste plan cîte 3 kg fire zilnic (3 kg fire = 60 metri țesături).

Controlorul de calitate Maria Ionîță, cu neabătutul său calm face o remarcă:

— Te întrebî Elena Marinescu

Controlorul de calitate, Maria Ionîță o mustră pe Gherghița Șerban pentru felul cum a lucrat semitor-tul. Din pricina neatenției a lăsat să treacă prin trenul de laminaj un singur fir

tul să legi firul bine; important e să-l legi în clipa în care s-a rupt. Altfel se pierde o mulțime de bumbac.

Scoate ghemotocul din buzunar și mi-l arată:

— Nu e chiar deșeu, dar ar putea fi în cazul că muncitoarea din grabă îl aruncă pe jos, se murdărește, se îmbrăcesc cu uleiul scurs de la mașini și nu-ți mai rămîne decît să-l vinzi la D.C.A. pe o nimica toată.

Încă o dimineată și încă o dimineată la „Dacia”. Vorbesc cu oamenii, încerc să pătrund firea lor, află de la unul mai mult, de la altul mai puțin. Îmi rămîne ascunsă totuși acea neliniște, acel fior autentic al creației pe care mi-l imagineam concret, palpabil, ca pe o flacără.

Se face ora două. Fetele din schimbul B nu se îndreaptă spre vestiare. Le văd trecînd spre birourile

de ce n-ai primit de mult primă de calitate. Dar oare câte din mînuirile corecte le aplici? Nu ți se pare că e o legătură între una și alta?

Se pare că echipa de levată tot nu-și poate găsi un drum al ei: cum ar putea obține economie de timp, de materiale?

Un tehnician le arată cum: dacă ar economisi doar 30 de secunde la scoaterea fiecărei levate — la circa 80 de levate ar reveni o economie de cel puțin o jumătate de oră. O mașină deci ar merge în plus un timp cît îi trebuie să toarcă 5 kg de fire. Ar fi un câștig însemnat!

Tereza zîmbește fin:

— Da, în cazul că și echipa de întreținere a mașinilor ar reuși să facă lucrul de bună calitate...

„...magna quies“... se poate, dar pe vremea romanilor!

A doua zi...

Trec printre mașini și surprind o discuție purtată în șoaptă între două tinere: „Ai lăsat semitort pe mosor, știi cum ne-am înțeles, trebuie consumat pînă la capăt“.

Pe Maria Coman o văd în mijlocul fetelor dintr-o echipă de levată. Ele se supun mai greu deprinderii mînuirilor corecte... Ioana Radu nu mai scoate nici o vorbă, își vede preocupată de mașinile ei, trece cu o perie delicată printre valțuri... Florica Gheorghe e chemată din capătul mașinilor să coboare banca așa cum a propus ea... da, oamenii sînt în plină bătălie, creează!

Elisabeta se ține de cuvînt? Fără îndoială. Ea-și cunoaște datoria și mă întreb dacă nu și-ar îndeplini și sarcinile de utemistă cu aceeași tragere de inimă dacă...

... dacă ar fi mai puține ședințe și mai multe întîlniri plăcute, la care să se discute o carte, să se vizioneze un film, să li se arate cum să-și croiască o rochiță și cum să facă o prăjitură, cum să danseze. Tovarășii din conoucere o să spună la citirea acestor rînduri: avem în plan și deschiderea unui cerc de croitorie, și a unui curs de artă culinară și vom da mai multe bilete la spectacole. Nu mă îndoiesc că așa va fi dar... cu cît va fi mai grabnic, cu atît mai bine!

Și mă întreb de ce oare nu se pun mai repede în funcție acele minunate aspiratoare și aparate de condiționat aerul care ornamează de luni de zile halele?

Mă pregătesc să plec din fabrică. E spre ora două și-n timp ce noul schimb își ia în primire lucrul văd un grup de tinere fete îndreptîndu-se spre birourile mici din capătul halei. Brigada cea mai bună din fabrică, „Zoia Kosmodemianskaia“, deținătoarea drapelului de frunză pe ramură din raion se adună să-și spună cuvîntul în consfătuirea de producție.

E-n firea lucrurilor să pună întrebări, să mustru pe tehnicianii care nu le ajută, să facă propuneri. Căci voința lor e să lucreze mult și bine. Nu folosesc vorbe mari, răsunătoare, dar dincolo de vorbele lor se simt gîndurile, conștiința că au dreptul să pretindă și de la ele, și de la ceilalți. Neliniște, căutări... da, într-o casă din vremurile noastre cu cît e mai puțin liniștită cu atît e mai bine!

Olimpia CHIRIȚĂ

4. Sîntem convinși că asemenea... „priveliști“ nu vor mai exista curînd la „Dacia“. Pe mosoare nu va mai fi lăsat nici un căpățel de semitort!

SUCCES, ANGELA!...

Un boboc de fată în fie și fote, cu o floare roșie la ureche, răsucindu-și capetele cozilor și privind șăgalnic pe sub gene: „Asta-s eu! Și sînt roșnică! Cine-a zis că eu sînt mică?“ — așa mi s-a întipărit în minte Angela Moldovan. Vocea cristalină, cu bogate modulații, mimica feței, gesturile minilor se contopesc în cîntecul care se revarsă șuvoi. Distanța între scenă și sală a dispărut, ți se pare c-o vezi aievea pe țărîncuța lui Coșbuc la oglîndă.

... Cu cîtiva ani în urmă, o tină mică de statură, cu ochi negri, expresivi, își făcea intrarea în viață purtînd în poșetă două diplome de absolvire: a facultății de filologie și a conservatorului. Se găsea la o răscruce de drumuri. Pe care să-l aleagă? Îi era drag cîntul, îi erau dragi și cărțile. Părinții ar fi vrut să fie profesoară. „Cîntăreacă? Asta nu-i meserie“ — îi spunea adesea mama. Dar muzica îi intrase în sînge și nu mai era în stare să se smulgă de sub vraja ei.

... Ațișele anunță o nouă solistă la Opera din Cluj. Angela joacă în „Dama de pică“. E mereu pe ațîș. Acum e Gretel din „Hansel și Gretel“. Miine va fi poate Cio Cio San!

Dar iată că tînărul actor Victor Moldovan, tovarășul ei de viață, este distins cu Premiul de stat pentru creația sa în „Cetatea de foc“. Primei bucurii i se adaugă curînd alta. Victor e chemat să joace la București, pe scena Naționalului, alături de cei mai buni actori ai țării noastre.

Soția și-a urmat soțul. S-a angajat ca solistă a ansamblului M.A.I. Cîntă arli din opere acompaniată de orchestra simfonică.

— Vreau să cînt cu orchestra populară, s-a oferit într-o zi Angela, spre mirarea tuturor.

Era înaintea Festivalului de la Varșovia. La concursul tîncilor soliști s-a prezentat și Angela Moldovan.

— Dumneata n-ai să ajungi niciodată interpretă de muzică Populară. Cînti prea stilizat, i-a spus un membru al comisiei. „N-am să ajung? Ba am să a-

jung“ — a răspuns în gînd Angela. A doua zi s-a dus la Institutul de folclor, s-a încutat într-o cameră și a ascultat discuri cu cîntece culese în satele din Bărăgan. Și din nou s-a infățișat comisiei. A cîntat așa cum cînta în copilărie doinele învățate de la mama. Inima îi era mică cît un purice: ce-o să zică Tiberiu Alexandrescu, dar maestrul Budișteanu?

... Varșovia anulul 1955. Pe una din estradele amenajate în piete o romîncuță cîntă cu foc. Și chiar dacă tinerii de diferite nații nu pricep o lotă din cuvintele cîntului, melodia săltăreacă, vocea cristalină a feței, mimica feței, gesturile, le merg drept la inimă. Faima cîntecului romînesc a crescut și mai mult. Ochii Angelei rid de fericire.

La întoarcerea de la festival, lingă mapa cu titlul de laureat al Premiului de stat decernat lui Victor, pe polița a apărut o altă mapă de piele roșie cu litere aurite, titlul de laureată a Festivalului de la Varșovia.

★

Turnee și iar turnee: Albania, Franța, U.R.S.S., China, Mongolia, Coreea, Vietnam. Fiecare călătorie, noi impresii, noi prieteni. În tren, la hotel, în pauza dintre concerte, vizite, recepții, Angela Moldovan le trece în jurnalul ei:

„Acum sînt și profesoară. Am o clasă de canto. Tovarășii vietnamezi m-au rugat ca în cele 20 de zile cît stăm la ei să dau cîteva lecții de interpretare pentru artiștii ansamblului popular. O fac cu dragă inimă și sînt mîndră că-i pot ajuta în felul meu. Vietnamezii sînt oameni minunați. Îi simți din scenă că te ascultă din tot sufletul și atunci vrei să te întreci pe tine însuși...“

... Sun Mai, eleva mea, mi-a făcut o mare surpriză. La recepția de bun răsăm a cîntat o strofă din „La oglîndă“. Cînd a învățat-o și de la cine a luat cuvintele?

... Președintele Ho Și Min mi-a prins în piept decorația „Ordinul Muncii“ clasa I. Oare a simțit cît de tare îmi bătea inima?..“

Jurnalul Angelei Moldovan mi-a fost dat de soțul ei. Angela a roșit toată.

— Vai, Victor, ce-ai făcut?

— Eu îi zic că știe să scrie și ea nu vrea să mă creadă, glumește artistul Victor Moldovan.

Răsfoiesc jurnalul mai departe și gîndul mă duce în depărtata Chină. Orașe, monumente de artă, diferite întîlniri sînt descrise viu, colorat. Are dreptate Victor, Angela are talent.

... „Chinezilor le-a plăcut atît de mult „La oglîndă“, încît l-au tradus și imprimat pe discuri. Nici în vis nu mi-aș fi închipuit că oamenii de la soare-răsare au să îndrăgească atît de mult cîntecul nostru. Am iubit totdeauna cîntecul popular, dar acum îl tubesc și mai mult“.

Închid caietul. Firul discuției se reînnoadă.

— Se întîmplă totuși să regretați vreodată opera?

— Da! Deunăzi m-am întîlnit cu directorul Operei din Cluj. „Nu vrei să te întorci la noi—m-a întrebare el? Îți dăm rolul lui Cio Cio San!“. Am avut atunci o stringere de inimă, dar mi-a trecut repede. Cîntecul popular îți dă atîtea satisfacții...“

Și Angela începe să-mi povestească despre turneul din Franța. „Spectatorii, în majoritate studenți, se manifestau zgomotos. Aveam niște emoții cînd am pășit pe scenă! Mi se tăiaseră picioarele și gura mi se înleștase. Stăteam așa rușinată fără să scot un cuvînt. Cei din sală au crezut că asta face parte din program. Și au aplaudat de se cutremura totul. Abia atunci mi-a venit sufletul la loc și am cîntat cu tot focul.“

— Bravo, România! au răsunit voci din sală, acoperite de aplauze. Iar eu simțeam că mă topece de bucurie auzind cuvîntul „România“. Nici nu știi cum te cuprinde dorul cînd ești departe de țară...“

Acum mă pregătesc din nou de drum. Voi lua parte la Festivalul de la Moscova.“

Succes, Angela! Succes muzicii romînești!

Elisabeta MORARU

Pe MUREȘ

de ȘTEFAN LUCA

Ninsărea îmi ascunde drumurile cunoscute și a îmbrăcat în stral nou cioturile negre, diforme, de sălcii, iar plopii desfrunziți, fin desenați, ca-n peniță, pe carul paromorit înțesap ca și cum ar ține să împlădă caberirea sorilor. Zarea-i înecată în neșuri, și undeva, pe aproape, bănuiesc albia domoală a Mureșului. Mă aflu aproape de locurile atît de cunoscute ale copilăriei.

Înainte cu 10 ani străbăteam același drum și aveam ca tovară; un țaran între două vîrate din părțile Tirnavelor.

Omul meu, despre care am aflat că se trage din sus de pe cîmpie, s-a așezat privind Mureșul, care departe se vede ca o ață subțire scîlpind din loc în loc și am ghicit că pentru dînsul locul acesta de popas îl este obîșnuit și că acolo a simțit că înseamnă aceea să vii către casă, culcat cu fața în sus, în carul cu boi, încărcat cu fîn, să nu te gîndești la nimic cu dinadins, dar împrejurul tău să simți tot timpul, cu zvonul lui necurmat, cu vîntul care șoptește-n porumbiști, cu ciădile de fîn care miros a copilărie și a dragoste, cu cite-un hăușit prelung, cu satul care se apropie... atunci să iei un fir de iarbă și să-l strivești între dinți și să te gîndești la merele de vară... astfel, te cuprinde, dragăstos, cîmpul...

Eu privesc în noaptea și le văd toate, curat, ca mai de mult...

Deasupra Reghinului, cîmpia Mureșului se îngustează. Se simte și apa strîmtoată între maluri, pricină pentru care se înfierbîntă și își zbirlește spinarea. Ne apropiem de fapt de munte. În depărtare se desenează vînat lanțul Călimanilor, la dreapta peste dealurile Ideciului întilnești culmile Gurghiului. Cerul e capricios, norii își schimbă într-una înfățișarea și se strîng buluc deasupra munților. Linia ferată se furișează pe lîngă Mureș și urcă pe nesimțite de-a lungul unor coaste repezi, abrupte, ezînd în unele locuri unde stînce se apleacă amenințător, purtînd ca pe-o bijuterie scumpă un brad subțire în scobitura-i de sus. Din loc în loc se deschid căldări largi, sînt semănate case, risipite fără calcul, aparent, deoarece dacă stai să te gîndești vecinele tot găsesc mijloacele și căile necesare pentru înțelegeri sau viceversa. Apa izvoarelor e limpede, iar pîraiele sprintene care se năpustesc cu zgomot la vale ascund în unde păstrăvi, iar pe maluri pescari, cu sau fără îndreptățire, dar cu rezultate reale.

În peisajul anume zămislit pentru poeți, pentru vînători și pentru rucsacul pescarilor sportivi, se integrează, fără stridențe, coșul înalt al fabricii de cherestea din Lunca Bradului. Deasupra noastră răspîndesc, citeva difuzoare, muzică populară, mîroase a rășină și a rumeguș umed, iar Ilva nu și-ar merita numele dacă n-ar putea învîrta dinamul unei microcentrale. Sub tîmpla muntelui, case, iar mai jos, unde drumul ține de urît Mureșului, se poate bea cea mai bună apă de pe toată valea.

E o fîntînă ridicată de cîteva ostași, o fîntînă care gîlgîie într-una ca și cum ar vrea să-ți povestească ce s-a petrecut pe această vale, nu demult botezată „a plîngerii”; să-ți însire tot ceea ce a văzut ea în cîteva decenii. Firul de apă s-a prelins peste marginile vălăului și a umerzi pînîntul sîrac, stîncos, a fost sorbit cu sete ani îndelungați, s-au apropiat de el,

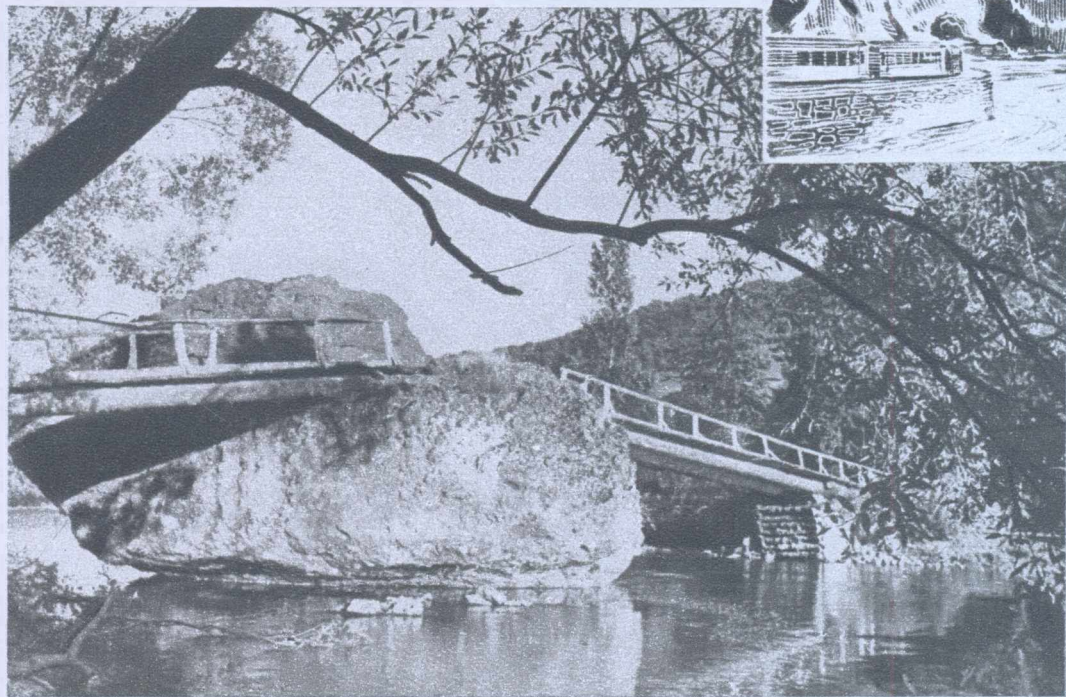
descoperindu-se ca să poată bea, greviștii din „anii împotrivirii”. Mulți, foarte mulți oameni și-au aruncat apoi privirile în sus spre peretele de stînce crenelate, care le închidea orizontul, cu sentimentul că lumea aceasta-i o închisoare.

Aci stăpîneau societățile anonime „Lomaș”, mai sus „Ofa”, mai jos „Foresta”, la fel de anonime, dar teribil de bine cunoscute de muncitorii din fabricile de cherestea, de tăietorii din pădure. Greve, arestări, șomaj, diversivni șovine, rezistență inverșunată, o vreme agitată, grea, plină de fiere, de așteptări, de speranță fierbinte în cele ce vor veni... toate, într-un loc de-o sălbatică frumusețe, la poalele unor culmi sever îmbrăcate în păduri de brad, în mijlocul pășunilor cu iarbă grasă, cu căprioare și șapi, cu riși și veverițe, cu aer limpede puternic.

Cîteva ani înainte, în casa unui vînător pasionat, am văzut două fiare proaspăt prinse în capcană: un lup uriaș, cum niciodată n-am întîlnit, încremenit pe scîndură și un ris cu

mănate cu grîu de toamnă. La Ideciul de sus, Ideciul de jos, și se spune, sînt gospodării colective, în care lucrează romîni, sași, la Batoș, dincolo de Lueriu, romîni, unguri și sași... aici am ascultat cu uimire și bucurie că vorbele noi se rostesc cu naturaleță, puțin înduleite, înmuiate; pasiune, asolament, brigadă, polenizare artificială; aici am văzut degete neîndeminate, greoaie, căutînd postul aparatului de radio și peste Mureș, în sate uitate de Dumnezeu, am văzut case de cărămidă și țiglă, piine albă și ecran de cinematograf. Nu vreau să fac o enumerare, nici să ujt că am spus că orice călător e invitat să se uite pe deal.

Pe sprînceana dealului stăruie, încă impunător, masiv, cu ziduri

Peste o stîncă prăbușită peste apa Mureșului, oamenii au durat un podet

Foto RADU COSTIN

moș și cu o expresie ciudat de nouă pentru mire, dar care mi-a justificatotiveala numelui. Vînătorul mi-a explicat, mîndru, c-a trehuit să facă un drum lung după lup, care căuta desimea și s-a lăsat greu prins, iar risul era încă viu și periculos cu toate că laba îi era bine apucată de zimții care nu iartă.

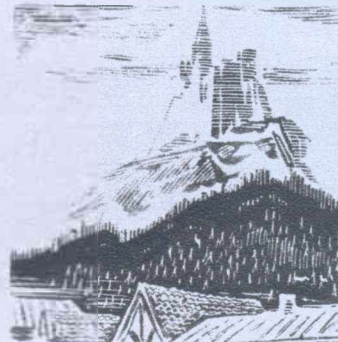
— Mare șmecher, ăsta! E în stare, iarna, ea să nu-l simtă căprioarele, să se lase nins... a mai adăugat zîmbind.

Nu știu de ce m-am gîndit atunci la fîntîna din drum, la culmea crenelată care cădea, ca tăiată, drept, și la societățile anonime atît de bine cunoscute și încremenirea lupului întins pe scîndură mi s-a părut firească și dreaptă...

★

Trenul face un scurt popas în gara Brîncovenesti. E o gară spre care converg vreo opt sate dimprejur. Aici Mureșul începe să se cumîntescă, să se obișnuiască unui curs domol, liniștit, pe alocuri abia dacă-i poți desluși mersul: avatul, știuca, mreana, cleanul sînt trofcele pescarilor, iar călătorul e invitat să-și arunce privirea spre dealul dimpotrivă...

Intrăm de-a binelea în peisajul de șes. Satele sînt încă apropiate, se deslușesc bisericile, clădirile mai răsărite din centru și se desfac largi tarlale se-

groase, castelul grofului din „Ieci” cum i se spune prin partea locului comunei. Se știe că împlinește sau a și împlinit 500 de ani, dacă nu și mai mult, că de mult, Mureșul încercuia rîpa din spatele castelului, c-a existat un „hait”, presărat cu cuțite ascuțite, pe care erau azvîrliți iobagi nesupuși. I-o poveste nesperisă, la care de-a lungul veacurilor a asistat șesul întins ca o masă, șesul udat de apa, domolită aici, a Mureșului. Doja, Horia, Iancu și Kossuth și-au recrutat neîndoios oșteni și de pe-aici, ciocul sinistru al spinurătorii a pîndit și pe culmile dimprejur ca o amenințare, iar Mureșul a purtat, fără îndoială, apă tulbure, înroșită de sînge, în timp ce în castel degete subțiri se jucau pe clapele clavecinului... cine știe, un „Ave Maria”...

Șesul a rămas, întins ca o masă... o masă darnică și ascultătoare, o masă pentru cei care bat cu atîta încăpăținare „bărbuncul” pe poadeua tare a sălii de joc.

Mureșul se face tot mai frumos. Mai sus o parte din farmecul lui de copil zburdalnic îi era furat de brazi și pășuni, de stînce și izvoare gălăgioase, aici însă e suveran. Sălcii și plopii s-au îngîrădit lîngă el să-l vadă mai bine, din loc în loc se desface și dă naștere insulelor, stă la sfat cu trestiele înalte, se sfădește cu cite-o moară care-i fură din

avere, descoperă prundișul neted să-l bată soarele și se tolănește leneș peste nisipuri, îmbărbășindu-și albia cu o apă lină, viorie.

Virstele apei

Pînă aici, deci, Mureșul a fost ca un copil, neastîmpărat, rău de gură. Un copil care a văzut multe. La dreapta și la stînga lui mai stăruie urme: cazemate cu gurile căscate spre munți. A cunoscut explozii și prăbușiri de gări, de poduri, și-a amestecat apa cu purpura sîngelui, a ascultat vaietele răniților, a deslușit și și-a apărut cît a putut oamenii și locurile, s-a bucurat c-au înflorit margaretele și stînjeneii, a urmărit căruțele cu cărbune de lemn, pe secuii îngîndurași, tăcuți, trenurile care șuierau la tunel ca de despărțire, purtînd vagoane cu bușteni ori scînduri frumos stivuite, iar la Răstolița a făcut un cot mai larg să mai privească o dată înapoi.

De acum însă, are de lucru. Din stînga îi vine în ajutor Gurghiul și așa, adîncit și el în gînduri, o ia la vale după ce s-a încurcat la Regiain cu zăgazul, cu uzina electrică (de care nu-i nici el mulțumit), ofînd ca orice om cu gînduri. Adolescența i-a fost scurtă...

Deslușește în depărtare Voivolenii, Petelea, Gorneșii, Perișul, Gloienii, Dumbrăvioara, valea se lărgeste, dealurile îi fac loc, adunîndu-se ca-ntr-un pumn, de-a dreapta și de-a stînga lui. Îngăduie și el și se trage spre mijloc lăsînd întînderi de nisip, frămîntat de picioarele vitelor, care vin la adăpat suflînd temătoare și-nfiorînd luciul apei. Din loc în loc, peste el, oamenii au aruncat cabluri de sîrmă

Desene: V. CRIVĂȚ

împletită și-l taie de-a curmezișul cu „bacurile”. Mureșul înțelege și și adună apele, ajutînd să treacă poveri grele de pe-un mal pe celălalt. Nu se supără nici pe cineva pusă la topit.

Nu-i supărat el decît o dată pe an, primăvara, cînd, aducîndu-și aminte de tot ce i s-a înfîmplat, se umflă și înfricoșează, mușcă din maluri, dovedește că nici podurile nu-s mare lucru

și-și cucerește demnitatea, pe care nimeni de altfel nu i-o contestă, dar vorba ceea: cine ște ce i s-a năzărit, poate nu-i place gheața, poate, dar de fapt e sigur că sub gheața nu se simte nici el la îndemînă și vrea să scape, să se elibereze și să privească cum înmuguresc sălciiile și cum aruncă în aer mișșori gîngăși.

Iată cum, deși nînsorarea ni-ascunde parte din drumurile cunoscute, nu-mi poate zăvori aducerile-aminte, mai cu seamă, aici, deasupra orașului, unde mă aflu în plină tinerețe a Mureșului, cînd ori unde m-aș uita văd numai cîmp întins, pămînt neted ca masa, care-mi scormonește în memorie vorbe și întimplări uitate și-mi limpezește schimbările și rostul lor, îmi cere să nu uit nimic din ce-am știut și petrecut pe aici, ca să aibă și mai mare preț înnoirea.

Și nu mă mir că-n plină iarnă mă gîndesc la merele timpurii de vară, la mișșorii de salcie, la albine și țistuit de coșoș, la scîrșit de care încercate cu fin, cu ochii numărînd stelele și-nfășurînd de cinci ori osia carului mare ca să dau de steaua nemișcată a polului. Sînți cu toată ființa ta, amorțită de oboseală, sînți cît e de dragăstos cîmpul.

Și-alături de drum te întîlnești ca-ntotdeauna cu apa liniștită, grea a Mureșului, deasupra căreia saltă din cînd în cînd peștii. Mureșul, înțelegător, se lasă, chipurile, ademenit de joacă și se increțește în cercuri tot mai largi, cu seriozitate, ca un om în toată firea.

În depărtare au apărut luminile orașului, roțile vagonului făcînesc scurt, la ace...

Februarie 1957

Stăteam zilele trecute în Cișni-giu. Priveam jocul copiilor. În fața mea, pe un scaunel pliant, o femeie tîndă veghea somnului unui copil, care dormea alături de ea într-un cărucior. Pe neașteptate copilul s-a trezit, s-a ridicat privind speriat în jurul lui, gata să izbucnească în plîns. Femeia s-a repezit la el, l-a luat în brațe zîmbindu-i și vorbindu-i în limba aceea a mamelor, intraductibilă în cuvinte, dar alîd de dulce. Ca prin farmec copilul s-a liniștit și a început să rîdă.

— Ai văzut? a spus o femeie mai în vîrstă care ședea lîngă mine. După părerea mea acesta este unul din adevăratele miracole ale vieții. Am văzut astfel de scene de nenumărate ori, dar de fiecare dată mă emoționează. Vorbea moale, dusă pe gînduri, fără să mă privească, ca și cum și-ar fi vorbit sieși. Cîteva clipe a tăcut, apoi a continuat: Eu cred că zîmbetul mamei a fost primul pas care l-a scos pe om din sălbăticie. Am zîmbit.

— Să nu mă înțelegi greșit. s-a aprins ea. Nu sînt o feministă și nici nu încerc să fac teorii. Vorbesc mai mult cu inima, fiindcă am trăit mai mult cu inima, femeiește. Cîteodată îmi vine să cred că inima înțelege mai bine și mai repede ca mintea...

— Da, știu, s-a făcut mare caz de aceea așa-zisă inteligență a inimii femeiești, am zis eu zîmbind din nou.

— Ți-am spus că nu fac teorii, m-a întrerupt ea. Vorbesc cum mă pricep și cum sînt. Poate încerc noțiunile, dar nici viața n-a făcut teorii cu mine... m-a încercat din toate

părțile, în toate felurile și crede-mă: puterea cea mai mare am găsit-o în inima mea. În ea am găsit puterea să iubesc și să urăsc și să lupt cu toate piedicile pe care viața mi le pune în cale. D-ta numește asta cum vrei, dar eu cred că marea forță a femeii stă în imensa ei putere de a iubi... Iubind, ea i-a învățat pe oameni omenia. Am citit mult în direcția asta. L-am citit și pe Engels... L-am citit și pe Lenin... Lenin a scris despre femei cu respect și cu înțelegere... a văzut ce pot aduce ele societății în ziua cînd vor fi eliberate de sclavia socială și mai ales în ziua cînd vor ajunge la acea libertate interioară...

— Bine, dar libertatea asta o avem, apoi...

— O avem, știu, o trăiesc doar și eu. Dar ceea ce vreau să spun... vorbesc de noi... e că femeile nu fac cît ar trebui și cît ar putea.

— Nu înțeleg...

— Vreau să spun că, neavînd destulă încredere în ele, nu-și cu-

nosc puterea și n-o folosesc destul acolo unde e nevoie. Vezi d-ta... prin firea lucrurilor, femeile sînt acelea care vin în contact nemijlocit cu viața sub toate aspectele ei. Și acasă, și în afară de casă. Acasă, ele organizează viața familiei, ele pot observa mai bine, zi cu zi, viața copiilor, a soților, le pot urmări toate mișcările sufletești, bune sau rele. În afară tot ele sînt acelea care se izbesc de toate... Să nu-mi spui că la noi toate merg perfect, că toți oamenii își fac datoria cum trebuie, c-a dispărut cu desăvîrșire grosolănia din relațiile între oameni. Cît privește bărbații și copiii, întrebă-mă pe mine. De multe ori eu, cu toate că sînt mai în vîrstă, în tramvai stau în picioare, fiindcă nici unul nu se scoală să-mi ofere locul. Și știu femei care muncesc acasă ca niște roabe, în timp ce soții lor se lasă serviți ca și cum acesta ar fi un lucru de la sine înțeles... Alții le și bat... și încă cum!... Ai să-mi spui că toate acestea sînt urmările asupra so-

cială, că bărbații care-și bat femeile sînt niște brute etc. etc. Așa e, știu... Dar, după părerea mea, vinovate sînt și femeile. Eu, într-un copil obraznic, văd o mamă slabă sau nepăsătoare... Într-un soț care-și bate nevasta, văd și o mamă care n-a știut să-l educe și o soție lipsită de demnitate. Într-un bărbat care nu reușește în viață, văd și o soție care nu-l ajută...

— Cred că e prea mult spus... cred că punei prea multe pe umerii femeilor, am zis eu.

— Deloc. Aș putea să te conving spunîndu-ți mii de exemple, care dovedesc contrariul. Mii... dar e inutil. O știi și dumneata.

— Atunci nu văd de ce criticași... M-a privit puțin uimită.

— Critic? Nu. Aș vrea numai ca în lumea asta nouă pe care o construim și care se arată plină de frumusețe și de farmec, femeile să dea mai mult. Să dea mai mult din acea putere cu care le-a înzestrat natura și pe care astăzi, după milenii de sclavie, socialismul le-o redă o dată cu libertatea.

— Adică?

— Să ajute să alungăm mai repede urmele urite ale trecutului, lăcomia și grosolănia, răutatea... Să ajute să dispară mai repede nepăsarea și indiferența... Să înfrumusețeze acolo unde întîlnesc urîtul.

— Privind astfel lucrurile s-ar părea că în construcția socialismului femeile au rolul principal!

— Nu principalul, a zis batrina. Dar au un rol al lor. Și asta e un lucru principal.

Un lucru PRINCIPAL

de PEN ROZOPOL

PĂRINȚII

CUM VĂ CREȘTEȚI COPILII?

DIN CARNETUL UNUI PEDAGOG

Am avut astăzi o vizită rară. Rară, furtunoasă și cu surprize. A venit la școală ca să ne tragă la răspundere (pe noi profesorii) inginerul F.

— De ce nu-l treceți pe băiatul meu nici la fizică, nici la matematici?

Fapt este că acest părinte are motive să fie îngrijorat. Fiul său, un flăcăias inteligent de vreo 16 ani, nu e în stare să-și încheie anul. Din ce cauză?

— Pretindeți prea mult de la copil! susține el.

Noi am fost de părere că Lucian este în stare să învețe bine, dar trebuie supravegheat.

— Supravegheați-l, noi muncim amândoi, n-avem timp și de el.

— La școală, îi purtăm noi de grijă, dar vine de acasă cu lecțiile nefăcute, hoinărește noaptea pe străzi cu țigara în gură și lipsește nemotivat de la cursuri. Astăzi de ce nu a venit?

Părintele ridică capul mirat. Dar peste o clipă răspunde fără să șovăie: „Eu i-am spus să nu vină, până nu-i clarific situația“.

Clopotul sună, recreația s-a sfârșit. L-am lăsat pe tov. F. să se tîr-guiască cu directorul și am intrat în clasă. La locul lui stătea cuminte Lucian.

- Ce-i cu tine, Lucian?
- Am întîrziat.
- Tatăl tău știe?
- Nu, nu știe.
- Nu știe...

L-am mai prins pe inginerul F. în cancelarie. Nu i-am spus de-a dreptul că minte, dar că nu spune adevărul, tot i-am spus.

Ce influență poate avea asupra unui copil un părinte complice în înșelarea profesorilor? Il învață să mintă, să înșele și să nu-și respecte pedagogii.

— Azi am făcut cunoștință cu părintii lui Radu. Ea e profesoară.

el inginer. Au o fetiță și un băiat. Amândoi elevi eminenți. Băiatul are 16 ani — e un omuleț integru, serios, pe cuvîntul căruia poți să te bizi.

Mama mi-a povestit cum și-a obișnuit copiii din clasa I elementară cu un program de joacă, muncă și odihnă elaborat pe ore.

Am întrebat cui dă dreptate cînd copiii se plîng de vreun profesor.

— Totdeauna profesorului, îmi răspunde răs-picat mama, dacă așa proceda altfel, copilul nu și-ar mai respecta dascălul!

— Cum îi pedepsiți la caz de nevoie, am mai vrut să știu.

— Aplicăm numai sancțiuni morale, interveni tatăl. Dacă copilul a fost obraznic, nu mai vorbesc cu el. Aceasta îl doare cel mai mult. Să vedeți cum vrea să ne intre în voie: cară lemne, curăță pantofii întregii familii...

— Și cum se rezolvă conflictul?

— Ne împăcăm cînd dovedește că merită.

— Nu-i batem și nu-i amenințăm niciodată, continuă mama, de cînd am primit o lecție strașnică. Se uită la bărbatul ei parcă l-ar fi întrebat: „Să spunem și asta?“. Apoi se decise.

— Radu al nostru avea vreo 5 ani pe atunci. De dimineață pînă seara se juca cu Toma, băiatul vecinei. Într-o zi, vecina trimise copiii la prăvălia din colț să-i aducă ceva și le dădu o sută de lei. Băieții hotărîră să amîne drumul pînă termină „meciul“ și puseră banii pe măsuta din bucătărie. Cînd și-au adus aminte, banii nu mai erau. Au căutat suta pe masă, sub masă, în jurul ei, sub dulap, pe dulap, sub mașina de gătit. Nu era și nu era. Parcă ar fi înghițit-o pămîntul.

— Unde ați pus suta, 'golanilor? s-a răstit la ei vecina mea.

— Pe masă, repetau a nu știu cîta oară băieții.

— Minți, țipă la copilul ei și-i croi o palmă, încît Radu găsi că e mai prudent să se retragă.

Acasă l-am luat eu la întrebări: „Dacă ați fi pus banii pe masă, acolo ar fi fost Ce-ați făcut cu ei?“

— L-am pus pe măsută, plîngea copilul.

— Nu se poate, gîndește-te, poate ați pierdut hîrtia?

— Nu, am pus-o pe masă.

— Poate ați cumpărat bomboane. Nu-ți fac nimic dacă îmi spui adevărul.

— Pe măsută am pus-o, plîngea Radu în sughițuri.

Toma urla de două zile. Îl batea zdravăn maică-sa. Copilul nu recunoștea nimic. Nu mai puteam asculta.

— Radule, auzi cum îl bate pe Toma, poate nu e el vinovat, poate tu...

— Am pus banii pe masă, nu i-am luat și nu i-am pierdut. Pe măsută i-am pus, strigă copilul desperat.

Soțul meu, crezîndu-l încăpățînat, sări la el să-l bată. „Lasă-l pe mîna mea, i-am spus, că doar sînt pedagog, mă descurc și fără bătaie.“

Pînă la miezul nopții am tot chinuit copilul să-mi spună „adevărul“. În cele din urmă am recurs la amenințări și copilul istorisise „a recunoscut“: ascunsesese suta în camera de lemne. Dimineață l-am sculat devreme să mi-o aducă. S-a prefăcut că e somnoros. Am ieșit să pregătesc ceaiul și peste puțin veni după mine și-mi întinse banii. Mi-a fost tare rușine, dar a trebuit să mă duc la vecină, să-i dau hîrtia și să recunosc că copilul meu e hoț.

Peste două săptămîni, scuturînd în casă, mama lui Toma a găsit suta pierdută, și mi-a restituit-o pe a mea. Acum mă întrebam: de unde a luat Radu banii?

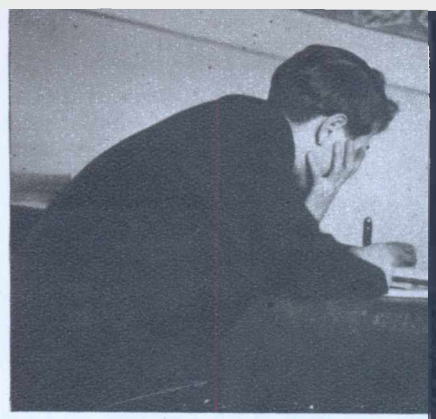
— Din buzunarul lui tăticu. Haina era pe scaun lîngă pat, a izbucnit în plîns copilul. Dacă nu m-ați crezut!

Vă puteți închipui ce am simțit. Am hotărît atunci că niciodată nu vom mai amenința copiii și le vom arăta întotdeauna deplină încredere. Asta nu înseamnă că nu-i controlăm. Dar o facem în așa fel, încît să nu simtă, să nu-i jignim, dar să-i putem ajuta cînd greșesc.

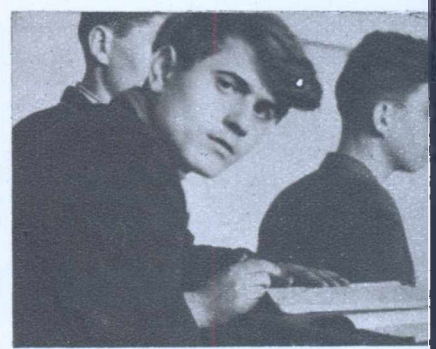

La marginea orașului, într-o casuță modestă m-a întîmpinat o femeie la vreo 40 de ani. Purta doliu după soțul ei, despre care știam că a zăcut mulți ani bolnav. Era frumoasă. Pe chipul ei pluteau aer de tristețe, dar și de mîndrie. Abia venise de la lucru, și nu avusese timp încă să aprindă focul în sobă. O stingherea vizita unui străin.

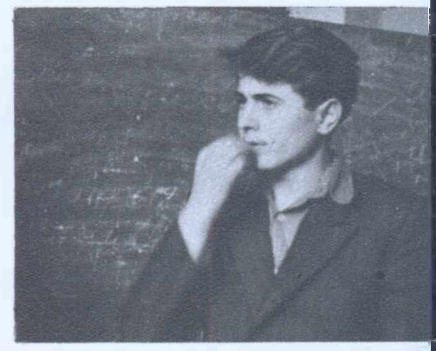
— Băieții dv. sînt vinovați că

Cîteodată lui Lucian nu-i place să fie fotografiat...

și s-a supărat!

Doar n-am vrut să spunem altceva decît că e băiat deștept, dar la anumite materii, nu vrea să învețe...

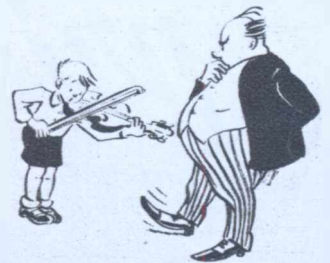
Spre deosebire de el, lui Dușu mișu nu-i este teamă de obiectivul nostru.

DOI DINTRE
EROII
NOȘTRI

Mama Zice că-s artist...

Mama zice ca vrea ca din băiatul ei — adică din mine — să iasă un artist.

Un artist! Cică am talent cu caru', frunte bombată și ochi visători. Treaba ei! Eu sînt mulțumit să mă lase puțin oamenii aștia mari în pace, să-mi vad și eu de lucru. Trei cuie de-așmai găsi... (două le-am smuls din șip-cile gardului) aș prinde aripile la avion. Pentru elice am găsit eu o așchie lată... Nu vrea mama să-mi dea voie să iau ciocanul, că atunci ar merge treaba mai repede. Nici cleștele nu mi-l dă. Zice că-mi stric miinile. Cică un violonist trebuie să aibă

mîinile... nu știu cum. Oj! Astăzi iar vine nenea Caraiman „baronu“ (așa zice mama, că cică are singe albastru, de la bunică-sa. Dar cînd s-a înțepat o dată la deget i-a curs tot singe roșu. Nenea „baronu“ îmi numără tot mereu: un doi, un doi și-mă îndoaie degetele pe de cuș. Zice că nu-s bun de nimic și mă face măgar. Dar mama ține să jiu... violonist. „Do-mi, do-mi, sol, sol, dooo“. își pișigăiește buzele și glasul nenea „baronu“ și dă mereu din vîrfu pantofului. Eu mă uit la pantoful lui. Face: tip — top, tip — top...

Do, mi, sol, sol...

Uf, ce chin! De s-ar termina o dată lecția. Ce mai avion aș face eu din vioara asta! E ușoară, i-aș smulge zbirnițoarea... i-aș pune elicea în vîrf... do-mi, do-mi, sool, soool... I-aș face aripile dooo sol-mi-sol, duooo... duooo... și pe urmă zbrrrr! Ce-ar mai zbura!

LICĂ
P. conf. L. V.

tut. Le-am spus însă că eu n-am să-i apar dacă-i elimină din școală pentru că umblă tîrziu pe străzi. Ii dau la lopată.

— La meserie? am întrebat.

— Nu, nu la meserie; ca să înveți meserie trebuie să știi carte. La lopată îi dau. Și ei știu că eu nu glumesc.

— Le-ați spus vreodată copiilor că dacă vă aduc vreo notă proastă nu mai au ce căuta acasă?

— Nu. Nu am spus asta niciodată.

A rămas apoi gînditoare, ca și cum ar fi cîntărit dacă e bine sau e rău că nu a folosit pînă acum această metodă. Dar a adăugat hotărîtă: „Nici nu voi spune vreodată așa ceva. Copilul trebuie să știe că mama mamă-i rămîne, pe ea nu o pierde chiar dacă i-a pricinuit un mare necaz.“

Nu întîmplător am pus această întrebare. Mi-am adus aminte de o altă mamă tot din orașul nostru, care cu aceste cuvinte „dacă mi-ai aduci vreun doi, nu mai ai ce căuta acasă“ a reușit să-și alunge copilul...

P. conf. Agneta VAS

ce să-i spun. Băieții mei știu că ei sînt toată nădejdea mea, că eu nu am altă bucurie...

Dacă viu mai devreme, îi întreb și ei îmi povestesc «evenimentele zilei». Le comentăm împreună. Cînd aflu că un băiat a hoinărit pe străzi în loc să se fi dus la școală, le dau exemplul lui Mitru care a fost colegul băiatului meu cel mare. Al nostru e student, pe cînd Mitru mai e și acum elev în clasa a X-a“.

— Nu vă ies deloc din voie băieții?

— Rar, totuși se întîmplă. Deunăzi m-am pomenit că la 9 seara și Romi, și Dumitru încă nu erau acasă. I-am căutat la școală, la colegi, la vecini, nimeni nu știa unde sînt. Cînd pe la ora 10 i-am zărit de departe pe drum, eram hotărîtă să-i bat. Dar mai întîi, mă gîndeam, le dau de mîncare. Cînd m-au văzut însă atît de necăjită, flăcăii mei au izbucnit în plîns. Mi-au spus că veniseră să-mi ceară voie să se ducă la cinema, dar nu eram acasă și nu puteau să aștepte, că filmul începea. Nu i-am bă-

Toată atenția deschiderii cantinelor școlare

de DIMITRIE TRICĂ

director în Ministerul Învățămîntului și Culturii

încăperi din școli, pentru amenajarea unei bucătării și a unei săli de mese, care poate servi în același timp și drept sală de meditații.

De asemenea, în întreprinderi, mai ales în cartierele muncitorești, cu sprijinul organizațiilor sindicale, pot lua ființă astfel de unități pentru copiii muncitorilor, bineînțeles, subvenționate tot de sfaturile populare.

De un larg sprijin trebuie să se bucure aceste instituții din partea comisiilor de femei, a familiilor, a mamelor. Acestea trebuie să se îngrijească de buna organizare și funcționare a internatelor și cantinelor școlare ca de propria lor casă. Să le ajute ca să capete un aspect plăcut și familiar, să le înfrumuseze și să facă să domnească în ele o atmosferă caldă, prielnică studiului, activităților creatoare și formării bunelor deprinderi la copii încă din fragedă copilărie. O dată create aceste condiții, alături de educatori și învățători, părinții, și în special mamele copiilor, au datoria să vegheze — în răgazul pe care-l au — la calitatea muncii ce se desfășoară în instituțiile create pentru copiii lor.

eu vă răpesc acum timpul, i-am explicat, am vrut s-o cunosc pe mama lor. Aveți copii minunați, așa îmi spune toată lumea. Pe unul îl știu și eu...

Se roși toată. Ochiul triști, albaștri, prinseră să strălucească, mai-mai să crezi că o podidesc lacrimile, lacrimi de fericire, căci gura zîmbea... Dar se stăpîni: „Pe care-l cunoașteți, că eu am mulți băieți?“ — întrebă glumind.

— E cuminte și deștept...

— Ovidiu!

— Învață bine...

— O fi Romi.

— E pionier...

— Dumitru trebuie să fie!

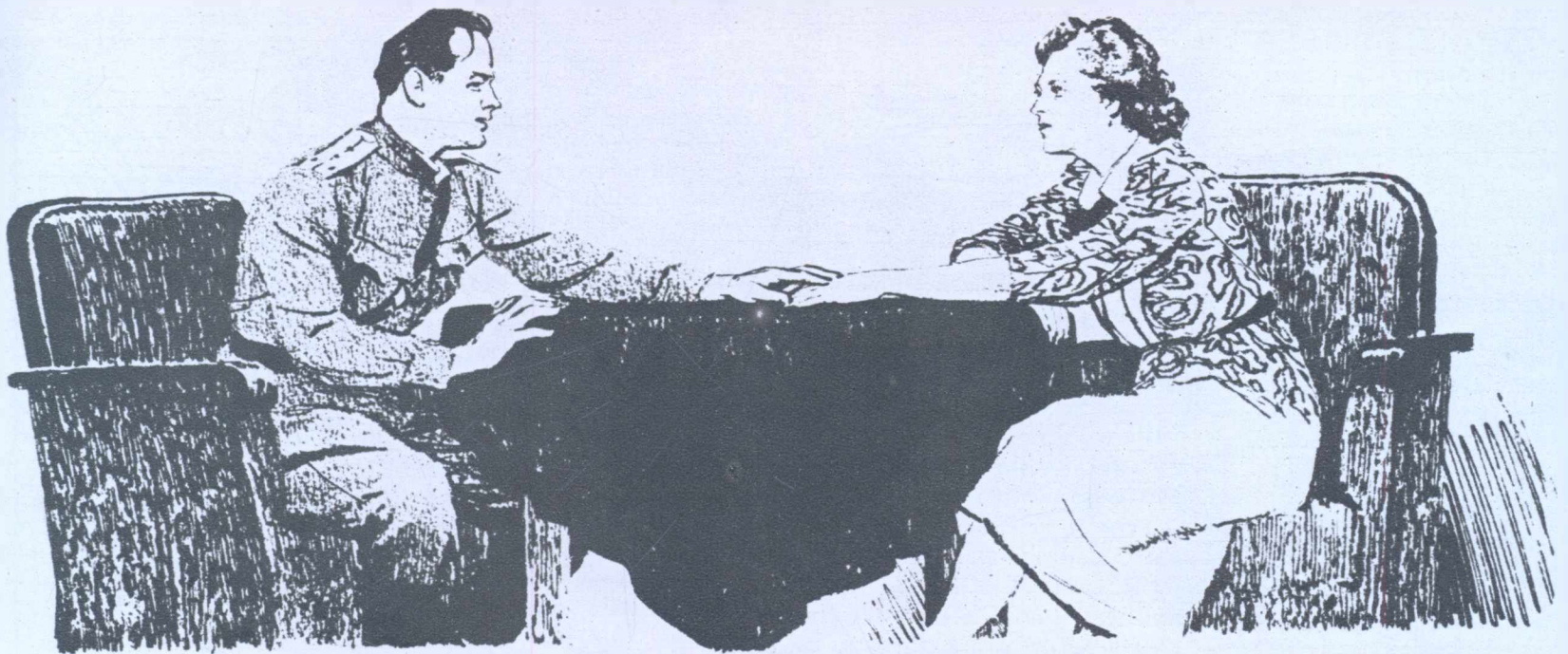
Se uită la mine puțin rușinată că s-a dat de gol: se poate mîndri cu oricare. Mă pofti să șed.

„Prea mult timp n-am ca să mă ocup de ei, îmi povesti gazda. Dar chiar cînd mă întorc seara tîrziu de la lucru, carnetele lor sînt pe masă și știu în fiecare zi dacă au răspuns la școală și ce note au primit. Rar se întîmplă s-aducă vreunul o notă proastă. Și atunci e atît de necăjit, că eu nu mai am

Atenți față de nevoile poporului muncitor și în direcția întăririi familiei, partidul și guvernul, prin prevederile hotărîrii din iulie 1956 cu privire la îmbunătățirea învățămîntului de cultură generală, au stabilit, printre altele, măsuri pentru crearea unui nou tip de instituție, care să ajute familia la instruirea și educarea copiilor. Urmează ca în orașe și centre muncitorești, pe lîngă școli, să ia ființă cantine școlare cu dublu rol: de a asigura masa de prînz școlărilor din clasele I-VII ai căror părinți lucrează în producție și de a supraveghea activitatea lor — în afara orelor de clasă — dimineața sau după-amiaza, pînă la venirea părinților acasă. În acest fel, timpul liber al copiilor va fi folosit în mod rațional pentru efectuarea temelor, pentru organizarea excursiilor în aer liber, a jocurilor recreative și a altor activități instructive.

Grija școlii față de copii se va extinde în felul acesta și-i va feri de influențele negative care mai pot fi exercitate asupra educației tineretului lipsit de supraveghere și îndrumare.

Cu îndreptățită nerăbdare, familia și școala așteaptă deschiderea primelor cantine școlare. Este de datoria sfaturilor populare, a secțiilor de învățămînt din cadrul acestora și a comisiilor permanente de deputați de a acorda toată atenția acestei probleme. În primul rînd este necesar să se asigure condițiile materiale — local, mobilier, veselă. În acest scop, pot fi folosite unele

Cum trăiești tu, prima mea dragoste?

de Natalia Davidova

Sînt exact zece ani de cînd nu ne-am văzut. Și totă că, sosind în orașul meu natal la o conferință, ne-am întîlnit la hotelul la care am tras. E foarte ciudat, cînd trebuie să locuiești la hotel, ca o străină, atunci cînd vii în orașul în care te-ai născut și ai crescut, unde ai avut casa ta.

Nikolai a venit la mine seara, după slujbă, și în prima clipă mi s-a părut că nu s-a schimbat deloc. Era absolut la fel ca acum zece sau chiar cincisprezece ani, cînd învățam împreună la școală. Ne-am îmbrățișat și ne-am sărutat. Apoi, mi-a strîns cu putere mîna și-a spus:

— Ei, bună ziua, Mașenka!

— Credeam că nu ne vom mai întîlni niciodată, l-am răspuns eu.

În realitate în toți cei zece ani am așteptat și am știut că odată și odată tot ne vom întîlni.

El m-a răspuns. M-a privit. Apoi a spus:

— Tot așa ești. Nu te-ai schimbat deloc.

Tăcuți, ne-am așezat în fotoliile de lângă masa rotundă, acoperită cu catifea roșie. Eu nu știam cu ce să încep, iar lui, știam că în general, îi plăcea mai mult să asculte decît să vorbească.

Era ca și atunci, îmbrăcat în uniformă militară și m-am mirat. Nu-mi aminteam prea bine cum ne-am despărțit, dar țineam bine minte tot ce se întîmplase cu mult înainte, pînă atunci.

Ședeam față în față; eram îmbrăcată cu rochia cea mai bună, pieptănată la coafor. Mă pregătisem pentru această întîlnire. Baam și dormit puțin, — lucru rar pentru mine — ca să arăt bine. M-am gîndit că am un titlu științific, un post important și lucrări publicate și nepublicate.

Nikolai s-a lăsat greoi în fotoliu și s-a gîr-

bovit. Un vas îi pleșnise pe albul ochiului stîng și i-l roșise. Gulerul tare îi strîngea gîtul. Și-a cerut voie să-și descheie copcile de la guler.

Mă privea clipind, cu zîmbetul acela cunoscut, nostim și gingaș, ca și cum ar fi așteptat ceva de la mine. Mă întrebam; ce s-a schimbat în înfățișarea lui? Abia ceva mai tîrziu am înțeles: părul. Era rar acum, și-și pierduse luciul. Ah, am observat și oîncărunțire timpurie. De altfel era frumos, ca și altădată.

— Povesteste tu întîi Mașenka, m-a îndemnat el, totul cu de-amănuntul, în ordinea întîmplărilor.

Mi-a mîngîiat mîna și m-a privit în ochi. Nimeni afară de el nu-mi spunea Mașenka.

— Cum ai trăit pînă acum? Ce face tatăl tău, mama ta? Am trecut odată pe la vechea voastră locuință și am dat de oameni necunoscuți. Ce face bunica, e sănătoasă, zdravănă? Vasăzică tu ai terminat institutul?... Ce-ai făcut după aceea?

Privindu-l pe Nikolai m-am îngîndurat și n-am mai răspuns. Atît de mult aș fi vrut să știu ce a ajuns el, cu ce se ocupă, dacă o duce bine și în special cum e: așa ca altădată ori s-a schimbat? Cum e viața lui, acum străină și necunoscută mie, dar care altădată mi-a fost cea mai apropiată?

El a repetat întrebarea:

— Vasăzică ai terminat institutul?... Ce-ai făcut după aceea?

I-am povestit ce-am făcut după aceea. Foarte discret și pe scurt, evenimentele de bază din viața mea. M-am plîns că mi-i greu să lucrez. Că trebuie să fac uneori experiențe în diferite laboratoare și că se pierde multă vreme; că am nevoie acum de maimuțe și că-i foarte complicat să le obții; că m-au istovit

deplasările. Că în general mie-mi plac deplasările, că adeseori mă duc la Minsk, la Odesa. Și că de fapt asta-i tot.

El mi-a luat din nou mîna și m-a întrebat:

— Ești fericită?

Asta nu-l privea pe dînsul. Am întors firul discuției asupra conferinței care trebuia să aibă loc și asupra referatului meu. Un referat de mare răspundere.

— Ei, ce mai, așa ai fost tu totdeauna, capabilă și eu nu m-am îndoit niciodată că-i vei întrece pe toți, știam că din tine va ieși ceva deosebit. Și uite că așa s-a întîmplat.

Cuvintele acestea n-au sunat prea măgulitor pe buzele lui cu toate că și altădată mi le spunea adeseori.

— Ce rochie frumoasă ai! N-am văzut niciodată așa ceva, a spus el, continuînd să mă examineze cu privirea.

— Despre mine-i destul. Vorbește-mi despre tine. Vreau să aflu tot. O clipă numai ca să ne aducă mai întîi o gustare.

El m-a oprit, spunînd că nu de mult prînzise și mi-a răspuns:

— Noi, ce să facem? După cum vezi, ne facem datoria.

— Tot mai ești în armată? Ai rămas definitiv?

— Am rămas, deocamdată.

I-am numărat steluțele de pe epoleți. Patru. Căpitan. Atunci, era locotenent.

— Și vei mai rămîne? am zîmbit eu.

— Poate că da, poate că nu.

— Muncеști mult?

— Teribil! Ca un taur, a zis el surizînd. Eu am tăcut.

— Anul acesta am terminat și eu institutul. Pot să mă laud. Așa că specialitatea mea civilă e de metalurg.

— Și cea militară?

— Cu totul alta. Tocmai asta-i problema. La școală eu predau topografia, iar institutul...

— Nu pricep nimic: topografie, metalurg... Dar tu parcă te pregăteai să devii matematician, l-am întrerupt. Mărimile infinite de mici și așa mai departe. Cum vine asta?

— Parcă puține am vrut eu să fac, Mașenka! Dar viața te silește să faci altceva.

— Ah, asta-i deci, am murmurat eu, viața!

El a zîmbit.

— Nu te supăra.

Eu nu m-am supărat, dar mi-am zis: ce vină are viața aici? Bolnav nu-i, bătrîn nu-i, greu de cap nu-i.

— Așa că eu am două specialități, a continuat el cu o oarecare mîndrie.

„Mai bine să ai una singură, însă aceea pe care ți-ai dorit-o și nu una impusă de viață”. era cît pe ce să-i strig, dar m-am stăpînit. Îmi aminteam bine ce visa Nikolai și cum se pregătea să intre în facultate. Probabil că el uitase.

— Așa că în toți acești ani, am muncit, am învățat pe alții și am învățat și eu însumi. Am obținut chiar și o diplomă de merit, în virtutea obiceiului meu și al tău de a învăța bine. Ți-amintești, Mașenka?

— Dar acum? Mai predai topografia? Dar tu ai fi putut să intri la aspirantură. Și cu posibilitățile tale să termini, să zicem, nu în trei ani, ci în doi, ca să te ocupi în ultimă instanță de cercetări științifice. Doar tu ești născut pentru munca științifică. Noi știm asta încă din școală.

— Nu-i chiar așa de simplu, Mașenka.

Bineînțeles, că nu era simplu. El avea familie, avea o fiică. Eu știam bine acest lucru. Interesant, oare fiica îi seamănă lui? Eu n-aveam familie, tocmai pentru că avea el. Și despre acest lucru nu prea doream să vorbesc.

— Cît de mare-i fiica ta? l-am întrebat, totuși.

— Școlăriță, a zîmbit el.

— Soția lucrează?

— Da, predă geografia în clasele superioare.

Pe soția lui eu n-o văzusem niciodată. Știam numai că era mai tînără decît mine și decît el, cu vreo trei ani, că era drăguță și purta coșite.

Și eu am avut coșite, înainte.

— Tot acolo locuiești?

— Da.

Țineam minte locuința lui incomodă pe care eu n-am făcut-o cu nimic mai plăcută. Nu mă preocupa așa ceva. Probabil că acum era cu totul alt fel acolo. Aș fi vrut să văd. Și pe fiica lui, care acum era școlăriță aș fi vrut s-o văd...

Cu zece ani în urmă, cînd eu fusesem plecată într-o expediție el îmi scrisese că se însoară cu alta, pentru că „așa s-a întîmplat”.

Nouă ni se spunea soț și soție, deși nu făcuserăm nuntă și nici nu ne înscriesem la ofițerul stării civile, măcar. Trăiam așa: eu plecam dimineața la institut, iar el la școala la care fusese repartizat după război, acolo unde lucrează și acum. Ne vedeam numai seara, deși eu mă mutasem la el. Nikolai se pregătea pentru examenele de admitere în universitate. Eu eram studentă în anul patru la facultatea de biologie. Duceam o viață studențească. Eu socoteam că mai puteam aștepta cu comunitatea familială. Aceasta a fost de fapt greșeala mea.

Acasă, noi învățam prea puțin. În schimb discutam foarte mult despre relațiile noastre. El era gelos, și eu de asemenea; dar de ce, cine era cauza geloziei noastre, nu-mi aduc aminte. Ne certam pentru fleacuri, ne chinuam reciproc, ne împăcam și iar ne certam. Acesta era un lucru teribil.

În jurul lui iklai se iviră deodată o mulțime de prieteni încă din școală. În fiecare zi, aproape, venea cîte unul, care pretindea că e cel mai bun prieten al lui. „Noi amîndoi, Mașenka...”, îmi spunea Nikolai. Și începau să bea, să vorbească și să rîdă. Iar eu n-aveam niciodată o gustare ca să-i servesc.

Niklai găsea că-i mai interesant în tovărășia lor decît în tovărășia mea. El nu putea să se lipsească de ei. Iar ei nu mă iubeau pe mine. Nici ei nu-mi plăceau mie.

Am hotărît să plec într-o expediție. N-aveam nevoie deloc de această expediție. Dar am crezut că voi face bine plecînd. Kolea, gîndeam eu, trebuie să rămîie singur să reîntre în viața lui normală de muncă. Certurile noastre îl împiedicau să învețe, iar eu doream ca el să reușească la examene cu calificative bune. Și încă ceva: doream să-mi arăt independența, să arăt că pot trăi și fără el. Și, mai gîndeam eu: lasă, să trăiască și fără mine. Asta-i va fi de folos... Eu eram sigură de dragostea lui. Întorcîndu-mă, gîndeam eu, vom începe să trăim cu adevărat. Eu voi termina curînd institutul, voi lucra, iar el va învăța.

De ce am plecat? Abia acum înțeleg totul... El îmi scria: „Lasă tot și întoarce-te”. „Vino. Îmi ești necesară”, „Vino, fără tine mi-e foarte greu”. Și mie îmi era greu fără el, și el îmi era foarte necesar mie. Dar îi răspundeam cu scrisori vesele, calme. La un moment dat, mi-a trimis chiar și un certificat medical din care reieșea că starea sănătății lui e proastă, numai ca eu să mă pot învoi la șeful expediției. Dar eu începusem munca și n-o puteam părăsi. l-am răspuns cu un sfat medical glumeț: „Controlează-ți mercur temperatura, termometrul extrage febra. Poartă fular și galoși, gîndește-te la mine”.

Se spune că despărțirea păstrează dragostea. Așa că eu eram fericită și liniștită. Iar el, în ultima scrisoare, pe care am primit-o cu cîteva zile înainte de a mă întoarce, mi-a comunicat că se căsătorește. Nu l-am crezut.

La gară m-a întîmpinat — așa de mare, de onest și de frane era caracterul lui. M-a asigurat că totul e adevărat, că așa s-a întîmplat, că el e vinovat. Într-adevăr, nu era o afecțiune prea mare, dar fata era gravidă și el nu se putea purta ca o lichea.

Noi amîndoi învățasem la aceeași școală. Îl cunoșteam foarte bine. Îi știam slăbiciunile. Nu prea greu de înțeles, Nikolai era un băiat frumos și toate fetele se îndrăgosteau de el. Știam că-i cinstit. În copilărie mi se părea că-i încăpățînat. Nu renunța la părerile lui. Niciodată, nici în copilărie, nu s-a bătut cu nimeni. Era principial, cum spunea el mai tîrziu. Îi plăceau versurile răsunătoare, care mie-mi provocau risul. Cunoșteam gusturile lui, preferințele lui, în general cunoșteam totul în ceea ce-l privea pe el. Și încă cum! Doar eu eram prima lui dragoste, cum se putea ca eu să nu-l cunosc? Atunci, în 1941 cînd a plecat în armată, eu l-am petrecut. Iar el în timpul războiului a venit la mine. Mi-a trimis scrisori, acele triunghiuri fără timbre.

Încă din școală ne tachinau: „mirele și mireasa”. După război însă eu i-am devenit cu adevărat mireasă.

El m-a iubit totdeauna, îi plăcea chiar și cum cînt, deși eu cîntam groaznic, nimeni nu putea suporta vocea mea.

El avea un caracter dificil, caracterul omului înzestrat cu talent și frumusețe. Am căutat să mă împac și cu una și cu alta. Dar trebuie să recunosc că el era mai talentat și mai frumos decît mine. De altfel, atît despre calitățile lui exterioare cît și despre cele morale, mi-e greu să vorbesc.

Despre mine, pot să spun numai că am multă voință și convingerea că dacă alții pot, tre-

buie să pot și eu. Și apoi mă străduiesc totdeauna să realizez mai repede ceea ce mi-am pus în gînd. Fac azi ceea ce trebuie să fac, de fapt, mîine. Asta-i tot secretul meu. Taina succesului meu în producție. Cît privește înfățișarea, dacă sînt frumoși ochii cenușii, părul întunecat, tenul plăcut, atunci sînt și eu frumoasă. Acuma de fapt am un ten urît. Aș fi dorit să fiu mai înaltă și mai grasă, dar nu mă îngraș pentru că umblu mult. Și, pentru că am început să fumez.

De la Kolea eu așteptam foarte mult. Dar nu numai eu. El avea înclinații către artă, — și eu la fel — în schimb, el avea și o logică cuceritoare, trebuia să devină un matematician eminent. În școală, de pildă, el rezolva oral problemele pe care noi ne chinuam să le rezolvăm cu creionul în mînă, și nu întotdeauna reușeam. Era campionul absolut al tuturor olimpiadelor matematice, școlărești. Profesorii erau respectuoși cu dînsul. Se spune că una e în școală și alta în viață. Nu știu, că doar aptitudinile nu se pierd. Ele rămîn în om pentru totdeauna și-și așteaptă ceasul. E dureros cînd talentul îi este dat unui om slab. Iar el, cum se zice, „își îngroapă talentul în pămînt”.

Pe Nikolai l-au stricat femeile. Toate afară de mine. Ele îi admirau cu glas tare înfățișarea. Totdeauna îl asigurau că seamănă cu Byron. Iar el, bineînțeles, credea. Eu însă am căutat să-l conving că e prea scund și că are într-adevăr o față frumoasă, dar cam grosolană, o față de brută. Asta era numai un moft: el avea o față inspirată și o statură potrivită.

Cînd ne-am reîntîlnit după război, el mi-a declarat că acum cunoaște viața cu toate ale ei. Asta nu era prea plăcut, dar din păcate așa era. Pe atunci și eu am simțat că-s cu experiență și că-s decepționată. El vorbea cu cinism despre femei. Și pe mine mă anărau toate acestea. Dar am căutat să le înving. Mama zicea adesea: „Nimic nu-ți pică în palmă gata pregătită”. Așa că nimic nu-i înspăimîntător, totul poate fi îndreptat. Eu îl iubesc și voi putea să-l îndrept, îmi spunea.

De un lucru îmi dădeam seama perfect: numai eu îi puteam fi soție. Eu îl puteam ajuta să devină ceea ce dorea el să ajungă: savant, matematician. Dacă el era un om slab, aveam eu destulă putere pentru amîndoi.

Pe atunci nu știam să pregătesc o supă gustoasă, nu știam să fac chifteluțe, asta-i adevărat, dar căutam să învăț. Cînd am fost în expediție, anume pentru asta am cerut să pregătesc eu masa și am reușit. Lui Kolea îi aduceam daruri cumpărate din primii bani cîștigați de mine.

El nu putea fi lichea... Dar cum a putut atunci să mă părăsească? De ce a renunțat atît de ușor la mine? Ea era gravidă — iată de ce... Nu i-am reproșat. De ce?... Trebuia să mă stăpînesc, deși fără dînsul nu puteam trăi.

Ea se pare că nu-i cerea nimic, n-avea nici o pretenție la dînsul și de aceea el se simțea cu atît mai obligat să se căsătorească cu dînsa. Ce cavaler! Nici eu nu i-am cerut nimic și n-am avut nici o pretenție. Se pare că ea îl iubea. Dar eu l-am iubit totdeauna.

Eu știam că părinții lui erau împotriva căsătoriei noastre. Nu le eram pe plac. Totdeauna îl sfătuiam să mai aștepte, să nu se grăbească. Din căsătoriile timpurii nu rămîine nimic — îi spuneau ei probabil.

Lui îi era teamă să se căsătorească cu mine. Sau pentru că nu mă mai iubea s-a îndrăgostit de ea? Atunci trebuia să-mi spuie fără ocolișuri. Se întîmplă și astfel. Eu nu pot fi așa. Oare se poate ca cineva să se lege pe viață cu altcineva pentru că „așa s-a întîmplat”? Dacă el e o cîrpă și un laș, se vede că da, se poate.

La nici una din toate acestea nu m-am

gîndit atunci. Dar am înțeles un singur lucru: că totul s-a sfîrșit. N-am suferit și n-am fost geloasă. Toate acestea au venit pe urmă. La început eram numai nefericită. Îmi era foarte greu să trăiesc.

Ne-am despărțit la gară. Eu i-am urat fericire. Mi-a rămas în minte fața lui palidă, nemîșcată, scaldată în lacrimi. Ca să-l liniștesc la despărțire i-am spus: „Nu te amări, că nu rezolvi nimic”. Și am plecat. Restul n-are importanță.

Ce fel de om ședea acum în fața mea? Așa cum el voia să știe despre mine și eu voiam să știu despre dînsul, și mai mult decît orice, dacă-i fericit. Nu arăta. De ce avea o înfățișare atît de obosită? Doar n-avea mai mult de treizeci de ani.

— Ce vei face mai departe? am continuat cu întrebările.

Nikolai a ridicat din umeri.

— Anul acesta mă străduiesc să dau examenele la aspirantură. E cel mai îndepărtat viitor. De altfel eu lucrez și asta-mi va lua o bună parte din timp. Nu știu dacă în general va ieși ceva din toate aceste fantezii ale mele.

Eu eram încredințată că el va da examenele, dar vremea, vremea. Cum fuge vremea. Ce și cine-l împiedică? Familia? Familia... e o fericire pe care eu n-o aveam. E un ajutor. Pentru dînsul, reiese că era o povară.

Dar dacă nu s-ar fi temut să trăiască din bursă așa cum trăiesc mulți alți studenți, de asemenea cu familie?... Era, desigur, greu. Soția însă îl putea ajuta. Dacă mergi încet n-ajungi departe. La 35-40 de ani el își putea cuceri dreptul de a se ocupa de cercetări științifice. Oare nu era prea tîrziu?

— Ei, Mașenka, ridică-te să te mai privesc o dată, m-a rugat el. Slăbănoago! Totuși, e mai bine așa.

Soția lui probabil se îngrășase prea mult; altădată îmi spunea că trebuie neapărat să mă mai îndrept. M-a rugat să-i arăt fotografiile mele din ultima vreme. Avea o slăbiciune caraghioasă pentru fotografii. Am scos din servietă un pachetel și-am pus deoparte două hîrtii: una era o muștrare, iar alta o scrisoare de mulțumire, pe care le promisem aproape o dată.

I-am arătat lui Nikolai cîteva fotografii. Una după ce mi-am susținut disertația, alta de la Festivalul Tineretului de la Varșovia, la mine în laborator, la masa de lucru, în halat alb pe fondul oscilografului, cu colegii la demonstrația de 1 Mai și chiar una la o tribună, cu mina ridicată într-o postură marțială.

— Ambițioaso! a rîs el. Dăruiește-mi una din ele.

— Nu trebuie, am răspuns eu.

— Nu trebuie, a oftat el.

Doream să fumez, iar Nikolai mi-a luat țigara din mîna.

— Nu fuma.

Ce se amesteca el?! Am fumat.

De ce oare nu i-am povestit cum lucrez? Cum vin noaptea acasă, cum fac mereu aceleași și aceleași experiențe pînă simt că innebunesc. Cum capăt rezultate proaste și cum iau totul de la capăt. Cît de reale erau acestea și nespuse de departe de fotografiile pe care i le-am arătat!... Și că limba mea e dușmanul meu... Ultima de altfel nici nu trebuia să i-o spun: o știa el și așa.

Am vorbit despre colegii noștri. El știa de toți și era prieten cu mulți din ei. Iar eu am pierdut vechile prietenii. Pe de o parte pentru că am plecat din orașul natal, dar poate și pentru că o vreme n-am vrut să mă întîlnesc cu dînsii. Doar ei toți știau despre mine și Kolea.

El și-a privit ceasul.

— E tîrziu, Mașenka? m-a privit întrebător, ridicîndu-se. Dumneavoastră aveți mîine de ținut un referat de răspundere, Maria Sergeevna.

— Nu-i nimic, ne vedem așa de rar, am glumit eu gîndind: e nervos și de aceea găsește că-i tîrziu.

— Ei bine. Și s-a așezat iar în fotoliu.

— Atunci să luăm ceaiul. Am alergat pe coridor ca să comand ceai. Întorcîndu-mă m-am privit în oglindă. Obrajii îmi ardeau. Rochia mea cea nouă de catifea cu care mă împodobisem mi s-a părut nepotrivită.

— Deci, nu-mi povestești nimic despre tine? m-a întrebat Nikolai cînd m-am întors în cameră. Mi-am desfăcut semnificativ brațele. Nu te-ai căsătorit? De ce?

Mi-am desfăcut din nou brațele zîmbind. De ce nu m-am căsătorit. Asta era o istorie lungă și el nu mai avea nici o legătură cu ea.

— Nu iubești pe nimeni?

I-am răspuns că iubesc.

Ne-a adus ceaiul.

— Poate că vrei să bem votcă? i-am propus eu.

— Nu beau, adică beau numai în zile de sărbătoare, a răspuns el și s-a corijat: Azi desigur e mare sărbătoare pentru că te-am întîlnit, da, Mașenka? Pentru mine, în orice caz. Dar, nu vom bea.

Sărbătoare mare... Iar mie îmi venea să plîng.

— Peste zece ani cînd ne vom întîlni din nou tu vei fi profesoară, academiciană, da, Mașenka?

Nu i-am răspuns: nu-mi place cînd se fac glume pe socoteala mea. Dacă ar fi să vorbesc serios, în viitorii zece ani mă voi strădui să realizez ceva deosebit.

Ce va face el peste zece ani? Va reuși ceva? Din tot sufletul îi doream succes, dar nu mai

aveam încredere. Altădată aveam încredere și în acești zece ani care au trecut am avut încredere. Aș fi vrut să mă mîndresc cu el, dar n-aveam cu ce, asta am înțeles-o azi.

M-am uitat atentă la dînsul, dar el și-a întors privirea.

— Kolea!

— Ce, Mașenka? a șoptit el.

— Nimic, am răspuns eu.

Am tăcut amîndoi.

Cum vine asta? M-a iubit pe mine și s-a căsătorit cu alta pe care n-o iubea. Voia să devină matematician, s-a născut matematician și a devenit profesor de topografie cu diplomă de metalurgist în buzunar. Iar ceva ce n-a iubit în locul a ceea ce i-a fost drag. „E mai comod așa, Kolea?” am vrut să-i strig. Și am spus:

— S-a schimbat orașul nostru.

— Ești de acord cu mine, Mașenka, că tu ai noroc? Totdeauna am știut că tu vei avea noroc în viață, a spus Nikolai. Eu am strîns din umeri.

Dar dacă ești fericită din toate astea, încă n-am aflat.

— Dar tu, Kolea? Tu, ești fericit?

— Eu, nu știu. Poate a răspuns el. De ce nu?

Peste o jumătate de ceas s-a ridicat să plece. I-am spus că am să-l conduc. El n-a vrut ca eu să ies și a început să mă convingă:

— Nu, nu! E tîrziu. E timpul să plec.

Iar tu cum te vei întoarce singură, Mașenka? Așa cum mă întorc totdeauna singură, mă voi întoarce și azi — am gîndit.

— Înțelege: am spus că te voi conduce și așa voi face, am zis eu. Doar să-mi pun paltonul și să dau cheia de la cameră.

El avea un balonzaid la garderobă. A spus că mă va aștepta la ieșire.

Cînd am ieșit din hotel l-am văzut așteptîndu-mă în stradă. Într-o mîna avea o servietă veche și roasă, iar la subsuoară două franzele înfășurate într-un ziar.

Am pornit. Ce mult era de cînd nu mai fusem prin acele locuri! Străzile-mi erau cunoscute, și casele. Și băncile din grădinițe; și mi se părea că pe fiecare din ele am stat cîndva.

Am trecut cîteva colțuri fără să vorbim. La cel care urma era casa lui. El s-a uitat la ceas. Era așteptat și se temea să nu întîrzie, chiar și o dată la zece ani. Deodată mi-a trecut prin minte că el își înșeală nevasta. Că n-o iubește și o înșeală.

— Hai să ne luăm rămas bun, am spus eu oprindu-mă. Să ne dorim unul altuia numai bine.

— Eu îți doresc, a spus el, totdeauna îți doresc.

— Și eu, am spus în șoaptă și l-am îmbrățișat. Îmi era așa de greu, ca și cum m-ar fi înșelat a doua oară. Prima mea dragoste... Bun rămas, am spus eu, e foarte tîrziu.

— Uită-te la mine, Mașenka, vreau să-ți păstrez în minte chipul, a spus el. Bun rămas.

A plecat încet înainte. Eu am rămas pe loc. În inima mea simțeam compătimire pentru dînsul. Compătimire. Ședeam și mă tot uitam în urma lui. Oare eu sînt aceea care l-am iubit atît de mult cîndva?

O singură dată și-a întors capul. Poate o fi vrut să mă întrebe totuși, încă o dată dacă eu sînt fericită?

Mi-am șters lacrimile. Nu trebuie să mai viu pe aici. E mult prea trist. Spatele lui lat, servieta și franzelele înfășurate în ziar, le-am mai văzut încă multă vreme în întunericul serii.

În romînește de ANA LUNGU

Spor la muncă, NOILOR DEPUTATE

Cum mai muncesc femeile în raionul vostru? o întreabă tovarășele Stela Enescu și Elena Livezeanu pe deputata Raveca Covrig, țărancă colectivistă din Reghin.

O fotografie ca amintire...

Săli somptuoase cu tapetării rare pe pereți, cu mobile și covoare de preț. Pretutindeni, pe spătarele scaunelor, pe pereți și pînă și pe minerele ușilor, coroana și stema regală: culturul hrăpăret al Hohenzollernilor.

E unul din cele peste o sută de palate ale tusei familii regale de tristă amintire. Azi e aci o înfățișare obișnuită în zilele noastre: pe jilțurile purtînd emblema regală sau rezemate de gobelinurile ce înfățișează cavaleri medievali - femei - dîterite la chip, la grai și uneori la port, căci multe sînt țărance. Alături de costumul sobru de oraș, clipește fluturii și firul de aur de pe tota și ia unei muscelence; se zărește bluza albă cu mîneci înfoiate, strînsă în vesta roșie cu șireturi a unei țărance maghiare sau un obraz delicat încadrat de o maramă diafană. Ici se aude graiul moale moldovenesc, mai încolo se vorbește ungereste sau nemțeste.

Toate aceste femei - fie că sînt orășence sau sătence, muncitoare, colectiviste, artiste sau învățătoare - au acea privire calmă și sigură, acea demnitate în ținută, caracte-

ristice femeii zilelor noastre. Multe, foarte multe poartă pe piept decorații sau barete. S au întilnit în acest palat,

la invitația Comitetului Femeilor Democrate, deputate în Marea Adunare Națională cu conducătoare și membre ale mișcării de femei din țara noastră. Scopul: să se cunoască mai bine, pentru a conlucra mai strîns în viitor.

Caldului cuvînt rostit de tovarășa Stela Enescu, președinta Comitetului Femeilor Democrate, noile deputate îi răspund în vorbe simple, pornite din inimă, din care răzbate dorința de a fi de folos poporului, țării. Și cuvintele lor au greutate. Aceste femei sînt fruntase în munca lor, în întreprinderi, în instituții de știință, pe ogoare sau în activitatea obștească.

Iată-o pe Maria Șeitan: o femeie cu figura oacheșă,

arsă de soare, cu trăsături energice. Este de 5 ani președinta unei gospodării colective fruntașe din raionul Filimon Sirbu (regiunea Galați), raion colectivizat în întregime. Cînd Maria Șeitan spune că în anul acesta gospodăria va obține o producție sporită la hectar, ești încredințat că ea va face totul pentru ca să fie așa cum spune.

Sau cînd vechi activiste de partid ca Aspazia Vrabie din Suceava - o femeie matură, cu înfățișarea calmă, hotărîtă - asigură că va ajuta femeile

O discuție vie între Alice Săvulescu, om de știință și deputata Aurica Curic, țărancă muncitoare din raionul Suceava. Fără îndoială e vorba de o problemă care le interesează pe amîndouă: agricultura.

din raion să-și îndeplinească sarcinile în producție și cele obștești, că se va ocupa de nevoile oamenilor, îți dai seama că poți pune temei pe cuvintele ei.

Așa cum a spus în cuvîntul său tovarășa Stela Enescu, femeile din țara noastră, alături de întreg poporul nostru, au ochii ațintiți cu dragoste, cu mîndrie și încredere la noile deputate. Oamenii cinstiți sînt gata să vă ajute în munca voastră, dragele noastre reprezentante în conducerea țării, dar așteaptă și mult de la voi.

Noi vă dorim din inimă: succes în muncă!

În timpul expunerii tovarășei Stela Enescu, fotoreporterul a surprins-o pe deputata Aurelia Lucaia, colectivistă din regiunea Oradea. Am avut ocazia după aceea să asist la o conversație între ea și deputata Elisabeta Nica din Tg. Neamt.

Elisabeta Nica povestea că a lucrat ca tractoristă doi ani.

— Imi închipui că e foarte frumos să conduci un tractor, observă cu un entuziasm naiv Aurelia Lucaia.

— Da, e frumos, numai că e cam greu... După o clipă, în care pe chip i-a trecut ceva ca un gând, ca o visare, am auzit-o din nou pe Aurelia:

— Dar eu cred că tot ce e frumos e greu! Adevărat, tovarășă Aurelia. Nu e ușor pentru tine, țărancă simplă, să fii om de stat. Dar cit e de frumos!

E.Z

★

Comelia Ciobanu, deputată din regiunea Cluj ne-a împărtășit gândurile cu care pleacă de la sesiunea Marii Adunări Naționale:

„Lucrările au cerut din partea noastră, a deputaților, căroro poporul ne-a dat mandatul său, atenție și bineînțeles un anumit efort, pentru că au durat zile în șir. Sînt însă mare bucurie că am reușit să facem un lucru bun. Eu n-am reușit încă să-mi schițez amănunțit planul personal de muncă. Știu însă că principala mea sarcină este să slujesc cu devotament interesele maselor.”

Cînd sfioasă, cînd cutezătoare, primăvara își face loc printre vilele cartierului Cotroceni. Decît doar că aci, în atelierul pictorului Ghiată, vara a năvălit de mult. Dovadă, garoafele roz albe care au înflorit pe sevalet...

Aurelia Ghiată, tovarăsa de viață a pictorului, îmi povestește: „Vezi matală, era o zi cum îi astăzi cînd l-am cunoscut la o expoziție pe soțul meu și tare i-o mai plăcut graiul meu moldovenesc! Mai tîrziu, Aurelia Ghiată avea să se îndrăgostească de pitorescul Olteniei, ținutul natal al pictorului, ținut pe care ani de-a rîndul l-au culegerat împreună, descoperind nesecate izvoare de inspirație. De atunci, în creațiile Aureliei Ghiată, artist decorator, specializată în pictura pe lemn și sticlă, au fost mai totdeauna prezente și floarea oltenescă, și pupăza oltenescă. Aurelia Ghiată îmi arată obiecte, precum și fotografiile după obiecte expuse în toamna trecută la Bienala Artelor Decorative din sala Dalles: „Casetă asta e din lemn de paltin cu incrustații florale, inspirate din arta populară. Fotografia asta reprezintă colțarul pe care l-am avut la expoziție și a fost apoi achiziționat de către Minis-

terul Culturii. E un dulăpior din lemn de nuc pe care am incrustat o nunta din Moldova...”

Artista s-a făcut cunoscută și peste hotare: prin panourile decorative expuse la Barcelona, prin covoarele naționale expuse

la Paris, prin creațiile prezentate la Trienala Artelor Decorative de la Milano, unde a obținut Medalia de aur. Printr-o

rivna demna de lauda, cu dragoste și talent, Aurelia Ghiată a creat din lemn și sticlă diverse prototipuri pentru obiecte de uz casnic și mici piese de mobilier, pictate sau incrustate.

Aceste creații poartă pecetea unui stil propriu, original, și vădese tendința de a strămăta vechile motive naționale pe făgașul artei avansate.

AURELIA GHIATĂ

Ce e de admirat mai înfil: roadele bogate, fărâncușele grațioase sau măestrria Aureliei Ghiată în realizarea acestor minunate casete?

Execuția casetei intitulată „Rod bogat” s-a terminat. Dar ochiul Aureliei Ghiată poposește încă pe fiecare amănunt...

— Pe mine însă nu mă mulțumește numai crearea de piese pentru muzee și expoziții, îmi spune artista.

Aceste piese sînt, cum bine zicea cineva, un soi de plante de seră.

Visul meu știi care-i?

Să colaborăm — artiștii vîrstnici și tineri — la crearea de prototipuri de obiecte cu specific românesc, care să fie apoi multiplicare de meșteri calificați ai unor cooperative și puse la îndemîna tuturor.

Și încă ceva: am auzit și cîit că la Varșovia și la Praga există cîte o vinărie, cîte un local cu mobilier vechi de veacuri, în care ospătarii servesc îmbrăcați în port național.

Cu cîtă dragoste m-aș consacra creării de obiecte de mobilier pentru un asemenea restaurant în inima Bucureștiului!

ELLA CANCICOV

Privesc cojocelul care atîrnă pe speteaza unui scaun din atelier și mă gîndesc: probabil că Ella Cancicov îl poartă în zilele friguroase. Admir marama galben-aurie și îmi place să-mi închipui cît de bine o va fi îmbrăcat vreodată această maramă într-o fotografie în chip de țărâncă din Bucovina! Dar Ella Cancicov, maestră în arta decorului în piele, îmi răstoarnă toate prezunțiile: „Cojocelul? L-am luat dintr-un sat de lîngă Tg. Mureș. Marama s-a născut undeva prin Bucovina. Ambele obiecte mi-au servit ca sursă de inspirație. Să-ți arăt, cum se spune, «pe concret» la ce...”

... În față am acum cîteva obiecte și fotografii după obiectele prezentate de artistă la Bienala Artelor Decorative, în toamna lui 1956. Casetă elegantă din piele e în formă de fluture. Fluturii de pe capac, incrustați în corai, alb și verde deschis, amintesc motivele naționale de pe cojocel. O înrudire vizibilă constat și între motivele de pe marama subțire și montura cu incrustații în tonuri de aur a unei oglinzi de mîină. Transpunerea motivelor de pe diferite cusături naționale obiecte de artă Ella Cancicov mi-o explică cu un cuvînt din vocabularul artistic: interpretare. Ceea ce, la rîndul meu, interpretez cam așa: inspirație din arta populară plus stil propriu.

Și acum, fiindcă nu mă îndur să trec tăcerea peste cele văzute aci, în atelierul artei, am să vă mai descriu, după pricepere mea, cîteva obiecte care m-au atras mai mult. Deosebit de originală este coperta cărții V.Em.Galan „Vecinii”, o carte despre viața nouă a țărănimii chineze. Coperta reprezintă o sinteză plastică a conținutului cărții, alte cuvînt e o scenă din viața de la țară Chinei noi. „Dacă te uiți bine — mă face atît de interesantă —, ai să remarci că incrustațiile nu se întrerup nicăieri: ochii se leagă de sprîncene, piciorul de firul ierbii, pasărea de floare și așa în continuare, de la un capăt la altul al copertei. Am lucrat după sistemul vechii tehnici populare chinezești a hîrțurilor decupate”.

— De unde cunoașteți această tehnică?

— Din China, „de la sursă”. Am fost acolo în vara lui '55 și de atunci îndrăgesc nespus această țară, cu oameni harnici și inteligenți, cu o bogată artă milenară.

Dar poate că cea mai prețioasă creație a Ellei Cancicov este obiectul pe

FRUMOS

La prima vedere, Maria Pană-Buescu pare o fire distantă, severă. Dar e de ajuns să intri în vorbă cu ea, pentru ca această femeie să te vrăjească cu totul. Amănunte din viață, amintiri, planuri, ea le știe îmbina cu măiestria cu care îmbină culorile, așezând astfel în fața ochilor tăi tabloul unei existențe omeneste, aproape exclusiv închinată artei.

...Cu ani în urmă, la Expoziția Internațională a Centenarului Goethe, o femeie din România, pictor-gravor-desenator cu temeinice studii, repurta un succes considerabil. Cinci sute de gravori din lume fuseseră invitați în Germania să expună „la inspirație” o scenă din Faust. Gravura prezentată de artista noastră, atrăgând în mod deosebit atenția juriului, fusese reținută spre publicare în numărul festiv al revistei expoziției.

... O femeie din România, primul nostru artist gravor în fibra lemnului, a expus cu succes ani de-a rândul în saloanele oficiale de la Haga și Barcelona, Amsterdam și Bruxelles, Varșovia și Paris, la Palatul Pitti din Florența, la București... Dar poate că niciodată, pînă în 1948, arta Mariei Pană-Buescu nu a dat atîtea roade vizibile, concrete: este anul cînd pentru prima oară urcă la catedră — catedra de textile imprimare a Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu”.

— Care-s roadele mai de preț ale carierei mele? Desigur elevii, absolvenții institutului. E interesant, pasionant chiar să-i observi crescînd...

La institut, Maria Pană-Buescu predă cursul de compoziție decorativă și de aplicare a proiectelor pe materiale, de la pînza cea mai simplă pînă la atlas și mătăsuri scumpe.

Mă interesez care sînt izvoarele de inspirație ale Mariei

Pană-Buescu. În reberea pare s-o surprindă: izvoarele de inspirație? Sînt în general acelea de la care se adapă artiștii noștri de toate genurile, adică arta veche românească și cea populară. Dar spre a le cunoaște, pe lângă mîgală și studiu, fantezie și adesea risipă de energie, pe lângă cercetarea colecțiilor documentare, a muzeelor, trebuie în primul rînd cunoscute regiunile țării, bogățiile noastre folclorice. În vara trecută, de exemplu, elevele au făcut practică de teren

MARIA PANĂ-BUESCU

în pitoreasca regiune a Gurii Humorului, de unde au revenit cu culegeri prețioase: schițe după chipuri de oameni și după natură, după frescele din biserici și o colecție de motive naționale. Ce pot deveni aceste schițe luate direct de la izvor?! Cîteva exemple te-ar ajuta să înțelegi: un covor oltenesc îți poate inspira o tapițerie grandioasă, să presupunem pentru o decorație murală; o altă de ic de prin Gorj îți inspiră o compoziție de mai mică amploare, să zicem pentru un imprimeu de rochii; modele de fote din Țara Oașului merg foarte bine ca motive de imprimeuri pe in și cîneapă. Și așa mai departe...

Maria Pană-Buescu îmi arată numeroase proiecte realizate de elevele ei.

Și cam tot atîtea materiale imprimate în secția țesătorie, încă o secție pe care o conduce.

„Iată, din aceste brocarturi genoveze, plus o serioasă studiere a piețelor de mormînt din Putna, elevele mele s-au inspirat și am putut astfel crea costumele pentru piesa «Apus de soare».

Dar să-ți dau o veste bună care privește direct pe cititoarele revistei.

După cum vor fi observat și ele, industria noastră textilă realizează astăzi imprimeuri la un nivel artistic mult mai ridicat.

Vitrinele vor scoate la iveală desene și mai frumoase.

Te-aș ruga să arăți cititorilor că un mare merit în bucuria lor de a găsi ce le place îl au absolventele noastre, creatoarele de modele.

O rugăminte însă am avea noi, creatorii: fabricile să aibă mai multă grijă, atît în aplicarea desenelor pe cele mai potrivite materiale cît și, mai ales, în alegerea unor vopsele de calitate, care să poată reda cît mai fidel armonia coloristică de pe proiectele noastre.”

Ella Cancicov ne spune că e o plăcere să lucrezi cînd „Turcale” toarce alături...

Coperta romanului „Vecinii”, o creație cu totul originală

care intenționat l-am lăsat la urmă: o casetă rotundă pentru discuri, sugestiv intitulată „Cîntecele popoarelor pentru pace”. Capacul de piele reprezintă o roză a vînturilor, în patru

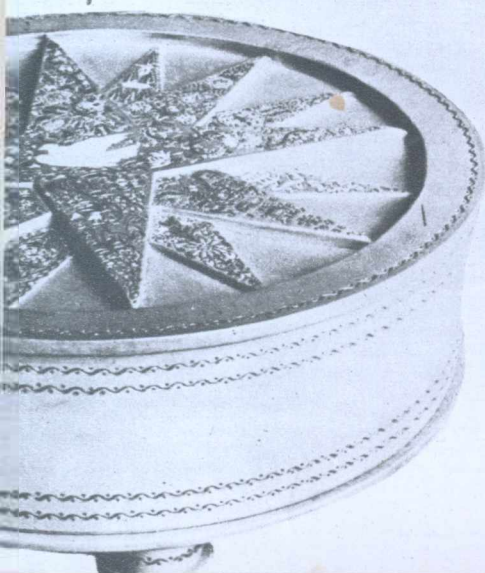
defuri. Pe această roză a vînturilor sînt înstate în culori armonioase motive naționale n arta populară a diferitelor popoare.

În centrul rozii se află simbolul păcii, pombelele alb.

Cred că nu-i necesar să mai arăt cît s-a audit mîntea creatoarei să adune în spațiul strîns al unui capac rotund de casetă arta aspirațiile unei lumi întregi.

— Ați expus și în străinătate? Răspunsul afirmativ. Ella Cancicov s-a făcut apreată prin lucrările sale la Expoziția Internațională din Paris (1937) și la Trienala Artelor Decorative de la Milano, unde a fost distinsă cu „Diploma di gran premio”. Nu mai vorbim de succesul expozițiilor sale din țară.

casetă pentru discuri „Cîntecele popoarelor”

Proiecte, executate sub supravegherea Mariei Pană-Buescu

Cu multă exigență examinează Maria Pană-Buescu materialele imprimate de eleve. Oare ce va spune acum?

MEIEA CU PARUL ALB DE LA TATA BĂNII

O stradă din Budapesta, într-una din zilele teroarei contrarevoluționare...

În poarta școlii din colț, un vâjgan bubos în haine gri, cu boneta ofițerilor hortysti pe cap, împarte arme copiilor pe care alți indivizi cu puști mitraliere îi scot în grupuri din școală. Pe trotuarul de peste drum o femeie în palton negru și cu basma neagră, de sub care vîntul scosesse câteva şuvițe de păr argintiu slă pironită locului și urmărește scena din fața școlii cu buzele tremurînde de indignare. Ochii-i sînt ațintiți cu ură la vâjganul cu boneta hortystă. Acesta începe să vorbească copiilor ceva confuz despre „națiune și libertate”, dar cînd vede că unul din copiii vrea s-o șteargă pe după colț se întrerupe din discurs pentru a-i trage una după cealaltă. Pe fețele copiilor — mulți din ei nu mai mari de 11—12 ani, femeia în negru destușge teamă și neliniște.

Grupurile de copii înarmați cu sîla încep să părăsească curtea școlii. Dar iată că trei dintre copii rămăseră pîșiți în poarta școlii. Unul din ei, o mogîldeață blondă numai de vreo trei coși, începu să plîngă și a-

runcă jos arma. Ceilalți doi îi săcură semn cu degetul la gură să înceteze plînsul, și-l traseră de puțana hainei în dosul porții. Femeia cu părul alb își dresse basmaua, se uită în jur și traseră strada. Copiii tresăriră speriași cînd o văzură în fața lor. Femeia împinse înlături, cu piciorul, arma aruncată jos de acesta și fără nici un cuvînt luă armele și de la ceilalți doi, zcîrîndu-le în sânulețul cu apă noroioasă de lungă gard.

— Ce faci dumneata aici?

Individul care împărșise mai înainte armele copiilor, cel cu boneta hortystă, stătea ameninșător în fața lor, cu buzele strînse de mînie.

— Ce-ai făcut cu armele scoasă bătrîna? Se apropie de femeia cu părul alb. De ce te-ai luat de la băieți? Și o plesni fulgerător peste față cu dosul palmei.

Femeia se clătina sub lovitura brutei, dar nu căzu. Copiii se traseră cîșira rași înapoi, dar ea rămase locului. Își duse palma la față, pipăind-o acolo unde primise lovitura. Apoi își ridică privirea fără teamă la vâjganul bubos din fața ei, care rînjea într-una ameninșător.

— Copiii aceștia sînt ai mei — se răsi la el — eu i-am născut și am mai mult drept decît dumneata asupra lor. Se înloarse către copii. Inima îi zvîcnea în piept și ochii i se încețoșară la

gîndul că surprinși de neaderătură vorbelor ei copiii se vor trada.

Dar copiii buimăcîți de cele întîmplăte nici nu clișeau măcar. Doar micuțul blond își schimonosea buzele într-o spaimă fără margini.

— N-am știut că sînt copiii dumitale, bescorodi printre dinți vâjganul bubos, oarecum încurcat. Mogîndi cîteva clișe cu arma și plecă scuișînd cu dispreț spre copii: „Dar mămăligări i-ai mai crescut...”

Scuișă încă o dată și plecă trîntind poarta. Femeia cu părul alb răsufletă ușurat. Deși inima-i bătea încă puternic, zîmbi liniștitilor copiilor. „Acum rețede acasă”. Îi împinse spre poartă pe cei doi mai măricci, iar pe micuțul blond îl luă de mînd. Îi petrecu pe cei doi pînă la a treia sau a patra stradă pînă cînd aceștia luară tramvaiul, iar pe blondul care era încă tare înspăimîntat, de nu știa să lege nici două cuvinte, îl conduse pînă acasă...

★

Cine este femeia aceasta, care cu riscul vieții sale a scăpat pe cei trei copii din mîinile mînjite de sînge ale teroriştilor? Dacă veți avea ocazia să călătoriți prin Ungaria și dacă drumul vă va purta întîmplător și prin orașelul minerilor de la Tatabánya, veți avea posibilitatea s-o cunoașteți. (Aici locuiește, iar la Budapesta se afla întîmplător în zilele contrarevoluției.) Căutați clădirea „L” din cartierul noilor blocuri muncitorești și întrebați de tovarășa Mohanski. Dacă cumva n-o găsiți acasă, fiți perseverenți ca mine și pînă la urmă tot veți da de ea, fie la comitetul femeilor democrat, fie la sindicatul mîner din localitate. Întîmplarea porustă mai sus o veți putea auzi chiar din gura ei și poate o veți întreba, așa cum am întîrbat-o și eu, dacă nu i-a fost teamă cînd l-a înfruntat pe vâjganul înarmat.

La Institutul de cercetare pentru creșterea păsărilor, t. o. v. Bakos pregătește de drum, spre gospodăriile agricole, un soi nou de pui

Ca în toți anii, în casa gospodarului Szabo-Bera a fost veselie multă în zilele carnavalului

OTRAVĂ la vîn

CORRESPONDENȚĂ SPECIALĂ DIN AUSTRIA

de E. STERN

La 7 ianuarie 1956, soții Fas-smann, muncitori din Viena, au fost asasinați, și locuința lor jefuită. Puțin după aceea, criminalul a fost arestat. Era Herman Spătauf, un tînar de 17 ani. Fiind întrebat care a fost motivul crimei, a răspuns: „Aveam nevoie de bani pentru haine”. După ce omorise cu sînge rece, Spătauf și-a cumpărat un palton nou, și-a făcut ondulații permanente și s-a dus la cinema. Filmele cu gangsteri erau pasiunea lui. Uneori el se ducea la trei filme pe zi.

Profesorul Tessarek, unul dintre cei mai cunoscuți pedagogi din Austria, conducătorul mișcării de tineret din Viena, a declarat cu ocazia procesului: „Filmele cu gangsteri și literatura dăunătoare au făcut din Spătauf un criminal”. Acest proces a aruncat o lumină vie asupra unei probleme importante pentru rezolvarea căreia părinții, pedagogii și magistrații din Austria depun toate eforturile: să fie ferit tineretul de tot ceea ce îl poate incita la crimă și dezmăț.

Beneficii de milioane

De 10 ani, Austria la fel ca multe alte țări capitaliste, aflate sub influența imperialismului a fost invadată de literatură dăunătoare. Chiar în America, țara ei de ori-

gină, s-a tras semnalul de alarmă împotriva pericolului ce-l reprezintă această literatură și îndeosebi așa-zisele „comicsuri”. Un cercetător american, Frederic Wertham arată consecințele distrugătoare ale comics-urilor asupra psihicului. În lucrarea sa „Seducerea nevinovaților”, el citează exemple concrete și cere categoric interzicerea tipării acestor reviste care sînt o școală a crimei.

Pentru această literatură otrăvitoare se cheltuiesc în Austria anual peste 30 milioane de șilingi, în timp ce pentru literatura bună se cheltuiesc abia 4 milioane. Guvernul s-a văzut silit, în martie 1950, să interzică prin lege tipărirea și răspîndirea în țară a literaturii dăunătoare.

Dar de cînd s-au deschis larg porțile pentru importul din Occident, a pătruns și mai mult literatura de proastă calitate, care s-a revărsat ca un adevărat potop peste întreaga Austrie.

Aproape toate comics-urile vin din Germania occidentală — mai cu seamă din Hamburg și Hanovra — și sînt de proveniență americană. Statele Unite trimit clișeele, iar textul este tradus în Germania occidentală.

În Austria broșurile aduse din Germania occidentală se vînd la un preț exagerat, socotindu-se o

— Nu cred că mi-a fost teamă pentru mine — îmi răspunse — dar pentru copiii aceia într-adevăr mi-a fost teamă... Bandiții! Cum au vrut ei să pîngărească conștiința copiilor...

Izbucnise cu năduf și ochii ei mici și adînci scîpărau de mînie. Apoi continuă cu glasul coborît, scuizîndu-se parcă pentru ieșirea ei de mai înainte: „Mi-s tare dragi copiii“...

Știam aceasta și de la tov. Mak, unul din conducătorii comitetului sindical de la mînd. După ce s-a găsit ac de coșocul contrarevoluționarilor și lucrurile au început să se liniștească tov. Mak s-a pomenit cu tov. Mokanski: „Dumneala știți că la Budapesta sînt multe cămine și creșe unde sobele n-au fost încălzite de cîteva zile?“ „Sigur că știa, dar ce putea să facă. Erau deficițari cu cărbunile. Pe atunci n-ajungea nici măcar pentru unitățile de bază ale industriei și căii ferate. Dar tovarășa Mokanski a venit cu o soluție: „Ce-ar fi dacă i-am ruga pe mineri să cedeze fiecare din proviziile lui etle 200—300 kg de cărbuni pentru copii?“

Am întrebat-o pe tovarășa Mokanski cum de i-a venit ideea aceasta. „Nu știu precis cum — mi-a răspuns ea cu o simplitate firăscă, ce răzbătea din fiecare gest, din fiecare vorbă a ei. După ce contrarevoluționarii au fost învinși am fost din nou la Budapesta și am auzit-o pe nora mea necăjindu-se că creșele duc lipă de combustibil. Poate chiar atunci mi-a venit în cap ideea acestei colecte. Căci trebuia găsită o soluție, nu-i așa?“ Pronunța în așa fel acest „trebuia“ ca și cum ar fi vrut să mă asigur că dacă nu se găsea soluția aceasta, s-ar fi găsit alta și în nici un caz copiii n-ar fi fost lăsați în frig. „Ne-am strîns noi femeile la comitet și am hotărît să stăm de vorbă cu bărbaiții noștri, cu vecinii și cu cunoscuții, să-i convingem să participe la această colecă. Am scris și un articol la gazeta locală; m-am silit să iasă cît mai bun, să meargă la sufletul oamenilor...“

În realitate știam de la tov. Mak că tov. Mokanski

umblase din casă în casă pentru colecă. S-a dus și la minele vecine, la Dorog, la mina Eliabeta. Nu știu ce-o fi vorbit acolo cu femeile, dar fapă e că peste o sult de familie s-au oferit și acolo să ajute cu cărbune căminele de copii din capitală.

Ea nu mi-a povestit de drumurile acestea ale ei, dar cînd i-am pomenit de ele a zîmbit.

— Apoi cine, dacă nu noi, comuniștii, trebuia să fi făcut treaba aceasta, tovarășe? Eu sînt comunistă... Spuse acest lucru simplu, cu o scîpărare de mîndrie în ochi.

Da... I-a fost și ti este apropiată lupta clasei muncitoare. A cunoscut partidul încă din copilărie. Răpîntădea manifeste, cosea lenjerie pentru cei închiși, ducea pachete cu misire la cei înlemnițați. Făcea din inimă tot ce-i cerea partidul, fericită că luptă și ea pe cil o ajutau puterile pentru viitorul muncitorimii.

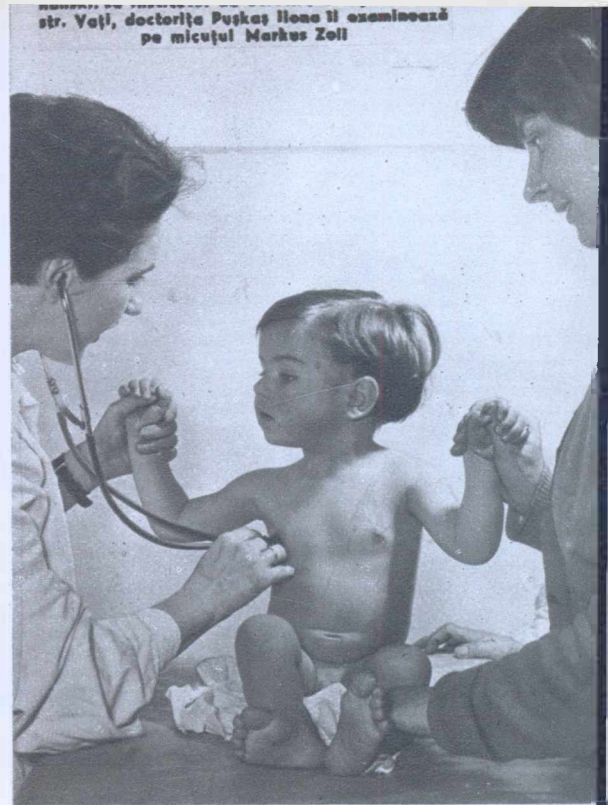
Și atunci ea și acum...

La despărțire cînd i-am spus că vreau să scriu ceva despre acțiunea aceasta patriotică inițiată de ea, mi-a spus să mai arăt neapărat în articolul meu că la Tatabanya muncitorii nici o clipă nu s-au lăsat momii de fasciști, și nici o zi bandiții n-au fost slăpni pe mînd... „Noi, muncitorii, sîntem puternici cînd ne stringem rîndurile. Nu ne lăsdm învinși cu una cu două...“

Vorbea cu căldură și cu molipsitoarea putere de convingere a omului care își deschide tainița sufletului în care păstrează un crez de viață.

„Noi, muncitorii, sîntem puternici“... Cînd spunea vorbele acestea în ochii ei mici și adînci jucau parcă ape, ape, gînduri și amintiri adunate de cine știe cînd, poate din vremea cînd fața nu-i era brăzdată de riduri, nici părul nu-i era colțiu, cînd era fată tină și se jurăa lipă pe străzi, dar cu capul sus, ducînd manifestele partidului...

Eugen POP

re liberă

broșură de 20 de pfenigi la 2,50 șilingi, iar o broșură de 50 pfenigi, la 3,50 șilingi. După scăderea cheltuielilor de difuzare, negustorii germani realizează un câștig anual de cel puțin 60 milioane șilingi. După cum se vede, îndrumările practice spre crimă sînt o afacere strălucită.

Cu toate strădaniile părinților și profesorilor, această otrăvă ajunge în mîinile fetelor și băieților noștri. La școală, în tramvaie, în parcuri, copiii înghit cu nesăță aceste comics-uri cu culorile lor țipătoare, cu conținutul lor brutal: jaf, metode de schingiuire, crimă. (Din păcate se întîmplă adesea că și acasă, tatăl sau mama dau pilde rele copiilor citînd această literatură.) Inflăcărarea firăscă a tinerilor pentru aventuri este canalizată astfel spre crimă. În locul eroului ce luptă pentru un țel înalt și nobil, idolul lor devine gangsterul.

Cerem interzicerea importului de comics-uri

Aceste observații și experiențe au contribuit ca tot mai mulți oameni din Austria să ajungă la convingerea că tineretul nostru este în pericol. Lupta pentru înlăturarea acestui pericol a devenit o mișcare populară.

Prof. dr. Richard Bamberger a înființat „Clubul cărții tineretului austriac“. Peste 700.000 de austri-

eci din toate straturile și din toate partidele fac astăzi parte din acest club.

La 7 septembrie 1956, locuitorii din Viena au văzut un spectacol neobișnuit: în fața Ministerului Învățămîntului s-a oprit un autocamion încărcat cu petiții semnate de un milion de oameni care cereau din partea guvernului interzicerea importului acestei literaturi.

Puterile participante la Pactul Atlanticului de Nord au incredințat fostului general hitlerist Hans Speidel comanda armatelor terestre N.A.T.O. Acest călău al popoarelor e prezentat în Franța — de teama opiniei publice — ca un militar căruia îi plac în mod deosebit îndeletnicirile pașnice. Hans Speidel e scriitor — spun ideologii imperialismului —, el este un om de cultură, e prietenul poporului francez.

„Cum au curajul să încerce să ne prezinte ca prieteni oameni care ne-au făcut atîta rău?“ — a exclamat doamna Desseaux, al cărei soț a fost ucis în lagărul de la Auschwitz. „Dacă întimplător l-aș fi întilnit pe Speidel în 1944, l-aș fi ucis ca pe un cîine. Și astăzi francezii să-și facă serviciul militar sub ordinea unui hitlerist? Acest lucru nu e posibil. Nu, într-adevăr nu e posibil...“

Femeile franceze indignate protestează alături de întregul popor francez, împotriva hotărîrii guvernului. În numele lor, Uniunea Femeilor Franceze a deschis în coloanele revistei sale un proces generalului Hans Speidel acuzîndu-l:

Acesta era rezultatul unei acțiuni duse de „Clubul cărții tineretului“ și ea a fost încununată de un anumit succes. O lună după aceea, Consiliul de Miniștri a adoptat un proiect de lege care urmează să modifice și să completeze legea din 1950. De la proiect și pînă la votare în parlament și punerea în aplicare mai este însă un drum lung. Guvernul nu se grăbește.

HANS SPEIDEL, esti acuzat

ÎN IUNIE 1941, cu prilejul grevei minerilor francezi, fiind comandant șef al armatei de ocupație, Hans Speidel a dat ordin să se retragă cartelele de alimentare greviștilor „ca să moară de foame în mod sistematic“ — cum s-a exprimat el.

ÎN SEPTEMBRIE 1941, au fost impușcați trei comuniști ca represalii pentru moartea unui aspirant de marină hitlerist. Colonelul de stat-major Speidel a găsit însă numărul ostacilor prea mic. Au mai fost impușcați alți patru francezi, de asemenea complet străini de moartea marinarului hitlerist.

LA 28 FEBRUARIE 1942, Hans Speidel a semnat ordinul pentru execuția a șase comuniști și pentru deportarea a o sută de comuniști din Compigne.

LA BREST Hans Speidel a dat ordin să se închidă 30 de cafenele, iar proprietarii și familiile lor să fie deportați ca „dușmani ai germanilor“.

LA 9 SEPTEMBRIE 1941 s-a întocmit la Paris un proces-verbal secret în care s-a luat decizia ca după oricare

Se scuză ca și pînă acum cu o serie de greutăți tehnice: Ministerul Învățămîntului susține că interzicerea de import depinde de Ministerul de Justiție, iar acesta pretinde că ea depinde de Ministerul Comerțului. Dar părinții, educatorii, magistrații și toți austriecii care se simt răspunzători de soarta tineretului nu încetează lupta pentru a-l apăra de literatura murdă și de proastă calitate.

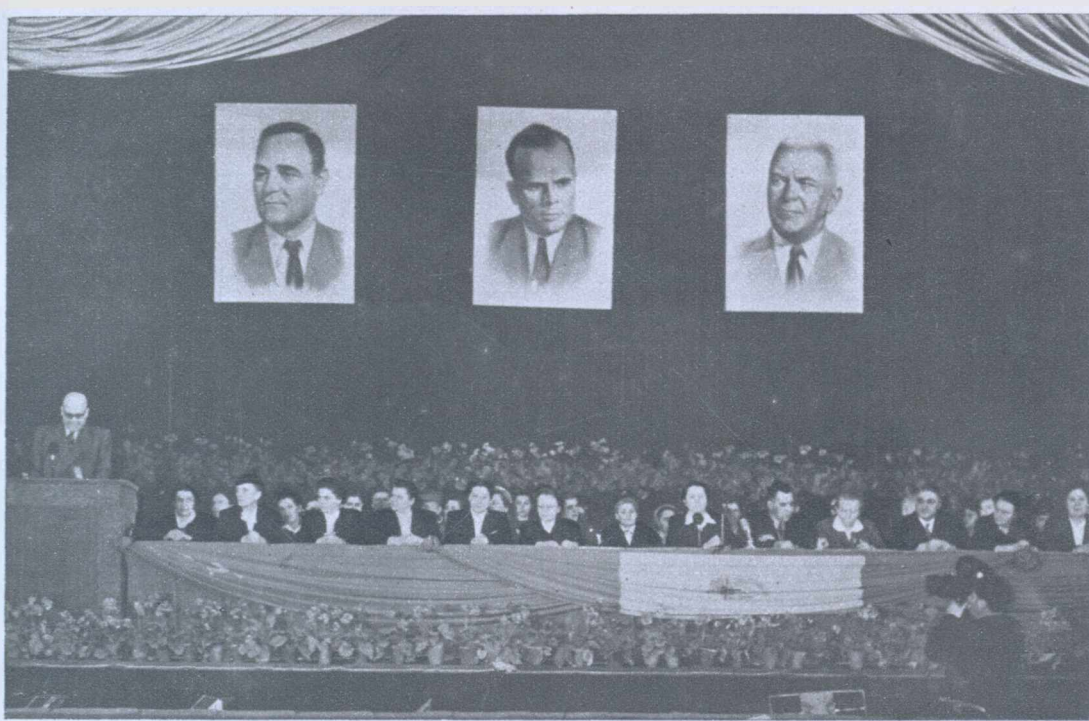
atentat ce se va comite împotriva ocupanților, să se execute 50 sau 100 de francezi. Această hotărîre a fost luată sub comandamentul lui Hans Speidel și au fost uciși în felul acesta mii și mii de francezi.

Mărturiile aceluia care au suferit de pe urma acestui călău al Franței ocupate zi de zi coloanele ziarelor progresiste din Franța.

Doamna Douls-Carré declară: „Dacă fiul meu ar fi nevoit să plece mîine să-și îndeplinească serviciul militar, fiind subordonat lui Speidel, l-aș spune: „Să nu ascuți niciodată comanda oamenilor care ți-au ucis tatăl! Chiar cu riscul vieții tale! Îi este greu unei mame să spună un asemenea lucru fiului său, cu toate acestea chiar cu riscul vieții tale, așa să faci, băiatul meu“.

Valul de indignare care a cuprins poporul francez ne face să nu ne îndoim o clipă de faptul că Franța va avea destui patrioți ca să-l oblige pe Speidel să se întoarcă în țara lui.

V. A

Tovarășul Chivu Stoica rostindu-și cuvântarea

Cuvântarea tovarășului Chivu Stoica președinte al Consiliului de Miniștri al R.P.R.

După ce a felicitat femeile din patria noastră în numele și din împuternicirea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și al guvernului Republicii Populare Române, tovarășul Chivu Stoica a spus:

Femeile din R.P. Română sărbătorește Ziua Internațională a Femeii ca cetățene cu drepturi depline în statul nostru democrat-popular. Largile libertăți democratice și egalitatea în drepturi de care se bucură astăzi femeile, în trecut asuprite, umilite și lipsite de drepturi, sînt rodul luptei eroice duse de poporul român, sub conducerea partidului clasei muncitoare, pentru dezrobirea sa de sub jugul capitalistomșieresc.

Regimul nostru democrat-popular, expresie a voinței și intereselor fundamentale ale poporului român, a înlăturat pentru totdeauna legile burgheze care înjoseau demnitatea femeilor, a acordat femeilor drepturi egale cu ale bărbaților, le-a deschis drum larg spre muncă și viață liberă, le-a creat condiții prielnice pentru îndeplinirea nobilei meniri de mame.

Marile transformări revoluționare din anii puterii populare au creat condițiile unei largi desfășurări a capacităților creatoare ale femeilor, dezrobite din jugul dublei exploatare la care erau supuse în trecut. În acești ani, milioane de femei române, cot la cot cu surorile lor din rîndurile naționalităților conlocuitoare, au participat activ la lupta pentru înfăptuirea politicii partidului, al cărei scop suprem este îmbunătățirea continuă a condițiilor de trai ale celor ce muncesc. Insuflete de partid, femeile s-au călit învățînd să învingă greutățile care se ivesc pe drumul construirii vieții noi, au căpătat o conștiință nouă de adevărați stăpîni ai țării. Femeile din R.P. Română participă activ la conducerea statului; ele se mîndresc pe drept cuvînt cu cele 71 deputate în Marea Adunare Națională, cu cele 35.000 deputate în sfaturile populare.

Femeile își aduc din plin contribuția în diferite sectoare ale construcției economice și culturale. Zeci de mii de femei sînt muncitoare fruntașe și inovatoare, numeroase femei sînt conducători de întreprinderi. În cadrul întrecerii socialiste, din rîndurile femeilor muncitoare au pornit inițiative prețioase pentru formarea brigăzilor de calitate, folosirea din

plin a capacității de producție a mașinilor, economisirea materiei prime, buna organizare a locului de muncă.

Sub soarele democrației populare s-au trezit la viață nouă și femeile de la sate. Au apus pentru totdeauna vremurile întunecate ale robiei moșierești, în care satele trăiau sub teroarea pretorilor, primarilor și jandarmilor, țărancele muncitoare nășteau pe cîmp, iar la fiecare patru copii, unul murea lipsit de crîmpe îngrijire medicală. Milioane de țărance participă activ la viața politică, economică și culturală.

Puterea populară a asigurat femeilor din țara noastră condiții deosebit de prielnice pentru ridicarea nivelului lor cultural, pentru desfășurarea unei rodnice activități științifice și culturale.

Numai o orînduire cu adevărat populară, cum este regimul nostru democrat-popular, a putut asigura ridicarea din rîndurile femeilor de la orașe și sate a nenumărate cadre cu munci de răspundere în activitatea obștească.

Grija partidului față de femeile muncitoare, mamă și cetățeană, și-a găsit expresie în legislația socialistă a muncii, care asigură femeilor salarii egale la muncă egală, concedii de odihnă, concedii plătite înainte și după naștere. Ocrotirea mamei și a copilului constituie o preocupare de seamă a partidului și guvernului.

Milioanele de femei de la orașe și sate constituie o uriașă forță în opera de construire a socialismului. Partidul și guvernul acordă o înaltă prețuire aportului femeilor din patria noastră la succesele dobîndite în toate domeniile construcției socialiste și le cheamă să contribuie cu inițiativa, priceperea gospodărească, energia și spiritul lor de abnegație la îndeplinirea marilor sarcini trasate de partid în vederea dezvoltării continue a economiei naționale și îmbunătățirii traiului populației.

Congresul al II-lea al partidului nostru a trasat un mare program de înfăptuire, menit să ridice pe o treaptă superioară economia țării, nivelul de trai material și cultural al poporului. Pe baza sarcinilor trasate de congres, plenara C.C. al P.M.R. din 27-29 decembrie 1956 a adoptat o serie de hotărîri de mare importanță pentru asigurarea ridicării continue a nivelului de trai al poporului.

Partidul cheamă femeile muncitoare să con-

Neîncăpătoare a fost sala sporturilor de la Floreasca pentru marea adunare a femeilor, ținută la 8 Martie în București.

Mii de femei, muncitoare fruntașe, țărance muncitoare, intelectuale și gospodine din capitală, precum și delegate din țară, au venit să sărbătorească Ziua Internațională a Femeii, zi de solidaritate și prietenie cu femeile din lumea întreagă; au venit să-și manifeste atașamentul și dragostea față de partid, față de regimul democrat-popular, care a ridicat femeia pe treapta preșurii și cinstirii binemeritate.

Părea că primăvara intrase o dată cu miile de femei în uriașa sală de la Floreasca. Fețele luminoase, ochii înflăcărați, rochiile multicolore, sala frumos pavoazată cu flori și strălucită de porumbelul alb ce părea că-și ia zborul de pe pînza albastră pentru a duce mesajul prieteniei peste mări și țări, totul dădea imaginea mării sărbători.

Cel mai însușețit moment a fost acela cînd, prin aplauze și urale nesfîrșite, adunarea a salutat într-un entuziasm de nedescris intrarea în sală a conducătorilor partidului și guvernului, a membrilor Biroului Politic al C.C. al P.M.R., în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

După deschiderea adunării festive de către tovarășa Stela Enescu, președinta Comitetului Femeilor Democratice din R.P.R., participantele au ascultat cu emoție cuvîntarea rostită de tovarășul Chivu Stoica, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R. și președinte al Consiliului de Miniștri.

În numele și din împuternicirea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a guvernului, tovarășul Chivu Stoica a adresat femeilor din patria noastră cuvinte calde de felicitare și îndemnul de a-și da rînd și pe viitor toată puterea lor, de muncă, toată voința și capacitatea lor, luptei pentru înfăptuirea politicii partidului, construirii socialismului și apărării patriei.

În numele Comitetului Femeilor Democratice a vorbit tovarășa Elena Livezeanu, secretară a C.F.D., după care au luat cuvîntul femei fruntașe din diferite domenii de activitate.

În încheierea adunării s-a dat citire unei telegrame adresate Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și Consiliului de Miniștri al R.P.R., exprimînd adîncă recunoștință a femeilor din R.P.R. față de partid, de regimul democrat-popular pentru deplina egalitate în drepturi de care se bucură, pentru marile realizări înfăptuite în anii puterii populare. Totodată telegrama a exprimat angajamentul femeilor de a participa cu tot clanul la realizarea hotărîrilor partidului, pentru noi succese în construirea socialismului. Adunarea a adresat un mesaj Federației Democratice Internaționale a Femeilor, de solidaritate cu lupta femeilor din toate țările pentru pace, pentru viață și fericirea copiilor.

tribue la lupta pentru sporirea producției și productivității muncii, să facă propuneri cu privire la justa aplicare a măsurilor de îmbunătățire a sistemului de salarizare, a normării muncii și buneii gospodăririi a beneficiilor realizate de întreprinderi. Inginerii, tehnicienii și maistrii sînt chemați să sprijine femeile muncitoare în eforturile lor de a se califica, de a aplica tehnica înaintată.

Femeile de la sate sînt chemate să participe cu avînt la lupta pentru recolte bogate, pentru

UL ACESTA

mărirea numărului de animale, pentru dezvoltarea schimbului între oraș și sat prin achiziții și contractări, contribuind astfel la ridicarea bunei stări a familiilor lor și la îmbunătățirea aprovizionării oamenilor muncii de la orașe. Colectiviste, a căror viață s-a schimbat din temelii în gospodăria colectivă, au posibilitatea de a arăta în mod convingător țărănelor muncitoare cu gospodării individuale avantajele muncii în comun, de a contribui la realizarea unui nou avânt în transformarea socialistă a agriculturii.

Apreciind aportul valoros al femeilor care lucrează pe tărîmul științei, culturii și artei, al învățămîntului și sănătății publice, partidul și guvernul le cheamă să-și dezvolte realizările, să consacre cunoștințele, talentele, energia lor creatoare luptei pentru înflorirea acestor importante domenii ale vieții obștești, unde în trecut femeia cu greu putea pătrunde.

Deputatele sfaturilor populare, delegatele de femei, gospodinele sînt chemate să aducă o contribuție crescînd la ridicarea economică și culturală a orașelor și satelor, la îmbunătățirea traiului populației.

Statul nostru democrat-popular acordă o mare atenție întăririi familiei, clădită pe egalitate în drepturi a femeii cu bărbatul, pe relații de încredere, pe dragoste și stimă reciprocă între soți. Prin Constituție, prin diferitele legi speciale, prin Codul familiei au fost înlăturate dispozițiile vechilor legi burgheze care sfințeau situația de inferioritate în care erau menținute femeile. La baza Codului familiei, adoptat în anii democrației populare, stau înaltele principii morale ale clasei muncitoare.

În mîinile mamei stă puterea de a cultiva în sufletul copilului cele mai alese însușiri ale unui om drept, cinstit, care să prețuiască și să respecte munca poporului său, să-și iubească profund patria și s-o slujească cu abnegație. Mamei îi revine, în primul rînd, misiunea de a sădi în inima copilului dragostea fierbinte pentru cauza păcii și a socialismului. De unitatea și trînicia familiei, de comportarea și atitudinea părinților în fața problemelor mari ale poporului nostru, ca și în viața de fiecare zi, depinde în măsură hotărîtoare comportarea copiilor, a tinerilor.

Laolaltă cu familia — școala și organizațiile de tineret contribuie la educarea, la formarea omului nou. Întregul corp didactic și îndeosebi educatoarele, învățătoarele, profesorele au datoria să se ocupe cu stăruință și grijă părintească de educarea tineretului în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, să formeze din rîndurile tineretului cadre temeinic pregătite, strîns legate de viață, de practica construcției socialiste.

Statul democrat-popular se preocupă neîncetat de îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale femeii, ale mamei. S-au îndeplinit mari realizări în această privință. Dar mai avem greutăți care fac ca viața femeii să nu fie încă așa cum o dorim cu toții. Există însă cele mai largi posibilități ca aceste greutăți să fie înlăturate pe măsura îndeplinirii programului de măsuri economice adoptat de partid.

Ținînd seamă de aportul crescînd al femeilor la opera de construire a socialismului, partidul nostru consideră că este necesar ca organizațiile de partid, sfaturile populare, sindicatele, U.T.M.-ul să îmbunătățească munca politico-organizatorică și cultural-educativă în rîndurile femeilor, să se preocupe în mai mare măsură de ridicarea calificării lor profesionale, de rezolvarea problemelor specifice ale acestora. C.C. al P.M.R. cere organizațiilor de partid și organizațiilor de masă să promoveze un număr mai mare de femei în funcții de răspundere în toate domeniile de activitate, pe baza capacităților lor politice și profesionale. Trebuie combătute cu fermitate orice manifestări ale mentalității vechi, înapoiate, față de femei în viața obștească ca și în familie.

Partidul consideră ca o sarcină deosebit de importantă a organizațiilor de partid, a conducătorilor întreprinderilor și instituțiilor, a sindicatelor și sfaturilor populare grija atentă pentru buna funcționare și lărgirea rețelei de instituții și unități sociale care ușurează viața și munca femeilor, le cere să vegheze zi de zi la aplicarea legislației cu privire la ocrotirea mamei și copilului, să ajute pe mame în opera de educare a copiilor lor.

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român și guvernul R.P. Romîne își exprimă

convingerea fermă că femeile din țara noastră își vor îndeplini și în viitor sarcinile de cinstite ce le revin în îndeplinirea politicii partidului, în lupta pentru construirea socialismului în patria noastră.

Sărbătorirea Zilei Internaționale a Femeii are loc anul acesta în condițiile unei lupte încordate între forțele care apără cauza păcii, securității generale și progresului social și forțele reacțiunii și agresiunii imperialiste.

Femeile din întreaga lume, care reprezintă mai mult de jumătate din populația globului, sînt unul din cele mai puternice și mai combative detașamente ale forțelor păcii. Femeile — mame, soții, surori — se ridică cu hotărîre împotriva complotului urzit de reacțiunea imperialistă împotriva păcii. Ele înfierază urzilele cercurilor agresive imperialiste, care încearcă să se amestece în treburile interne ale statelor socialiste, printre care și țara noastră, să revie vechile rînduiri burghezo-moșieresti, urite de popoarele ce și-au cucerit libertatea.

Dar vremurile cînd România și celelalte țări socialiste puteau fi tratate ca vasele ale puterilor imperialiste au apus pentru vecie. Poporul român a pășit cu fermitate pe calea luminoasă a socialismului, pe care și-a ales-o, și nici o forță din lume nu-l va putea abate de pe această cale.

Conștient de forța uriașă pe care o reprezintă unitatea lor în lupta pentru preîntîmpinarea unui nou război, femeile din țara noastră întăresc zi de zi legăturile de prietenie cu femeile iubitoare de pace și libertate din toate țările. Prietenia de nezdruccinat a femeilor din țara noastră cu femeile sovietice, glorioase constructoare ale comunismului, cu ericele femei din China populară, cu femeile din țările de democrație populară, ca și cu femeile din întreaga lume aduce o contribuție de seamă la întărirea forțelor luptătoare pentru pace.

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român și guvernul R.P. Romîne își exprimă convingerea că femeile din patria noastră vor fi și de acum înainte apărătoare înflăcărâte ale cauzei păcii, că ele, care au cunoscut din plin urgia și suferințele războiului, vor acorda și în viitor tot sprijinul politicii de pace a statului nostru și își vor spori eforturile în vederea întăririi unității mișcării mondiale a femeilor, a dezvoltării solidarității femeilor din întreaga lume în lupta pentru realizarea unei păci trînice.

A CRESCUT CONȘTIINȚA FEMEILOR

(Din cuvîntul tovarășei Elena Livezeanu, secretară a Comitetului Femeilor Democratice din R.P.R.)

Experiența istoriei, evenimentele petrecute în lume în acești ani au făcut să crească conștiința femeilor că în problemele păcii și ale războiului, ca și în toate problemele ce privesc soarta popoarelor, propria lor soartă, femeile au un cuvînt greu de spus. Este cuvîntul mamelor, soțiilor, logodnicelor, care în trecutele războaie și-au văzut pe

cei scumpi uciși de bombe, sfîrtecați de schije, arși în cuptoarele morții; este cuvîntul femeilor care nasc și cresc copii cu dorința de a-i vedea mari, cetățeni folositori societății.

Exprimînd îngrijorarea femeilor și mamelor în fața ultimelor evenimente internaționale, în fața acțiunilor agresive ale cercurilor imperialiste, Federația Democrată Internațională a Femeilor, cea mai puternică organizație internațională a femeilor, a chemat organizațiile sale naționale de a-și spori vigilența, de a intensifica lupta lor pentru salvarea păcii.

Un factor de o importanță uriașă în dezvoltarea mișcării mondiale a femeilor îl constituie felul de viață și poziția în societate pe care o au sutele de milioane de femei din Marea Uniune Sovietică, din China populară, din celelalte țări ale lagărului socialist. Femeile, oamenii muncii de pretutindeni vād în lagărul socialismului, în forța și unitatea lui de nezdruccinat, nădejde și sprijin în lupta lor pentru pace și progres social.

Femeile din Republica Populară Romîna sînt participante active în cadrul F.D.I.F. pentru realizarea țelurilor ei nobile. Nu există acțiune internațională importantă a mișcării mondiale feminine la care noi să nu luăm parte.

A crescut mult peste hotare prestigiul mișcării de femei din Ro-

mânia. S-au realizat legături de prietenie și colaborare cu femei din peste 50 de țări. Vom lărgi aceste relații pentru a contribui și de aici înainte la întărirea unității și colaborării cu toate femeile din lume. Activitatea noastră pe plan internațional corespunde pe deplin eforturilor pe care le face întregul nostru popor pentru pace și prietenie cu toate popoarele. Femeile din țara noastră vor sprijini și pe mai departe cu tot sufletul politica neabătută de pace pe care o duce statul nostru democrat-popular.

Sîntem conștiente că 8 Martie are pentru noi o dublă semnificație. Astăzi, sărbătorind drepturile și libertățile cîștigate, noi trecem totodată în revistă și îndatoririle noastre, ceea ce mai avem de făcut pentru a consolida realizările obținute, pentru a îmbunătăți și mai mult nivelul de trai al familiilor noastre.

Sîntem chemate să mărim aportul nostru oriunde este nevoie de hărnicia și priceperea femeilor. Asigurăm partidul că vom răspunde acestei chemări cu tot entuziasmul, că vom fi vrednice și de acum înainte de încrederea sa.

Cinstind ziua de 8 Martie, femeile de pe întreg cuprinsul patriei noastre își îndreaptă primul lor gînd de dragoste și de fierbinte recunoștință către Partidul Muncitoresc Român, conducătorul și îndrumătorul poporului nostru. Partidului, luptei lui nîn'erupte datorăm noi bucuria zilei de azi, pe care o trăim ca oameni liberi, cetățeni demni și egali în drepturi.

Astăzi, la marea sărbătoare de 8 Martie, Comiteul Femeilor Democratice se angajează în fața partidului și a guvernului țării să muncească neobosit ca femeile din orașele și satele noastre să-și consacre cu și mai multă însuflețire forțele lor cauzei construirii socialismului în patria noastră, în'ării con'inue a unității de nezdruccinat a țărilor socialiste, luptei pentru pace și prietenie între popoare.

8 MARTIE ÎN ANUL ACESTA

In anul acesta am sărbătorit 8 Martie parcă cu și mai multă bucurie. De fapt, așa se întâmplă de la an la an,

Ne-ar trebui o revistă întreagă ca să putem publica tot ce s-a făcut în țară cu această ocazie, toate realizările în muncă, toată atmosfera sărbătorească din diferite orașe ale țării.

Spațiul restrâns al revistei ne obligă să ne rezumăm la publicarea unui număr mic de aspecte ale sărbătoririi lui 8 Martie în acest an în țara noastră.

● Tovarășa Ana Lăiu, ajutată de colectivul său, a organizat șapte biblioteci de casă în cartierele Dărmănești și Cartierul Nou.

Rene CAȚ — Piatra Neamț

● Din inițiativa comisiei de femei, un grup de frunțase de la Complexul C.F.R. „Grivița roșie” au vizitat uzinele „23 August”. Vizita a prilejuit un bun schimb de experiență.

E. UNGUREANU — București

● La casa de cultură a Combinatului metalurgic Reșița comisia de femei a sfatului popular rațional a deschis o bogată și frumoasă expoziție cu lucruri de mână, costume naționale, covoare, lucrări de artă plastică etc., toate executate de către gospodine. A fost admirat în

mod deosebit de vizitatori tabloul „Bănățeanca”, al tinerei pictorițe Eliza Meingast.

Stum ELIZA — Reșița

● Pentru lucrătoarele întreprinderii de tricotaje „Pavel Teacenco”, 8 Martie a fost deosebit de darnic. O sală de dușuri, un staționar și un cabinet de ginecologie. Iată darurile pe care le-au primit.

● Cu prilejul zilei de 8 Martie, la Fabrica de medicamente nr. 6 din capitală, au fost sărbătorite 7 muncitoare vîrstnice, cu o vechime de cîte 20—30 de ani în muncă: Stoica Dumitra, secretara organizației de bază, controloare tehnică de calitate, Amalia Dumitru Marta Ionescu, Dorina Lupovici, Elisabeta Niculescu, Silvia Voșșan și Elena Boroș.

● O amintire frumoasă și de neuitat. Echipele de dansuri naționale organizată de comisia de femei de pe lângă Sfatul popular al orașului Sighișoara a înscris primul ei succes în seara zilei de „8 Martie”.

Mamele care au născut în ziua de 8 Martie la spitalul Filantropia din București au primit daruri pentru ele și copiii lor de la membrele comitetului de sprijin de pe lângă spital.

Rînd pe rînd sărbătoritelor li s-au strîns mîinile, li s-au sărutat obrajii, li s-au înmînat daruri. Darul cel mai de preț însă era dragostea și respectul muncitorilor, a tovarășilor de muncă adunați în sală la această emoționantă sărbătorire. Și mama Stoica (așa o numesc utemistele din fabrică) și ceilalți au lăcrămat zîmbind. Erau lacrimi de emoție, de bucurie, de mulțumire.

A. LUNGU

PARTICIPAȚI LA CONCURSUL

„Pentru cea mai bună corespondență”

In cinstea zilei de 23 August, ziua eliberării patriei noastre, revista „Femeia” inițiază un concurs. „Pentru cea mai bună corespondență”.

Concursul se va desfășura pe tema: „Ce este nou în viața fabricii, cartierului, familiei, orașului nostru” și se va încheia la 20 august, iar rezultatul îl vom publica în numărul din luna septembrie.

La selecționarea scrisorilor se va ține seamă de calitatea lor. Este bine ca scrisoarea să trateze un singur fapt. Acesta să fie redat cît mai precis, cu amănunte caracteristice care să intereseze și să folosească celorlalte femei. Ea să fie scurtă și scrisă cît mai frumos.

AUTOARELOR CELOR MAI BUNE SCRISORI LI SE VA ACORDA UN PREMIU CARE VA CONSTA DIN:

1. O vizită la București. În cazul cînd premiata va fi din București, ea va face o vizită în unul din cele mai importante orașe ale țării noastre.
2. Un premiu de 50 de cărți.
3. Un abonament pe un an de zile la revista „Femeia”.

Concursul este deschis tuturor femeilor muncitoare, intelectuale și casnice care sînt sau vor să devină corespondente voluntare ale revistei noastre. Noi dorim să primim scrisori de la cît mai multe tovarășe.

Vă dorim din toată inima succes!

● În sunete de balalaici și-au primit tovarășele de muncă muncitorii fabricii „Solidaritatea” din Oradea în dimineața zilei de 8 Martie. În fabrica împodobită de sărbătoare, și-au preluat munca în această zi cinci fete tinere calificate de către maestrele Nagy Elisabeta, Nagy Ana, Molnar Elisabeta și Nagy Parascchiva. În cadrul schimbului de onoare, muncitoarele au obținut însemnate depășiri de plan: Farhas Ida, de 171%, Murani Elisabeta 97%, Lencio Margareta și Iacob Maria, 24%. Într-o secție Flexibil, unde lucrează 53 de femei, s-a evidențiat în cadrul acestui schimb. Au mai avut loc aci două evenimente deosebite în cinstea zilei de 8 Martie: a fost confirmată primirea a 4 fete în organizația de U.T.M. și primirea utemistei Ana Malai în rândurile partidului.

Maria BORAN — Oradea

Ana Mălai

Correspondența noastră tovarășa Elena Zaidman ne-a trimis această fotografie care reprezintă un moment de la sărbătorirea zilei de „8 Martie”. O pionieră înmânează flori munciloarei frunzase Viorica Crișan, de la Intreprinderile metalurgice dundrene —

Brăila

● La Dorohoi numeroase femei și-au luat angajamentul să plece în comune ca să stea de vorbă cu țăranțele muncitoare, să le convingă să pășească cu încredere pe calea cooperativizării agriculturii. În această acțiune s-au evidențiat până acum Ecaterina Lazarovici, Maria Zaharia și încă multe alte femei.

Aspozia GHEORGHIU

● Până la data de 8 Martie, femeile din Baia Mare au pregătit răsadnițe cu diferite semințe de legume. Tovarășele Cîmpeanu Ana și Cadar Elena s-au evidențiat în mod deosebit.

La data când citiți aceste rânduri,

răsadurile de salată, ardei și ridichi vor fi plantate de acum în pământ.

Bița HOLUBAN

● Noi, membrele comisiei de femei din orașul Climpia Turzii ne-am gândit că ar fi foarte frumos dacă prima fetiță care se va naște la maternitate în ziua de 8 Martie ar primi numele de Dolores, în cinstea lui Dolores Ibaruri, secretarul general al Partidului Comunist Spaniol. L-am rugat pe doctorul Cărpineanu ca să facă această propunere mamei care va naște fetița. În dimineața de 8 Martie tovarășul Cărpineanu m-a chemat la telefon ca să-mi transmită felicitările obișnuite.

ÎNTRU PRIETENE

LIDIA: În prima chestiune: la 19 ani și când sentimentele pe care le nutrești pentru cei doi sînt încă atât de neclarificate, cel mai înțelept lucru este să aștepti ca timpul să-ți spună cuvîntul. Păreerea mea este că e mai bine să te căsătorești după 21—22—23 de ani, pentru că atunci poți judeca cu mai multă seriozitate pasul pe care îl faci, ai mai multe șanse să nu greșești.

E destul de rău că nu știi să coși, să împletești. Cel mai trist însă e că nu ai răbdare nici să citești. Înseamnă că te lipsești singură de un univers întreg, care e cuprins în cărțile bune, că deși ai timpul necesar, îți crezi singură bariere spiritului. S-ar putea ca până acum să nu-ți fi căzut în mîna o carte bună, care să-ți deschidă gustul pentru citit. Caută prin librăriile tale pe cineva capabil să te îndrume în această direcție și roagă-l să înceapă cu romane bune, însă nu prea greu de înțeles, cu o acțiune vie, interesantă. Eventual la început, impune-ți, ca un exercițiu de voință, să citești 10 pagini pe zi. Fă acest lucru și vei vedea că foarte curînd n-ai să te mai poți lipsi de cărți.

În privința cursurilor pe care le-ai putea urma (în cazul în care nu vrei să urmezi o facultate), Ministerul Sănătății, de pildă, are răspîndite în toată țara școli tehnico-sanitare, care durează 2 ani și pregătesc tehnicieni dentari, radiologi, felceri, igienisti, asistenți medicali etc. Crucea Roșie a R.P.R. are o școală de surori, care durează un an și jumătate. Comisia de femei de pe lângă Sfatul popular al capitalei are cursuri de cultură generală, croitorie, artă culi-

nară, lenjerie. Nu știu ce te-ar interesa mai mult din toate acestea. Nu se știe încă exact dacă anul viitor vor exista aceleași cursuri. Asta se poate afla atunci. În orice caz, fă ceva, ca să nu rămîi un om care va depinde în viață numai de alții.

LIZA: Ai dreptate să nu-ți placă un om care n-are nici o personalitate, care, pentru că te iubește, e gata să fie de acord cu orice absurditate pe care i-ai spune-o sau i-ai cere-o. Mîine, dacă nu te-ar mai iubi, ar fi probabil în stare de orice ticăloșie, locmai pentru că e lipsit de voință și, așa spune, chiar de caracter.

Faptul că a început să bea e iardăgi un semn că se poate de rău. Și, în plus, a te căsători din mîla este o mare, mare greșală, cu urmări triste și pentru unul, și pentru celălalt. Deci, fără să-l bruschezi, fă așa cum îți dictează inima și conștiința și nu te lăsa după ce spune unul și altul.

MARIOARA: Sînt unii oameni care nu îți dau seama căta bucurie aduce un copil. Dar intrucît ai abia 18 ani, nu ar fi înțelept să forțezi lucrurile. Mai ai tot timpul să aștepti. Caută să-l faci pe soțul tău să cunoască și să îndrăgească un copil al unei cunoștințe și cu timpul are să-ți dorească singur unul. Mai e un motiv pentru care e mai bine să aștepti. Căsnicia noastră, după cîte înțeleg, nu merge chiar „pe roate”. În orice caz, să știi că gelozia exagerată e o mare nenorocire. Și ce e dacă se uită la femeile frumoase? Sînt convinsă că și fie îți face plăcere să vezi o femeie frumoasă și îngrijită. Crezi poate că cerîndu-i să n-o mai facă, ai să-i dai pofta pentru așa ceva? Dimpotrivă. Ar fi mai înțelept dacă te-ai

uita și ai admira-o sincer și tu. Pentru că soțul tău să nu mai fie supărațos, trebuie ca tu să fii mai demnă și să nu dai singur prilejul la certuri și discuții inutile, să nu-i mai faci tot timpul „morala”, așa cum, de altfel, și-o cere chiar el. (Despre îngrijirea părului am scris în revista nr. 4 1956.)

CRINA: Te-ai purtat urît cu un om și acum, cînd acesta se poartă frumos, nu știi cum să te speli de vîna pe care o ai. În orice caz, și-a dat o lecție bună, care îți va fi, cred, de folos toată viața. Drept să-ți spun, pentru asta mi-a devenit și mie simpatic.

Tie îți se pare chiar că ai început să-l iubești. Ce e de făcut? Greu de spus, deoarece nu cred că se poartă cu line frumoase pentru că te iubește, ci pentru că așa îți este caracterul. Încercă dar, ca femeie, să-l cucerești. Mărturisește-i într-o zi sincer frîmlințarea ta, regretul pentru purtarea din trecut. Și ai să vezi ce va mai fi.

MARICA: Am consultat un medic. Starea ta de alarmă este nejustificată. Trăimentul pe care l-ai făcut a introdus în organism niște substanțe proprii, hormoni, cu care organismul e obișnuit, și n-au deci cum să-i strice tin nici un fel în dozele terapeutice pe care le-ai suportat. Mai ales că uneori asemenea hormoni nici nu sînt suficienți de acțivi pe cît o dorec medicii. Pe de altă parte, însăși sarcina face ca organismul să-i fabrice în doze mari și copilul în germene să-l în permanență — în mod natural — sub influența hormonilor care tocmai îi s-au administrat înainte de a cunoaște situația.

SANDA

A adăugat: „Să știi, tovarășă Roșilor, că s-a născut Dolores!”.

Comisia noastră i-a făcut micuței Dolores un trusou și ca nașă se va îngriji totdeauna de fina sa.

Mama lui Dolores se numește Gheorghita Voinescu, are 30 de ani și este muncitoare.

Elvira ROȘIORU

ALTE ȘTIRI DIN ȚARĂ

● Cu cîtă dragoste și suflet pregătesc o serbare cu elevii mei din clasa a doua. Cu cîtă emoție așteptăm și eu, și ei ziua aceea. Dar... sînt necăjită cînd văd sala pe jumătate goală. Pe părinții copiilor mei pare-se nu-i interesează asemenea manifestări, asemenea legături cu școala. Cînd îi întreb de ce nu vin primesc de obicei același răspuns: „n-am timp”.

Cine să aibă timp mai mult să se intereseze de educația acestor copii dacă nu chiar părinții lor? Școala trebuie ajutată!

Maria ȘERBAN
învățătoare, la Școala elementară nr. 14 Constanța

● La marginea orașului nostru se întind aproape 3000 de hectare. De cînd, cîțiva proprietari de loturi agricole au format gospodăria agricolă colectivă „1907”. Printre primii membri colectiviști sînt și deputatele Alexandrina

Butaș și Tudorița Nițescu. Și nu numai alții. Tovarășa Butaș a lămurit șapte cetățeni proprietari de loturi agricole pe care i-a adus în gospodărie alături de ea.

Femeile vor participa și la conducerea treburilor noii gospodării: Ștefania Andreescu a fost aleasă în consiliul de conducere, iar Maria Sirbu în comisia de revizie.

„Nașul” proaspetei gospodării e întreprinderea „3 Construcții”. Pe lângă urările de bine, „nașul” darnic i-a dăruit un metru cub de cherestea și multe alte lucruri folositoare la o casă nouă.

Eva VERDES
correspondentă—Focșani

● În primele zile ale primăverii, gospodinele din cartierele Violetelor și Negru Vodă din orașul Pitești au început să-și lucreze grădinile de zarzavaturi.

Unele cu experiență mai mare în legumicultură ca Olga Olteanu, Constanța Iana și Maria Stănescu și-au pregătit răsadnițe încă din iarnă. Acum grădinile celor mai harnice gospodine sînt însămînțate, și mîinilelor indemnitate vor face din ele grădini roditoare.

Nicolina VLĂDULESCU
correspondentă

„SĂ VEDEM DE CE”

Mai sînt 100 de locuri

La I.T.B. lucrează mii de femei: vatmăni, taxatori, controlori, curățitoare în depou, sudori, lăcătuși mecanici, ospătărițe. Foarte multe dintre ele sînt mame.

S-ar părea că 2 cămine săptămînale și 2 creșe nu pot cuprinde pe toți copiii preșcolari ai muncitoarelor de la I.T.B. Și așa și este. În privința aceasta tovarășul director Boreănescu mi-a dezvăluit proiectele de viitor: creșă și cămin pe lângă fiecare depou.

Nemulțumitor însă este faptul că unitățile actuale nu funcționează cu întreaga lor capacitate; mai sînt 100 de locuri nefolosite.

De ce?
Să nu vă închipuiți că creșele și căminele acestea nu sînt satisfăcătoare din punct de vedere sanitar și educativ. Dimpotrivă. Creșa din Dudești e un mic palat; căminul din Dorobanți este nespus de frumos; la Bucureștii Noi totul strălucește de curățenie, iar chipurile educatorilor, de bunăvoință și dragoste. Meniurile sînt îmbelugate, copiilor li se dau fortifiante și calciu.

Atunci de ce mamele nu-și aduc copiii?
De anul trecut de prin luna august s-a introdus programul ciclic: 4 zile — normă obișnuită, a 5-a zi — toată în depou, a 6-a zi — liberă pentru toți cei care sînt în programul ciclic. În această ultimă zi căminele și creșele dau copiii acasă. Nimic nefiresc pînă acum. Mamele fiind libere își primesc copiii.

Dar iată că nu e totul atât de simplu. Multe muncitoare îtebiste nu au intrat în programul ciclic. Sudorii, lăcătușii, ospătărițele nu au liber decît duminica. Și totuși sînt silite să-și ia acasă copiii într-o zi cînd sînt la lucru. La căminul din Dorobanți sînt 28 de mame în această situație: la creșa din Dudești altele.

Acesta e unul dintre motivele pentru care 100 de locuri sînt nefolosite. Îndată după stabilirea programului ciclic, multe mame și-au retras copiii din aceste unități. I-au dus la țară sau i-au lăsat în paza vrenei bunicii neputincioase. Iar cele care n-au avut pe nimeni nici la țară, nici bunică i-au lăsat mai departe la cămin. În zilele cînd căminul nu funcționează multe își cară copilul cu ele prin ateliere sau prin vagoanele de tramvai.

Cum s-ar putea remedia o asemenea situație?
Tovarășul director Boreănescu socotește vinovate pentru acest lucru chiar mamele. I.T.B.-ul s-a îngrijit să asigure pentru copiii muncitoarelor care sînt libere duminica 40 de locuri la un cămin de copil al Sfatului popular rațional Grivița roșie care are program normat. Dar ce copii sînt la acest cămin? În majoritate, tot ai acelor mame care lucrează în ciclu și nu sînt libere duminica decît rar. Deci, acești copii rămîn duminicile în paza vecinilor sau a unui frățior mai mare.

Socotim însă că nici direcția I.T.B.-ului n-a fost prea grijulie în această privință. Nu s-a popularizat îndeajuns acest ultim cămin cu program normal, nu s-a stat de vorbă cu mamele, căutînd să li se explice ce avantaje ar avea dacă ar accepta să-și ducă copiii în unitatea care corespunde programului lor de muncă.

Iar voi, dragi mame îtebiste, trebuie să vă gîndiți cît rău pricinuiți propriilor voștri copii lipsindu-i de cămin sau creșă, chinîndu-i pe la țară, încuindu-i în case sau purtîndu-i cu voi la locul de muncă. Multe dintre voi se agită de un lucru mărunț: „Nu-i duc la căminul din strada Fortunei, e prea departe!”. Oare... vă e teamă să circulați cu tramvaiul? Sau poate... plătiți bilet?

Statul se îngrijește de voi, de copiii voștri, cheltuește sume mari în acest scop. Folosiți căminele în interesul vostru și al copiilor voștri.

Delia DAN

Mamă, scoala?

Treceam într-un câld și luminos amurg de toamnă târzie pe strada Franklin. Pe pavaul neted dintre zidul Ateneului și blocurile din fașă 3 băieți între 11 și 12 ani se înversunau amarnic împotriva unui ghemotoc de cîrpă care — în mîntea lor — reprezenta instrumentul ce le va deschide drumul în echipa națională de fotbal a R.P.R.

Picioarele agere și sprintene loveau, probabil, după toate regulile „celor 11”, așa cum picii îi văzuseră pe cei mari la stadion.

Dar, în timp ce mușchii făceau un armonios ansamblu de mișcări ritmice în care viața sănătoasă pulsa tumultuos, gurile proaspete de copii, gurile care spun: „mamă” și „pline” și „patrie”, revărsau un torent de invecitive atât de triviale, aruncau cu buze fragede un ațil de înspăimîntător torent de orori, încît, cu toată adierea căldușă a serii plăcute, un fior de frig m-a scuturat.

Un cetățean, trecător ca și mine, înspăimîntat ca și mine de monstruosul contrast între prospețimea vioaie a jucătorilor și ticăloșiile ce le mînjeau buzele, i-a apostrofat:

— Nu vă e rușine? Așa vă învață la școală?

Ce a urmat cred că bănușiți. Cei 3 jucători și-au unit invecitivele într-un torent unic pe care l-au îndreptat asupra trecătorului... imprudent care a iușit pasul. Cu capul în jos m-am depărtat și eu. Cu capul în jos și cu inima strînsă!

Nu, desigur nu-i învățăm „așa” la școală.

Nu, desigur nu-i învăță „așa” mamele acasă. Atunci?

Părinții ne răspund: învață unii de la alții. Dar aceștia „alții” de la cine au învățat? Pe cine au auzit mînjind limba noastră frumoasă și bogată cu ticăloșia invecitivei?

„Mă-nchin codre dumitale, ca la un frate mai mare” zice cîntecul popular.

„Așterne-te drumului, ca și iarba cîmpului, la suflarea vîntului”, își îndemna în baladă Toma Alimășcalul.

Brazi și pălînăși au fost nuntași „ciobanului Mioriței”.

Meșterii noștri scriitori au creat o limbă literară „ca un fagure de miere”.

Atunci?

Acum, în viața noastră nouă, în tumultul creator al muncii unui popor întreg, în localurile noi și luminoase de școli, în apartamente unde nu se mai răsfașă lenea îmbuibăților, ei se odihnește hărnicia muncitorilor, mai sînt copii de-ai noștri care vorbesc așa?

Cine e de vină? Noi, toși. Părinți și profesori la un loc. Despre vina

profesorilor vom vorbi în amănunt în altă parte. Dar aici aș vrea să atrag atenția mamei, în special, asupra acestui greu și mare păcat pe care-l facem lăsînd să cadă în urechea copilului vorba urîță, admițînd ca gura lui proaspătă să se spurce cu trivialități.

Spunea la adunarea festivă de 8 Martie mama eroină Horvath Ma-

ria: „cei 10 copii ai mei vor deveni ceea ce vor, au toate drumurile deschise”. Știm că e așa. Știm această cu toate. Dar a-i pregăti pentru viață nu înseamnă a-i pregăti pentru profesiunea pe care poate și-o vor îndeplini foarte bine. Li pregătim în special pentru a deveni „oameni”, oameni cu înaltă moralitate, oameni cu demnitate, cu mîndria de a fi „om”. Cum se poate rădi respectul și dragostea pentru om, de către om, cînd vorba lui e grosolană, brutală, trivială?

Oare ne facem într-adevăr datoria de mame și de cetățene ale unei țări noi și libere dacă neglijăm tocmai felul în care copiii noștri se vor comporta față de semenii lor?

Oare am uitat că dacă avem atîtea drepturi avem și datoriile de cîntec? Oare am uitat că legile care ne ocrotesc cu atîta grijă ne arată și obligațiile noastre cetățenești? Între aceste legi e bine să ne amintim că o modificare recentă a codului penal îi face pe părinți răspunzători față de atitudinile huliganice ale copiilor.

Și, exemple nenorocite și nu prea îndepărtate de hotarele noastre arată cît de periculos este drumul delăsării familiei în problema educației.

De la vorba urîță la fapta urîță drumul este scurt și porînit...

Numai școala, singură, răspunde de scena ca aceea amintită aci?

Prof. Coralia CĂLIN

DESPRE VÎNĂTORI ȘI SOȚII DE VÎNĂTORI...

Într-o zi, călătorind în tramvai am surprins o discuție între două femei. M-a făcut atent faptul că se discuta o problemă care mă atîngea, oarecum, și pe mine. Era vorba de vînătoare, mai bine-zis, de vînători.

Una dintre ele, o femeie tînără, povestea celeilalte, cum de cînd s-a apucat să practice vînătoria, soțul ei a neglijat-o grozav. În fiecare duminică el își are „programul” lui, iar dînsa este nevoită să stea acasă, pentru că are copil mic și nu poate să-l însoțească.

„Am blănuri de vulpe, de iepure, am carne, am salam de mistreț, dar n-am... soț!” spunea ea.

Și eu sînt vînător și o înțeleg pe această femeie. Eu personal am același

„program” ca și soțul ei, cu deosebire că uneori mai vin acasă și puțin „afumat”. Probabil că nevastă-neia are cam aceleași păreri despre mine — și pe bună dreptate. Dar nu sîntem singurii. Sînt sute și mii de vînători și pescari sportivi sau amatori de fotbal, care ne-am complăcut în această situație agreabilă, de a ne petrece timpul liber în mijlocul naturii, uitînd de toate grijile cotidiene sau mergînd la un meci de fotbal atunci cînd soțiile noastre, și ele după o săptămîină de muncă, stau acasă.

Probabil că prietenii mei vînători, m-ar exclude din tagma lor pentru acest „acces” de sinceritate cu care am dezvăluit unele aspecte — nu prea laudabile — din căsniciile noastre. Totuși, la drept vorbind, este și aceasta o formă a lipsei de educație cetățenească, a lipsei de respect și considerație pentru cei din jurul nostru, printre care se numără în primul rînd propria noastră familie.

Un vînător din Turda

ÎN INTERESUL PROPRIU

Despre educația cetățenească s-ar putea scrie multe lucruri și multe pagini. Este firesc ca noi, cei de la miliție să cunoaștem cele mai variate aspecte ale acestei probleme, începînd cu respectarea legilor și deciziilor, cum ar fi, de pildă, cele privitoare la liniștea, curățenia și ordinea publică, a regulilor de circulație și pînă la problema huliganismului și a neregulilor comise de unii lucrători din comerțul de stat. Este greu să faci educația unor astfel de oameni, de aceea cu o rugămînte mă voi adresa celorlalți: acela care respectă toate regulile și deciziile, să contribuie și el la educarea cetățenească; să nu treacă nepăsători pe lîngă neregulile pe care le observă. Dacă mulți cetățeni ne ajută în munca noastră, sînt însă alții care trec nepăsători pe lîngă speculanții de bilete de cinema sau pe lîngă huliganii care acostează femeii pe stradă sau proferează expresii urite, închid ochii în fața celor care adăpostesc străini în case fără să anunțe miliția, conform legilor etc. Voi da doar 2 exemple: În stația de tramvai A. Popov, un tovarăș de-al meu a surprins un așa-zis cerșetor, care prefăcîndu-se infirm, făcea apel la mila oamenilor. S-au găsit unii care să se solidarizeze nu cu milițianul, ci cu „cerșetorul”. Care era realitatea? Respectivul era un om apt de muncă, dar care prefera această meserie, deoarece în 4 ore, adunase suma de 285 lei. Alt caz: la un centru Comptrol, organele de control au găsit că vînătorul dădea la 5 kg, cca. 200 g lipsă. Cetățeanul care tocmai făcuse cumpărătura, făcîndu-i-se milă de vînător, încercă să-i ia apărarea, declarînd că bidonul ei era spart.

Iată, acești oameni cîștiți, sînt totuși lipsiți de educație cetățenească. Dacă în jurul delicvenților și celor care încalcă regulile de conviețuire s-ar crea o opinie publică mai activă, mai serioasă, acest lucru nu ar veni numai în sprijinul organelor noastre de miliție, ci, în primul rînd, al cetățenilor înșiși.

Ilciuc EREMIJA

sectorist

Secția 22 Miliție București

ANCHETA noastră

N-O VOM UITA!

La lumina care se furișă timid printre gratii, câteva femei coseau pieptărașe și scufițe. În celulele cu miros stătut de mucegai, viața pulsa fierbinte. Vestea că Suzana Pîrvulescu era bunică făcuse ochii închisorii.

Undeva în Sibiu se născuse o fetiță, nepoata ei. Suzana și tovarășele ei îi pregăteau daruri. Bunica avea atunci 38 de ani. Ah! cât ar fi vrut să fie slobodă să poată zbura la copiii ei, să-și alinte la piept nepotica, să-i cînte cîntece de leagăn. Dar cât de departe erau toate acestea... Cel puțin puil de om care venise pe lume să aibă altă viață...

Suzana se născuse în pragul secolului nostru (1898) în orașul Diciosînmartin, azi Tîrnăveni. Mama rămăsese văduvă îndată după nașterea Suzanei și o dăduse bunicilor s-o crească. Dar bătrînii erau săraci lipiți pămîntului. Cînd era de-o șchioapă, Suzana păștea găștele satului, iar la zece ani era slujnica unor sași bogăți.

Orizontul ei se limita la frecatul podelelor, spălatul vaselor și scuturatul covoarelor. La 17 ani Suzana se mărită cu muncitorul cazan-giu Frederic Bereș din Sibiu. Fericea ei a fost de scurtă durată. Soarta mamei o urmări și pe ea. Numai la un an de căsnicie rămase văduvă cu un copil în brațe. Frederic murise într-un accident de muncă.

Suzana începu să colinde pe la porțile fabricilor în căutare de lucru. Pretutindeni însă se izbea de același răspuns: „Dacă n-ai avea copil mic, te-am primi”.

Pentru a-și crește totuși copilul se recăsătorii cu un frizer. Anii cei mai frumoși ai tinereții treceau pe lîngă ea. Se spetea muncind de dimineață pînă seara. Avea patru copii: trebuia să-i spele, să le dea de mîncare, să le coasă hăinuțe și pe deasupra să îngrijească de casă și să lucreze în frizerie. Bărbatul ei n-o ajută deloc, era un om hain la suflet.

Nemaiputînd îndura această viață, Suzana se hotărî într-o zi să intre la o fabrică de încălțăminte. Închirie o cămăruță, își mută copiii și se despărți de bărbatul ei.

În fabrică, la tovarășii ei de muncă, Suzana găsi pentru prima oară răspunsul la întrebările ce-o chinuiau: de ce e împărțită lumea în bogăți și săraci, de ce unii muncesc pe brînci, iar alții se înfruptă din rodul muncii lor.

În 1924, cînd Partidul Comunist Român era declarat ilegal, cînd pe membrii săi îi pîndea la fiecare pas primejdia de a fi azvîrliți în temnițe, Suzana deveni comunistă. Se aruncă în viltoarea luptei cu pasiune și totală dăruire de sine. Știusese încă din momentul intrării în partid că lupta cere sacrificii.

...Pe o stradă din cartierul Floreasca, într-o căsuță conspirativă, unde se țineau ședințe și se țineau manifeste, Suzana Pîrvulescu zăcea în pat țintuită de paralizia cu care se alesese în urma anilor petrecuți în închisorile Văcărești, Dumbrăveni și Mislea. Siguranța o căuta. Nu putea fi internată într-un spital, iar ajutorul medical ce i se dădea era minim față de gravitatea bolii.

Era într-o zi de primăvară, cînd fîrea întregă renaște. Suzana s-a ridicat din pat și cu ultimele puteri ce-i mai rămăseseră s-a îmbrăcat.

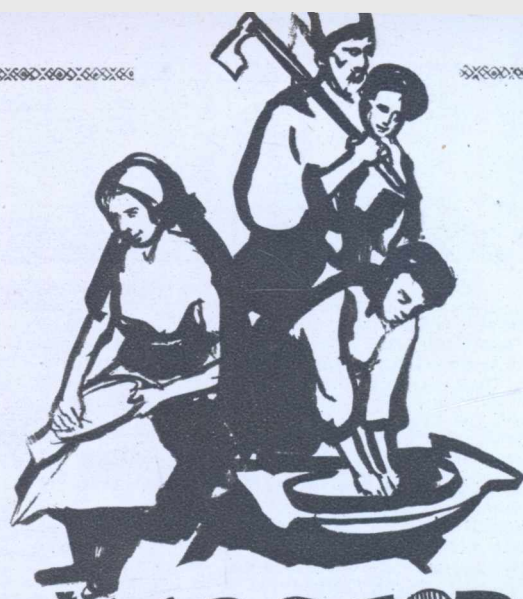
— Ce-i cu tine, Suzana? au întrebat-o tovarășii speriați.

— Simt că moartea se apropie, mai am de trăit poate cîteva ore. Nu vreau să mor în această casă. Voi trebuie să duceți munca mai departe. Cu cîtă trudă am găsit noi căsuța asta pe care n-au desecperit-o agenții. Dacă voi muri aici, vor veni autoritățile pentru formalitățile de înmormîntare, și casa va fi pierdută. Unde vă veți duce voi dacă veți fi descoperiți? Nu, nu voi muri aici. Mă duc pe stradă. Voi cădea și nimeni nu va ști cine sînt.

Acestea au fost ultimele ei cuvinte. La cîteva ore după ce tovarășii o internaseră la spital, Suzana Pîrvulescu își dădu sufletul.

La 7 aprilie se împlinesc 15 ani de la moartea ei. N-am uitat-o și n-o vom uita niciodată.

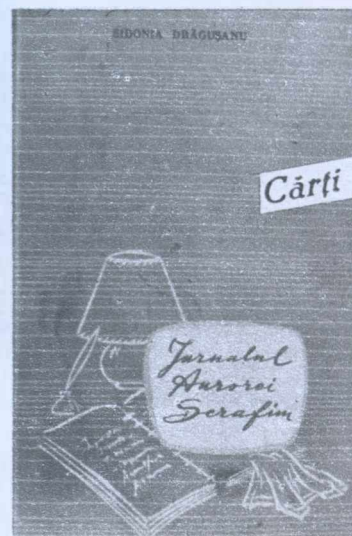
E. M.

NĂSCOCITORUL

de TUDOR ARGHEZI

*Ai născocit pe-ncetul uneltele, cu care
Ți s-a tăcut mai dîrză voința și mai tare.
Cînd te crezuseși tocmai mai șubred și mai mic,
Atunci ți-ajunse brațul molatic mai voinic.
Tot căutînd zadarnic și încercînd aiurea,
Ai născocit tăișul, cușitul și securea,
Vicleanul ferăstrău,
Tovarășul și șoarecele tău,
Care-și strecoară țirul ca luciul de oglinzi
În curmezis, prin codri, și îi despică grinzii,
Și secera pe care, în arșiță, Măria
O duce-ncovoaiată cît ține-n zări tărîa.
Venise de cu noaptea, cu luna prinsă-n plopi,
Și se întoarce seara pe carul-nalt de snopi.
Ai născocit odată
Și o nimica toată,
Cît ghîmpele, săracul,
De mic și iute: acul;
Și harnicul nimica, dioi ca o lăcustă,
Se-nghesuie și-aleargă pe marginea îngustă
Și-mbracă omenirea de mîile de ani:
O sculă genială, cîinci ace la doi bani.
Ai născocit și așa, mătasea de păianjen,
Cu care coase acul pe Gange și Teleajen.
Ai născocit tîina și pîinea tuturor,
Ca să ajungi de pîine gonit și cerșetor,
Crimpeiule de viață, un rob, un muritor.
În petecu-țî de țară, împotmolit, sfruntata
Și îndrăzneța mințe a născocit și roata;
Nu mai socot burghiul, cazmaua sau lopata,
Frînghia, sîrma, lanțul, cu care, prins de legi,
Ai izbutit cătușa de fluier să-ți legi.
Ai născocit și luntrea, să umbli pe ghicite,
Și-n marea cu talaze și valuri răzvrătite.
Primejdia te cere și-o cauți, orișunde
Ghicești că te pîndește și bănuie că se-ascunde.*

PENTRU TINERELLE NOASTRE PRIETENE

Intr-una din serile trecute, m-am alăturat pe la Casa de cultură a raionului Grivița Roșie din București.

Intru în sala de festivități. Dar ce văd? În loc de spectacol, conferință sau repetiții, acțiuni obișnuite la asemenea instituție, tineri prinși într-un cerc cît sala de mare. În mijlocul cercului, profesorul accentua ritmul unui vals boston: un, doi, trei, patru, un, doi, trei, patru.

Intr-un colț al sălii zării o față. Urmărea cu mult interes încercările de dans ale unui tînăr și pe fața ei se reflecta emoția. Mă apropii. Întimpînindu-mă, se grăbi să-mi explice: „Știti, eu mă descurc la dans. Am venit însă pentru prietenul meu. El învață abia acum să danseze. De acum, și ochii ei scripiră de bucurie, voi avea cu cine dansa.

— Dar cu alți băieți nu dansezi? o întrebai.
— Ba da, răspunde ea cu îngăduință, dar... mulți dintre ei dansează urît și se poartă nepoliticos cu fetele. El, arătînd cu privirea spre prietenul său, se poartă frumos. Cu el mă voi distra de minune!

VREM SĂ DANSĂM FRUMOS

La aceste cursuri vin tineri din diferite cartiere ale capitalei, chiar și din cele mai îndepărtate. Tovarășul Elias, directorul casei de cultură, îmi povestește că puțin după începutul cursului a venit o femeie din cartierul Băneasa. Era însoțită de fiul ei, un tînăr de 16 ani. „Vreau ca băiatul meu să învețe cum să se poarte în societate, îi spuse ea profesorului de dans. Învață-l să danseze frumos“. Apoi s-a retras într-un colț privind cu nădejde primele încercări ale fiului său.

Muzica încetează. Tinerii năvălesc gălăgioși și plini de veselie spre colțul unde stau. Cîtiva mă întreabă deodată: Sinteți de la sfat? De la U.T.M.? Sinteți profesoară?

A, de la presă? exclamă ei cu o notă de dezamăgire în glas. Încodîndu-l aflai că ziarul „Informația Bucureștiului“ a refuzat să le publice un simplu anunț de deschidere a școlii de dans. „Unii tovarăși — sare un tînăr cu vocea de bas — uită că și ei au fost tineri cîndva și consideră dansul ca „ceva nesperios“. Noi vrem să dansăm, să dansăm frumos și elegant. Dar pentru

aceasta trebuie să învățăm, să avem școli de dans“.

La discuția noastră se alătură și tovarășul Toma Marinescu, profesorul de dans. „Dansul de societate cultivă la tineri simțul proporțiilor, al ritmului, dragostea pentru frumos. Trebuie ca tinerii să fie ajutați să interpreteze dansurile frumos“.

Despărțindu-mă de noii mei prieteni, mă gîndii la sutele de tineri care încearcă să danseze învățînd de la cine pot... și, ceea ce e mai rău, cum pot. De multe ori, ei învață tocmai de la acei tineri care transformă dansul în ceva urît și de prost gust, socotînd că au descoperit un „stil nou“. De fapt acest „stil nou“ importat prin filme din unele țări capitaliste nu este decît expresia decadentismului și în acest domeniu, și are drept scop diformarea sufletească a tineretului, educarea în spiritul sălbăticiiei, negarea adevăratei frumuseți morale.

Iată de ce credem că asemenea școli de dans sînt necesare. Ele dau posibilitatea tinerilor să învețe să danseze corect și să se comporte civilizată. Nu ar fi rău dacă de această problemă s-ar ocupa și unele organizații obștești și îndeosebi cele de tineret.

Ruxandra HORIA

Tinere fete la sfat

Dacă ridici puțin perdeluța albă, încrețită, care acoperă rafturile înșirate de-a lungul pereților uneia din încăperile căminului de fete al Filaturii Romine de Bumbac, ați în spatele ei plăpumi de mătase colorată, lenjerie albă ca zăpada, cămăși înflorate. Este „zestrea“ pe care și-o pregătesc tinerele muncitoare ale fabricii. Ba, unele și-au cumpărat și mobilă. Căminul și cantina costă foarte puțin, așa încît cea mai mare parte a salariului le rămîne pentru îmbrăcăminte și pentru... ce dorește fiecare.

Un lucru este clar: problema întemeierii unui cămin le preocupă pe toate. Acest lucru a reieșit și din însuflețirea cu care au participat, nu de mult, la o consfătuire organizată de U.T.M. în colaborare cu sindicatul și cu conducerea căminului pe tema: „Cum vă pregătiți pentru viața de familie“.

— Pentru viața de familie, a spus Elena Castaliu, nu te pregătești numai cumpărîndu-ți plapumă și cearșafuri. În primul rînd are însemnătate felul cum

te preocupi să-ți însușești cultura, să citești literatură de bună calitate, să vezi un spectacol și să-l înțelegi, pentru că numai așa vei avea despre ce discuta cu un tînăr și-l vei face să te respecte, să dorească să-ți fie tovarăși de viață.

Maria Marin, de la ring, a arătat că o fată trebuie să știe și să gătească, să facă curățenie și a dat apoi cîteva exemple de fete a căror hărnicie se vedește chiar în cîmin, în timp ce altele, e drept puține, neglijente și dezordonate, nu fac cîinste căminului lor.

Au mai vorbit multe fete, și-au spus părerea, dar au pus și multe întrebări: Cum trebuie să te porți cu un tînăr pentru ca să te respecte? Cum trebuie să răspunzi unei grosolanii? Despre ce poți discuta cu un băiat? Iar răspunsul, în majoritatea cazurilor, l-au primit tot din partea tovarășelor lor. Prima condiție pentru a fi respectată, pentru a nu fi expusă la grosolanii, este să te porți tu însuși demn, să vorbești frumos și firă a răspunde tot cu o grosolanie, să-l ții la distanță pe cel care este necuviincios. A primul cu ușurință, după o cunoștință întîmplătoare, să ieși în oraș cu un tînăr, iată un prilej de a-l face pe un om să nu te respecte și să-și permită orice față de tine.

Au mai vorbit apoi tovarășele pedagoge și directoarea căminului, tovarășa Antonia Balașan, președinta sindicatului și Constanța Tudoriu, secretara U.T.M.-ului, care au arătat că o fată cultă, harnică și cu purtări demne, poate fi mult mai pretențioasă față de tovarășul de viață pe care și-l alege.

În același timp, aceste tovarăse au arătat că stau cu bucurie la dispoziția fetelor cu un sfat, cu o părere și o îndrumare, ori de cîte ori acestea se află la un impas sau au o problemă de rezolvat.

Concluzia acestei consfătuiri este — așa cum au subliniat multe din cele aproape 300 de tinere muncitoare care erau de față — că astfel de discuții trebuie organizate mai des și chiar în grupuri mai restrinse: pe dormitoare, cercuri etc. Și bine ar fi dacă exemplul F.R.B.-ului ar fi urmat și de alte întreprinderi.

VĂ INVITĂM LA DISCUȚII

Ați întîlnit și dv. fete ca Tania, frumoase la înfățișare, dar goale la suflet! Ați întîlnit desigur tinere ca Sonia, gata să se sacrifice pentru iubirea lor! Ați cunoscut și multe mame asemenea mamei lui Tania, care din prea multă dragoste pentru fiica ei îi strică sufletul și viața.

Revista noastră vă invită, dragi cititoare, să participați în număr cît mai mare la o discuție în paginile ei pe marginea filmului sovietic „Drea tîrziu“.

Cîte cîvări

de ELENA DRAGOȘ

*Cîte cîrări n-am bătut împreună,
Ninse de soare, cernute de lună,
Și mai cu seamă, cernute de lună.*

*Luna îmi plăcea și mie și tie,
De dragul ei am legat prietenie.
Și am rămas într-o seară afară,
Să o zărim cum din nalturi coboară,
Cum în păduri pe furis se strecoară.*

*Luna îmi plăcea și mie și tie,
De dragul ei am legat prietenie...
Tu mi-ai vorbit de o fată frumoasă,
Ea îți scria de departe, de-acasă,
Și aștepta să-ți fie mireasă.*

*Cîte cîrări n-am bătut împreună,
Ninse de soare, cernute de lună,
Și mai cu seamă, cernute de lună.*

*Te ispătea gura mea precum vinul.
Părut meu lung avea miros de f'oare,
Vorba mi-era mai dulce ca șoapta
Apelor, tulburătoare.*

*Dar prietenia aceea frumoasă
N-a cunoscut sărutare fugară,
Dragoste searbădă și mîncinoasă;
A fost curată, și rară*

*Sînt fericită precum un tîlhar.
Care biserica n-a prădat o
Puteam să fur și inima ta,
Dar m-am gîndit la „ea“, și n-am*

furat-o.

MODA

Redingotă pepit negru cu alb cu garnitura de catifea neagră

Rochie de vară imprimată cu flori mari verzi pe fond alb

Pardesiu bej cu guler demontabil. Elegant prin linia lui simplă

O frumoasă rochie din pichet roz cu buline albe, al cărei decolteu se poate face și mai mic.

(Tiparul pălăriei îl găsiți în suplimentul nostru.)

Un frumos ansamblu de stofă stropită. Rochia dreaptă cu o cravată de pichet alb. O pelerină completează această frumoasă rochie. Pălărie mică din pichet

Cura de slăbire

Articolul de față este scris spre a ajuta pe cele care vor să slăbească din cauză că s-au îngrășat excesiv, fie pentru că au depășit cantitatea de alimente necesară organismului, fie pentru că au echilibrat prost această cantitate.

Regimul pe care vi-l dăm este sever. El este conceput astfel pentru femeile foarte grase, chiar obeze, și nu pentru cele care arînd o siluetă frumoasă vor să devină subțiri ca o trivie. Regimul cuprinde însă tot ceea ce e necesar organismului nostru: untul cu vitamina A, fructele și legumele cu vitamina C, carnea și peștele cu proteinele lor etc. Minimul de zahăr necesar se găsește în fructe, care sînt trebuincioase organismului nostru deoarece stimulează funcțiunea intestinului, evitînd constipația. Or, acestui lucru trebuie să i se acorde o mare importanță, deoarece persoanele care vor să slăbească nu vor obține nici un rezultat dacă nu vor combate constipația.

Cauzele îngrășării fiind diferite este greu să se stabilească un regim standard pentru toată lumea. Unele vor slăbi mai puțin, altele mai mult, dar în orice caz, dacă nu vom mai da organismului nostru zahăr, grăsimi și amidon, așa cum era obișnuit, îl vom forța să și le caute în rezervele de grăsime ale corpului, cu alte cuvinte, un om care ține un astfel de regim va vedea cum treptat-treptat grăsimea sa dispare, el slăbește.

Un bărbat adult are nevoie în mod normal de 2.400 calorii zilnic, o femeie adultă de 2.000 calorii pe zi. În timpul curei de slăbire se furnizează organismului o cantitate redusă de calorii (1.000—1.200), diferența urmînd a fi luată din grăsimea de prisos. Cîntărindu-se de două ori pe săptămîna, cu timpul vești și singure să vă echilibrați regimul, adaptîndu-l cerințelor organismului vostru. La 1,57 m înălțime de exemplu trebuie să aveți 55—57 kg, la 1,65 m înălțime — 63—65 kg, cu alte cuvinte greutatea trebuie să fie egală — sau aproape egală — cu numărul de centimetri ce trec peste 1 metru.

În cadrul regimului de slăbire sînt cu desăvîrșire interzise: dulciurile, sosurile, supele, prăjiturile, bomboanele, cacao, cioco-

lata, conservele, salamul, grăsimile, carnea de porc și de găscă, nucile, alunele, migdalele, stafidele, strugurii, prunele ucele și băuturile alcoolice, iar din: unt, zahăr, paste făinoase, untdelemn, pîine și fructe sînt permise zilnic numai cantitățile specificate în tabloul de mai jos.

Evitați sarva pe cît este posibil, de asemenea antinevralgicele și aspirina atunci cînd nu sînt absolut necesare. Se poate bea 1 litru de apă pe zi în condiția să nu fie băută în timpul meselor. În schimb se pot consuma în cantitate mare legumele crude. Legumele fierți, carnea slabă fiartă sau friptă, ouăle și peștele alb se consumă în cantitățile prescrise.

Pentru a fi bine tolerat de organism, regimul trebuie să fie variat. Urmați-l întocmai cum e dat, fără a inversa ordinea alimentelor sau a zilelor. În timpul acestui regim odihniți-vă cît mai mult (9 ore de somn pe zi) și nu faceți gimnastică. Gimnastica este însă absolut necesară la sfîrșitul curei, pentru a întări mușchii și a le reda elasticitatea. Nu faceți injecții și nu luați nici un fel de medicament „minune” pentru a grăbi slăbirea, căci riscați să vă ruinați sănătatea.

În afară de excesul de mîncare, există o mulțime de boli care pot provoca o îngrășare exagerată, îngrășare care nu va ceda la un simplu regim de slăbire. De aceea, înainte de a urma o cură de slăbire, este absolut necesar să consultați un medic pentru a vedea dacă aveți voie s-o faceți, deoarece cura de slăbire poate avea efecte dezastruoase asupra celor care sînt în perioada de creștere, asupra celor bolnavi de rinichi, plămîni, ficat etc. sau care nu au tensiunea normală. Mai țiru-vă voi de indicații asupra celor ce sînt de făcut după terminarea curei de slăbire, deoarece este mai greu să te menții decît să slăbești.

Și nu uitați că o singură masă copioasă, adică o singură abateră de la regimul prescris, face nul efectul a două zile de regim. Așadar... puțin curaj și multă voință!

Sanda NOREANU

DIMINEAȚA

ORA 11

PRÎNZ

SEARA

LUNI	1 ceai + 1 buc. zahăr și 1/2 chiflă unsă cu unt	1 chiflă + 1 felie șuncă	O salată de crudități cu o linguriță untdelemn + 200 g carne fiartă sau friptă + 150 g fasole sau mazăre verde, 1 măr	1 ceai + 1 buc. zahăr și 1/2 chiflă unsă cu unt sau marmeladă
MARȚI	1 ceai + 1 buc. zahăr și 1/2 chiflă unsă cu unt sau marmeladă	1 chiflă + 1 felie brînză de sărată sau șuncă	O salată de crudități cu o linguriță untdelemn și oțet, 200 g carne friptă + 2 cartofi fierți, 1 măr.	2 laurturi
MIERCURI	La fel ca luni și marți	La fel ca luni și marți	O salată de crudități (ca mai sus) + 80 g macaroane + 1 brînzoaică, 200 g mazăre verde + 10 g unt + 1 cafea cu 1 buc. de zahăr	1 brînzoaică (1 ou) 1 laurt
JOI	La fel ca mai sus	La fel ca mai sus	O salată de crudități (ca mai sus) + 200 g carne friptă (300 g pește alb fierț) + 2 cartofi fierți (vara 3 ardei copți), 1 măr	1 ceai cu 1 buc. zahăr + 1/2 chiflă unsă cu unt sau cu marmeladă
VINERI	La fel ca mai sus	La fel ca mai sus	O salată de crudități (ca mai sus) + 200 g spanac + 2 ouă fierți moi, 1 măr	O salată verde (de anive sau alte legume de sezon) + 1/2 chiflă + 1 ceai cu 1 buc. zahăr
SÎMBĂȚĂ	La fel ca mai sus	La fel ca mai sus	O salată de crudități (ca mai sus) + 3 linguri mămăligă + 10 g unt și 1 lingură smîntînă 1 cafea neagră cu 1 buc. zahăr	2 laurturi
DUMINICĂ	La fel ca mai sus	La fel ca mai sus	O salată de crudități + 200 g carne friptă (150 g șuncă slabă) + 200 g spanac, 1 măr	1 ceai + 1/2 chiflă (1 biscuit + 1 cafea neagră) + 1 ci-tronadă

În funcție de sezon, salata de crudități se compune din: varză albă, morcovi, țelină, anive, salată verde, ridichi, ardei verzi. Vara castraveți și 2 roșii. Vara, masa de seară se poate înlocui de 2—3 ori pe săptămîna cu 150 g fructe. În funcție de numărul de kilograme pe care vreți să le pierdeți, puteți suprima cu timpul, de două ori pe săptămîna, masa de seară. Presărați pe cartofi și pe legume mărar și pătrunjel tocat mărunt; conțin vitamina C în cantitate mare.

Tov. Gimy, Cleo, Mariana, Aurelia-Ploști, Odette 17 P. C, Elena Roman, Nițu A., Rusu E. Vă rugăm a ne indica adresele la care vă putem trimite răspunsurile, deoarece spațiul nu ne permite publicarea lor în revistă.

PROVERBE

Africane

1. Forța care nu-și cunoaște țelul este mama lenii.
2. Oricît de lung ar fi gîtul tot capu-i mai sus.

Chinezești

1. Cele mai înalte turnuri se ridică de la pămînt.
2. Și o călătorie de o mie de mile începe cu un pas.

Arabe

Urmează lătratul cînelui, nu al șacalului. Primul te duce în sat, al-dollea în pustiu.

Mongole

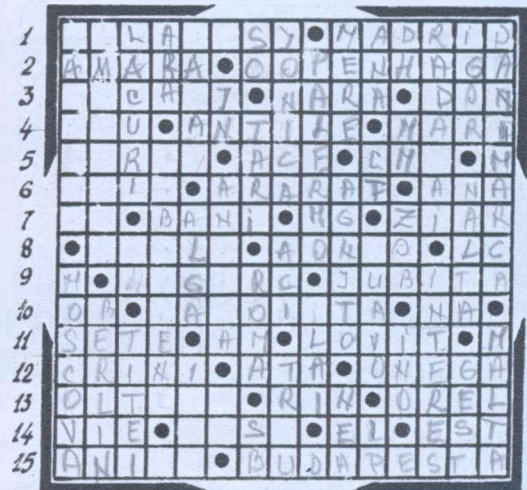
Mai bine să fii un pumn de pulbere sub pașii oamenilor din țara ta decît diamantul din inelul asupritorului.

Afgane

Omul e mai tare decît piatra, dar și mai gingaș decît floarea.

Geografie

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

ORIZONTAL: 1) Oraș în țara noastră — Capitala Spaniei; 2) Lac în Bărăgan — Altă capitală în Europa; 3) Localitate în regiunea București — A povesti — Fluviu în U.R.S.S.; 4) Arhipelag în nordul Australiei — Cuba, Haiti, Portorico, Guadelupa — Mediterana, Caspică sau Egee; 5) Acest joc geografic! — Bolduri — Oraș în Iran; 6)... Abeba, oraș african — Munte în podișul Armeniei — Nume feminin; 7) Notă muzicală — Se plătete la vamă — Miligram — Are zilnic știri din toată lumea; 8) Munți de corali — Tară în Africa — Lucia Costea; 9) Riu în U.R.S.S. — Scumpă; 10) Fluviu siberian — Riu în țara noastră — Sodiu; 11) Se potolește cu apă — Posed — Vătămat; 12) Flori — Alma... — Lac în U.R.S.S.; 13)... și altul în R.P.R. — Riu în Elveția — Oraș în U.R.S.S.; 14) Unde se coc strugurii — Cînstil — Dumnealor — Punct cardinal; 15) Localitate în Banat — Orașul care a găzduit Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților din 1949.

VERTICAL: 1) Capitală din America de Sud — Orașul Festivalului din 1957; 2) Riu în țara noastră — Acolo a fost Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților în 1951; 3) Constanța, Geneva, Victoria, Ladoga — Pronume posesiv — Se extrage din reg. Ploști; 4) A lucra pămîntul — Locuitorii dintr-o Republică Sovietică Socialistă; 5) Munte în Carpații Răsăriteni — Plantă acvatică — Ceva în plus; 6) Plantă textilă — Legată de un ex. — Fluviu în Franța; 7) Scandiu — R.P.Chineză, R.P.Ungară, India sau Egipt — Se spune că acolo duc toate drumurile — Stîbiu; 8) Mare în sudul Europei — Aproape — Gară în Muntenia; 9) Oraș în Italia — Tară în Asia; 10) Fructe —... Botorca — Omăt; 11) Lac în R.P.R. — Col. — Îngrășămint folosit în America de Sud — Comună prin părțile Sălajului; 12) Dorina Hîncu — Milimetru — Turtit — Personaj legendar; 13) Oraș în țara noastră — Atracție; 14) Cneazul... stațiune balneo-climaterică în sudul Crimeii — Semn; 15) Patria lui Andersen Nexo — Insulă în Mediterana.

Revista „Femeia”, editată de Comitetul Femeilor Democrate din R.P.R., apare lunar. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali sau difuzorii voluntari. Costul abonamentului este de 3,75 lei pe trei luni, 7,50 lei pe șase luni și 15 lei pe un an.

Red. și ad-ția: București, Piața Școlii. Tel. 7.33.71-7.60.10, Int. 1139. Tiparul: Combinatul poligrafic Casa Școlii „I. V. Stalin” — EXEMPLA RUL 1,25 LEI

PACALII

— Auzi, Lizico, am fugit repede în pauză să spun că abia acum intrăm la concluzii...

La sigur...

— Ce-l cu tine dragă de te-ai îmbrăcat așa...?
— Am de făcut niște drumuri cu tramvaiul și vreau să stau pe scaun...!

— Nici n-o să creadă nevastă-mea când i-oi spune că „astăzi” am avut o întâlnire...

De-ar fi numai azi...

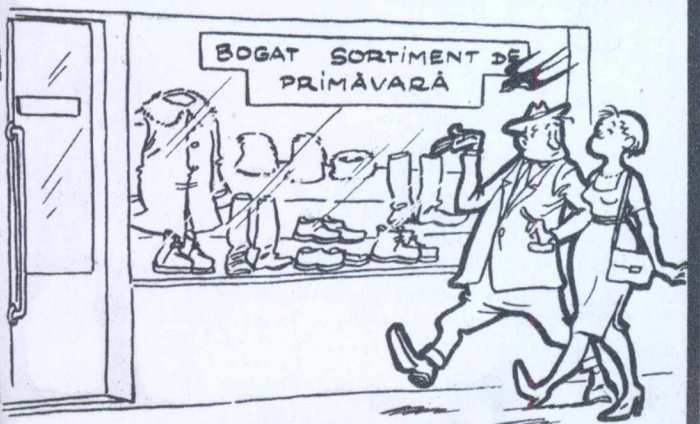

— Dacă și astăzi spun chestia cu tramvaiul, nu mă mai crede nimeni...!

— Nici nu mi-am putut închipui să vă vină așa de bine... dacă fi mai purtați nițel... vă vin ca turnați...!

— Tovarășă, tovarășă... Băncile sînt vopsite!
— Nu îți e rușine să minți.
Așa te-a învățat la școală? ..

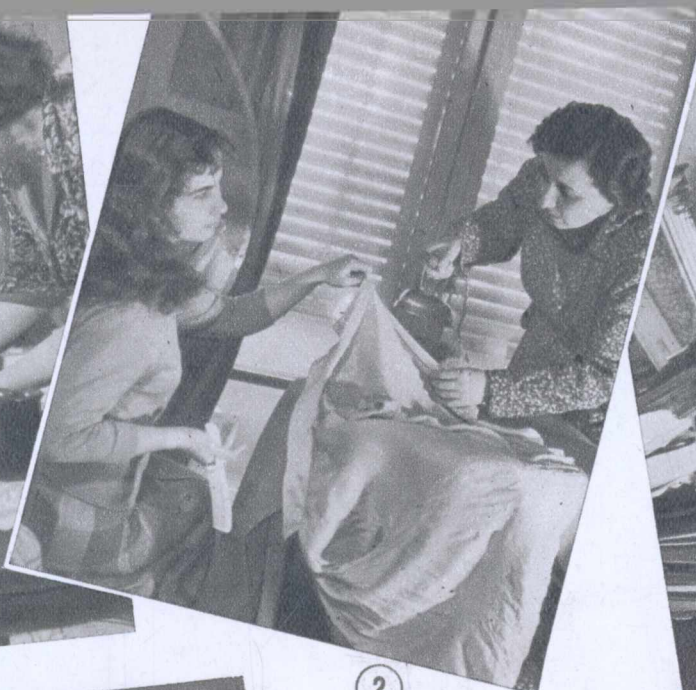

— Ah, pe ăștia îi cunosc eu... sigur n-au făcut-o intenționat...!!!

1

2

3

Cine-i de vină?

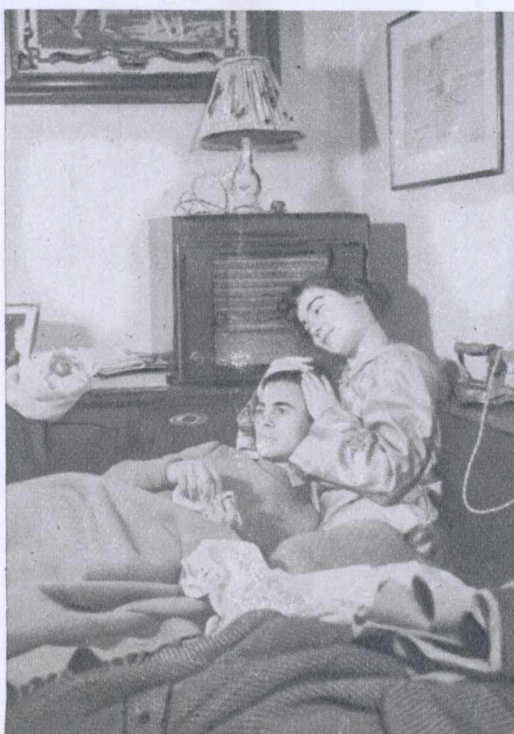
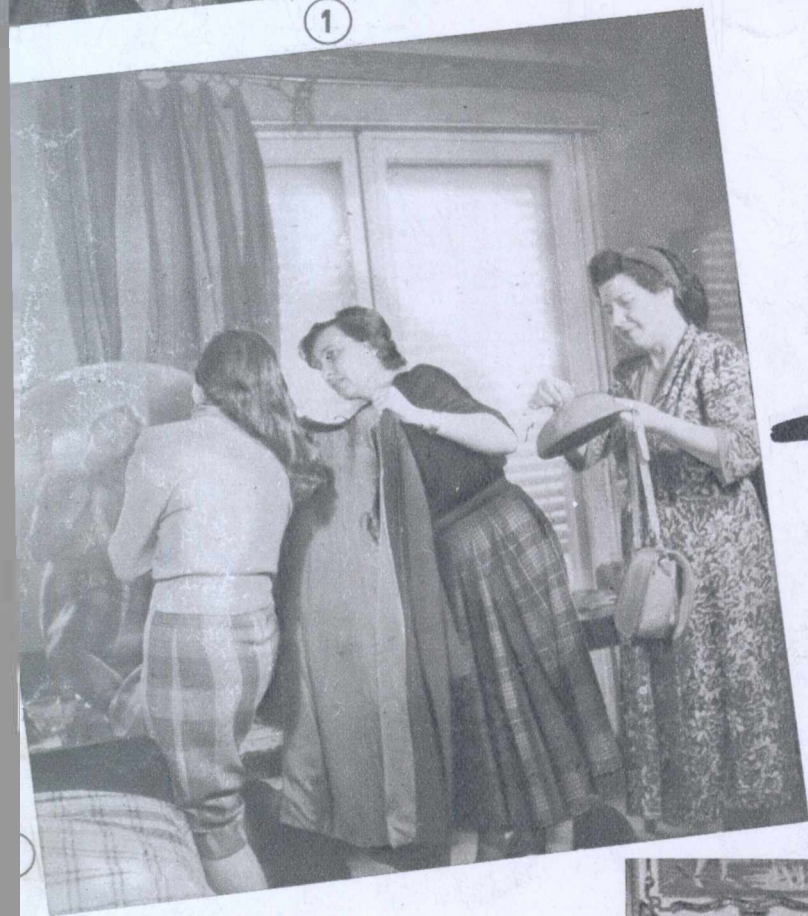
Foto S. TOMESCU

Text LUIZA VLĂDESCU

Mi-a povestit o mamă:

Pe Luli am crescut-o cât am putut eu mai bine. I-am tăcut toate gusturile. Am ferit-o de osteneală, am îndemnat-o să se plimbe și să se distreze, în timp ce eu munceam pînă nu mai puteam. „Lasă-mi-am spus-s-o ducă ea mai bine, că eu rău m-am chinuit în copilărie!”

Cu învătătura n-a scos-o la capăt. Cînd a dat de greul examenelor, le-a lăsat baltă și s-a măritat. La urma urmei, asta-i menirea femeii. La început trăiau ca doi porumbei, dar acum... bărbatul ei e tot mai nemulțumit și cu pretenții. Biata copilă, cât o suferi din pricina „bădăranului”! Oh, și cînd mă gîndesc cu cîtă grijă am crescut-o!

5

6

— Uite ți-a adus tușica laptele
Tu papă și eu te pleptăn!

Aici nu-i bine călcată? Indată,
fetița mamei, îndată ți dă mama
bluza...

Știi! Invață Luli!

Du-te draga mamei și te plimbă...

În sfîrșit, ia-o la casa ei. La
început trăiau ca doi porumbei...

Dar acum bărbatul ei e tot mai
nemulțumit și cu pretenții.